

Výročná politická správa 2009

vydaná

Európskou migračnou sieťou

August 2010

Účelom výročných politických správ Európskej migračnej siete (EMS) je poskytnúť prehľad o najdôležitejšom politickom a legislatívnom vývoji (vrátane vývoja na úrovni EÚ), ako aj o verejných diskusiách v oblasti azylu a migrácie, so zameraním skôr na štátnych príslušníkov tretích krajín ako na občanov EÚ. Výročná správa bola využitá pri príprave Správy Európskej komisie o metóde monitorovania vykonávania Európskeho paktu o prisťahovalectve a azyle.

Táto súhrnná správa EMS sumarizuje najdôležitejšie zistenia národných správ, ktoré boli vypracované dvadsiatimi štyrmi národnými kontaktnými bodmi EMS (NKB EMS) z **Belgicka, Bulharska, Českej republiky, Estónska, Fínska, Francúzska, Grécka, Holandska, Írska, Litvy, Lotyšska, Luxemburska, Maďarska, Malty, Nemecka, Poľska, Portugalska, Rakúska, Slovenskej republiky, Slovinska, Španielska, Švédska, Talianska a Veľkej Británie.**

Súhrnná správa EMS, ako aj dvadsať štyri národných správ, na základe ktorých bola zostavená, sú dostupné a dajú sa stiahnuť z webovej stránky <http://emn.sarenet.es/Downloads/prepareShowFiles.do?directoryID=125>. Niekoľko národných správ je dostupných v národných jazykoch členských štátov aj v angličtine.

Poznámka: Text neprešiel jazykovou korektúrou.

OBSAH

1. ÚVOD	7
1.1 Metodológia.....	8
2. VŠEOBECNÁ ŠTRUKTÚRA POLITICKÝCH A PRÁVNÝCH SYSTÉMOV V ČLENSKÝCH ŠTÁTOCH	9
2.1 Všeobecná štruktúra politického systému a inštitucionálny kontext relevantný pre migráciu a azyl	9
2.2 Všeobecná štruktúra právneho systému v oblasti migrácie a azylu	10
3. POLITICKÝ, LEGISLATÍVNY; A INŠTITUCIONÁLNY VÝVOJ	12
3.1 Všeobecný politický vývoj.....	12
3.2 Všeobecný prehľad hlavných politík a/alebo legislatívnych diskusií	12
3.3 Inštitucionálny vývoj	18
3.4 Predsedníctvo Európskej únie	19
4. ŠPECIFICKÝ VÝVOJ V OBLASTI MIGRÁCIE A AZYLU	21
4.1 Kontrola a monitorovanie prístahovateľstva.....	21
4.2 Ochrana utečencov a azyl.....	32
4.3 Maloletí bez sprievodu (a iné zraniteľné skupiny).....	39
4.4 Ekonomická migrácia.....	43
4.5 Zlučovanie rodiny.....	52
4.6 Iná legálna migrácia	56
4.7 Integrácia	58
4.8 Občianstvo a naturalizácia.....	64
4.9 Nelegálne prístahovateľstvo.....	66
4.10 Aktivity proti obchodovaniu s ľuďmi	69
4.11 Návratová migrácia	72
4.12 Vonkajšie vzťahy/globálny prístup	77
4.13 Oblasť/témy iných politík	84
5. IMPLEMENTÁCIA LEGISLATÍVY EURÓPSKEJ ÚNIE.....	86
5.1 Prijatá legislatíva EÚ v roku 2009	86
5.2 Legislatívne návrhy na úrovni EÚ v roku 2009	87
5.3 Transpozícia imigračného a azylového acquis členskými štátmi EÚ	88
5.4 Skúsenosti, diskusie v súvislosti s (ne-)implementáciou legislatívy EÚ	91
Príloha I	Prehľad ekvivalentných vnútroštátnych zákonov, ktoré boli v platnosti alebo kroky uskutočnené na prijatie návrhov zákonov, ktoré implementujú legislatívu EÚ v roku 2009

Upozornenie

Správu vyhotovila Európska migračná sieť (EMS) a skompletizovala ju GHK-COWI a Európska komisia v spolupráci s 24 národnými kontaktnými bodmi EMS, ktoré participovali na tejto aktivite. Správa nemusí reflektovať názory Európskej komisie, GHK-COWI alebo národných kontaktných bodov EMS, a nie sú viazané jej závermi.

Vysvetľujúca poznámka

Dvadsať štyri národných kontaktných bodov EMS z **Belgicka, Bulharska, Českej republiky, Estónska, Fínska, Francúzska, Grécka, Holandska, Írska, Litvy, Lotyšska, Luxemburska, Maďarska, Malty, Nemecka, Poľska, Portugalska, Rakúska, Slovenskej republiky, Slovinska, Španielska, Švédska, Talianska a Veľkej Británie** participovalo na tejto aktivite.

Na tomto mieste je dôležité upozorniť, že poznámky v správe reflektujú situáciu vo vyššie spomínaných členských štátoch a špecificky príspevky z ich národných kontaktných bodov EMS. Odporúčame pozrieť si detailnejšie informácie o témach v národných správach¹.

Vyššie uvedené členské štáty sa v správe uvádzajú **tučným písmom**. Ak sa nachádza v správe odkaz na „členské štáty“, majú sa na mysli špecificky len tieto členské štáty.

¹ Národné správy sú dostupné na webovej stránke:
<http://emn.sarenet.es/Downloads/prepareShowFiles.do?directoryID=125>.

Zhrnutie

Súhrnná správa EMS poskytuje celkový pohľad na najvýznamnejší politický a legislatívny vývoj (vrátane EÚ), ako aj verejné diskusie v oblasti migrácie a azylu v **Belgicku, Bulharsku, Českej republike, Estónsku, Fínsku, Francúzsku, Nemecku, Grécku, Maďarsku, Írsku, Litve, Lotyšsku, Luxembursku, Malte, Holandsku, Poľsku, Portugalsku, Rakúsku, Slovenskej republike, Slovinsku, Španielsku, Švédsku, Taliansku a Veľkej Británii** v období od 1. januára 2009 do 31. decembra 2009. Súhrnná správa bola vypracovaná na základe národných správ z každého národného kontaktného bodu EMS (NKB EMS) v týchto členských štátoch.

Ako je načrtnuté v Úvode (*časť 1.1*), Európska komisia požiadala NKB EMS, aby napísali správu o všetkých piatich záväzkoch zahrnutých v Európskom pakte o prisťahovalectve a azyle. Táto skutočnosť sa odrazila na štruktúre Výročnej politickej správy, ktorá najprv poskytuje informácie o aktivitách členských štátov v súvislosti s plnením záväzkov Paktu v každej oblasti migrácie a azylu, ako aj dodatočné a doplňujúce informácie o vývoji v roku 2009.

Všeobecná štruktúra politického systému v oblasti migrácii a azylu sa v roku 2009 zmenila v **Belgicku, Estónsku, Fínsku, Francúzsku, Írsku a Švédsku** (*časť 2.1*). Zmeny zahŕňajú zriadenie Úradu pre prisťahovalectvo a integráciu vo **Francúzsku**, ako aj *Agentúry sociálnej starostlivosti pre žiadateľov o azyl* na **Malte**. Všeobecnú štruktúru právneho systému (*časť 2.2*) následne opísali **Bulharsko, Estónsko, Fínsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Malta, Nemecko, Portugalsko, Rakúsko, Slovenská republika, Taliansko a Veľká Británia**, vrátane zmien v legislatívnych štruktúrach.

Po uskutočnení volieb do národných parlamentov sa vytvorili nové vlády v **Bulharsku, Nemecku, Grécku a Portugalsku** (*časť 3.1*). V súvislosti s transpozíciou legislatívy EÚ boli zaznamenané zmeny vo vývoji národných politík a viaceré legislatívne zmeny, ktoré sa v mnohých prípadoch uskutočnili novelizáciou existujúcej vnútroštátnej legislatívy, vydaním návrhov zákonov a národných stratégií a/alebo vstupom do platnosti novej legislatívy. Vzniklo niekoľko nových útvarov a/alebo ministerských úradov, ktoré sa zaoberajú rôznymi aspektmi azylu a migrácie a/alebo integrácie, dopĺňajúc tak politický a legislatívny vývoj.

V roku 2009 sa uskutočnilo niekoľko politických a legislatívnych diskusií v kontexte recepcie a prispôsobenia, pracovnej migrácie, legalizácie a naturalizácie, nelegálneho

prist'ahovalecťva, legálnej migrácie a integrácie (*časť 3.2*). Inštitucionálny vývoj (*časť 3.3*) v roku 2009 sa uskutočnil vrátane reorganizácie administratívnych orgánov v **Lotyšsku** a zmeny v štruktúre inštitúcií v **Litve**.

Česká republika, Maďarsko, Lotyšsko a Slovinsko uviedli organizačné zmeny, ktoré sa očakávajú v nadchádzajúcich rokoch v oblasti azylu a migrácie. V roku 2009 boli predsedajúcimi krajinami EÚ **Česká republika a Švédsko** (*časť 3.4*). Počas tohto obdobia bol prijatý nový päťročný program v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí – tzv. Štokholmský program².

Všetky členské štáty uviedli v správach, v rôznom rozsahu, významný vývoj v rámci špecifických oblastí azylu a migrácie. Používanie SIS-u na vkladanie rozhodnutí o vyhostení bolo relevantné pre **Estónsko, Francúzsko, Grécko, Litvu, Portugalsko a Slovenskú republiku** ako je uvedené v časti 4. *1 kontrola a monitorovanie prist'ahovalecťva*. V roku 2009 sa vo zväčšenej miere vykonávali kontroly hraníc a vízové politiky. Vývoj v oblasti ochrany utečencov a azylu (*časť 4.2*) zahŕňal iniciatívy v oblasti asistencie uskutočnené v **Belgicku, Lotyšsku, Luxembursku, Holandsku a Veľkej Británii**, ako napríklad ustanovenia o podpore prostredníctvom operácií FRONTEX-u, ako aj počet žiadateľov o azyl v roku 2009, ktorý sa podstatne líši v závislosti na členských štátoch. Maloletí bez sprievodu (*časť 4.3*) boli považovaní za hlavný politický cieľ pre mnohé členské štáty (**Belgicko, Česká republika, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Maďarsko, Litva, Lotyšsko, Poľsko, Portugalsko, Švédsko, Slovenská republika**). Členské štáty prijali opatrenia na ich prijímanie, ako aj opatrenia zamerané na poskytovanie asistencie tejto a iným zraniteľným skupinám. Ekonomická migrácia (*časť 4.4*) sa týkala nedostatku pracovných síl v členských štátoch, ako aj aktivít uskutočnených za účelom prijatia študentov a výskumných pracovníkov. Zlučovanie rodín (*časť 4.5*) zahŕňa reguláciu rodinnej migrácie, ako aj aktivity uskutočnené **Rakúskom, Belgickom, Francúzskom, Talianskom, Litvou a Holandskom** v súvislosti s účelovými manželstvami. **Belgicko, Estónsko a Portugalsko** uviedli v časti 4.6 *iná legálna migrácia* aplikáciu a procedúry uľahčujúce nadobudnutie dlhodobého pobytu, vrátane informačných stratégií, ktoré sú zamerané na informovanie štátnych príslušníkov tretích krajín o možnostiach legálnej migrácie. Niekoľko členských štátov uviedlo národné

² Štokholmský program – otvorená a bezpečná Európa, ktorá slúži občanom a chráni ich, Rada Európskej únie 17024/09, dostupný na webovej stránke: http://www.se2009.eu/polopoly_fs/1.26419!menu/standard/file/Klar_Stockholmsprogram.pdf.

stratégie a plány pre integráciu (*časť 4.7*) vrátane výmeny informácií o najlepších postupoch a ustanovení o jazyku a vzdelávacích kurzoch. Legislatíva ohľadom občianstva a naturalizácie (*časť 4.8*), s podmienkami, ktoré musia byť splnené (napríklad jazyková kompetencia), bola plánovaná, prijatá alebo vstúpila do platnosti v **Belgicku, Českej republike, Fínsku, Francúzsku, Maďarsku, Litve, Portugalsku, Slovenskej republike, Slovinsku, Španielsku. Nemecko, Belgicko, Holandsko a Slovinsko** uviedlo politiky implementujúce zrušenie naturalizácie.

Veľký vývoj nastal v oblasti *nelegálneho prisťahovalectva* (*časť 4.9*), vrátane dohôd o vzájomnej spolupráci za účelom prevencie a boja proti nelegálnemu prisťahovalectvu v **Belgicku a Nemecku**, ako aj aktivít uskutočnených za účelom uloženia sankcií voči tým, ktorí zneužívajú nelegálnych migrantov. V rámci aktivít proti obchodovaniu s ľuďmi (*časť 4.10*) sa členských štátov týkali bilaterálne dohody/projekty s tretími krajinami, ako aj systémy fungujúce na pomoc obetiam obchodovania s ľuďmi, vrátane zisťovania identity v **Rakúsku, Fínsku, Lotyšsku, Holandsku a Slovenskej republike**. Dôraz sa kládol v rámci návratovej migrácie (*časť 4.11*) na zvyšovanie propagovania (asistovaných) dobrovoľných návratov, vrátane často zahrnutej (finančnej) podpory na reintegráciu. Bilaterálne readmisné dohody boli uzavreté so špecifickými tretími krajinami. Dohody o mobilitných partnerstvách s tretími krajinami boli uvedené **Bulharskom, Českou republikou, Estónskom, Francúzskom, Nemeckom, Gréckom, Maďarskom, Litvou, Lotyšskom, Poľskom, Portugalskom, Slovenskou republikou, Španielskom, Švédskom** v *časti (4.12) Vonkajšie vzťahy/Globálny prístup*, zatiaľ čo projekty a/alebo dohody podporujúce dočasnú okružnú (cirkulárnu) migráciu uskutočnilo **Estónsko, Francúzsko, Holandsko, Španielsko a Portugalsko**. Iné oblasti politik/témy (*časť 4.13*) obsahujú vývoj v rámci politiky rodovej rovnosti v **Švédsku**, ako aj vývoj opatrení v rámci vzdelávania štátnych príslušníkov tretích krajín v **Írsku**.

Na záver je zaradený prehľad *implementácie legislatívy EÚ* (*časť 5*), vrátane transpozície legislatívy EÚ v roku 2009, ako aj skúseností, diskusií ohľadom ne-/implementácie legislatívy EÚ. Uvedený je tiež vplyv rozsudku v prípade Metock v **Rakúsku, Bulharsku a Fínsku**, ako aj implementácia/prijatie národnej legislatívy za účelom transpozície legislatívy EÚ.

1. ÚVOD

Európska migračná sieť (EMS)³ bola založená Rozhodnutím Rady 2008/381/ ES⁴ a slúži na poskytovanie aktuálnych, objektívnych, spoľahlivých a porovnateľných informácií o migrácii a azyle, s cieľom podporiť tvorbu politiky v týchto oblastiach v EÚ. EMS poskytuje informácie aj verejnosti.

Cieľom výročných politických správ EMS je poskytnúť prehľad o najdôležitejšom politickom a legislatívnom vývoji (vrátane vývoja na úrovni EÚ), ako aj verejných diskusií o azyle a migrácii so zameraním skôr na štátnych príslušníkov tretích krajín ako na občanov EÚ. Táto štúdia je šiestou v poradí správ⁵ a pokrýva obdobie od 1. januára 2009 do 31. decembra 2009. Zahŕňa príspevky dvadsiatich štyroch národných kontaktných bodov EMS (EMS NKB) **(Belgicka, Bulharska, Českej republiky, Estónska, Fínska, Francúzska, Grécka, Holandska, Írska, Litvy, Lotyšska, Luxemburska, Maďarska, Malty, Nemecka, Poľska, Portugalska, Rakúska, Slovenskej republiky, Slovinska, Španielska, Švédsko, Talianska a Veľkej Británie)**. Každý EMS NKB vytvoril *národnú správu*, v ktorej detailne uviedol vývoj v členských štátoch, tieto správy tvorili základ pre vytvorenie súhrnnej správy. Cieľom súhrnnej správy je sumarizovať a porovnať nové zistenia v kontexte Európskej únie za účelom poskytnutia užitočného prehľadu obzvlášť pre tvorcov politik. *Výročná politická správa 2009*, slúžila po prvý krát dodatočnému účelu, a to hlavne na poskytnutie dôležitého príspevku v rámci prípravy *pracovného dokumentu Komisie*, ktorý je prílohou *Prvej výročnej správy o prisťahovalectve a azyle*⁶. Zároveň skúma implementáciu Európskeho paktu pre prisťahovalectvo a azyl⁷ a navrhuje odporúčania ohľadom implementácie Paktu a Štokholmského programu pre Európsku úniu a jej členské štáty. Správa Komisie bola prijatá v máji 2010, spolu so závermi Rady pre spravodlivosť a vnútorné záležitosti (JHA)⁸, ktoré boli následne prijaté 3. – 4. 6. 2010

³ Viac informácií o EMS, vrátane výstupov, sa nachádza na webovej stránke <http://emn.sarenet.es>.

⁴ Dostupné na webovej stránke

<http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32008D0381:EN:NOT>.

⁵ Predchádzajúce verzie od roku 2004 sú dostupné na webovej stránke:

<http://emn.sarenet.es/Downloads/prepareShowFiles.do?directoryID=14>

⁶ KOM(2010) 214 zo 6. mája 2010, dostupný v rámci pracovného dokumentu Komisie SEC(2010)535, ktorý je dostupný na webovej stránke: [http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=SEC:2010:0535:FIN:EN:PDF)

[lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=SEC:2010:0535:FIN:EN:PDF](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=SEC:2010:0535:FIN:EN:PDF)

⁷ Európsky pakt o prisťahovalectve a azyle, dostupný na webovej stránke:

<http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/08/st13440.en08.pdf>.

⁸ Závery Rady k pokračovaniu Európskeho paktu o prisťahovalectve a azyle, 3018. zasadanie Rady pre spravodlivosť a vnútorné záležitosti, Luxembursko, 3. jún 2010, dostupné na webovej stránke: http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/jha/114881.pdf.

k Európskeho paktu pre prisťahovalectvo a azyl. Závery Rady (JHA) boli následne prijaté na zasadaní Európskej rady v júni 2010.

1.1 Metodológia

Každá národná správa bola vytvorená podľa spoločných špecifikácií vytvorených EMS, za účelom porovnania výstupov medzi členskými štátmi. V súvislosti s predchádzajúcimi verziami *výročných politických správ* vytvorených EMS došlo v roku 2009 k významným zmenám v štruktúre špecifikácií štúdie. EMS NKB boli požiadané, aby podali správu o všetkých piatich záväzkoch zahrnutých v Európskom pakte pre prisťahovalectvo a azyle. Niektoré EMS NKB poskytli informácie nielen o vývoji v roku 2009, ale aj o relevantných politikách a aktivitách uskutočnených v členských štátoch. Súhrnná správa zahŕňa oba typy informácií, kde to bolo možné, identifikuje špecifický vývoj v roku 2009. Pri tvorbe národnej správy boli použité rôzne zdroje informácií, ktoré boli analyzované, vrátane aplikovateľnej legislatívy týkajúcej sa oblasti migrácie a azylu, príspevky legislatívnych a manažérskych expertov z verejnej správy, uverejnené záznamy priebehu parlamentných diskusií, tlačové výstupy ministerstiev, mediálne správy (vrátane internetu), oficiálne dokumenty publikované napríklad v oficiálnych časopisoch a správy o judikatúre. Príloha každej národnej správy uvádza detailnejšie špecifickú metodológiu, podľa ktorej správu vyhotovili členské štáty.

2. VŠEOBECNÁ ŠTRUKTÚRA POLITICKÝCH A PRÁVNÝCH SYSTÉMOV V ČLENSKÝCH ŠTÁTOCH⁹

Táto časť opisuje všeobecnú štruktúru politického a právneho systému v členských štátoch, poskytuje prehľad systému relevantného pre oblasť migrácie a azylu, s dôrazom na všeobecný vývoj, ktorý sa uskutočnil v roku 2009. Časť 2.1 opisuje všeobecnú štruktúru politického systému a inštitucionálny kontext relevantný pre oblasť migrácie a azylu. Členské štáty poskytli zároveň prehľad relevantných orgánov v tejto oblasti.

Časť 2.2 stručne opisuje všeobecnú štruktúru právneho systému v oblasti migrácie a azylu ohľadom relevantných zákonov, ako aj hlavných dotknutých aktérov.

2.1 Všeobecná štruktúra politického systému a inštitucionálny kontext relevantný pre migráciu a azyl

Všetky členské štáty uviedli vo všeobecnej štruktúre politického systému relevantného pre oblasť migrácie a azylu hlavné ministerstvá zodpovedné za politiky v tejto oblasti. Keďže detailnejšie informácie ohľadom inštitucionálneho kontextu sú uvedené v EMS štúdiu – *Organizácia azylových a migračných politík v členských štátoch EÚ*, na tomto mieste bol uvedený len stručný prehľad. V súvislosti so súdnymi aspektmi azylových procedúr niektoré členské štáty (**Belgicko, Fínsko, Francúzsko, Írsko, Švédsko**) uviedli nedávny vývoj vo vzťahu k súdnym systémom účinným na ich území, ktoré sa zaoberajú sťažnosťami z oblasti migrácie a azylu, najmä s dôrazom na odvolania v azylovom konaní. Vo **Francúzsku**, *Národný azylový súd* bol pripojený k Rade štátu od roku 2009, zatiaľ čo v **Belgicku**, *Rada pre sťažnosti cudzincov* pokračovala v činnosti ako odvolací súd, kompetentný na vypočutie odvolaní v azylových prípadoch v roku 2009. Okrem toho, vo **Fínsku** *Národný diskriminačný tribunál* skúmal prípady diskriminácie založené na etnicite, zatiaľ čo *Ombudsman pre menšiny* dozeral na dodržiavanie zákazu etnickej diskriminácie. Hlavným vývojom v oblasti migračných a azylových systémov počas roku 2009 bolo zriadenie *Úradu pre imigráciu a naturalizáciu* (*l'Office français de l'immigration et de l'intégration*) vo **Francúzsku**, ako aj sa uskutočnenie presunu kompetencií na rôzne ministerstvá zodpovedné za integračné a populačné politiky (ministerstvo sociálnych záležitostí (populačné politiky), ministerstvo kultúry (integračné politiky) v **Estónsku**. Štrukturálne zmeny sa vyskytli v **Lotyšsku**, vrátane zlúčenia dvoch oddelení za účelom vytvorenia *Ministerstva detí, rodiny a integrácie*, hoci funkcie boli prevzaté inými tromi ministerstvami za účelom zlepšenia

⁹ More details on the structure of the Asylum and Migration Systems in the Member States are given in the EMN Study on the 'Organisation of Asylum and Migration Policies in the EU Member States' available from <http://emn.sarenet.es/Downloads/prepareShowFiles.do?directoryID=114>

funkčnosti. Okrem toho *ministerstvo vnútra* prevzalo kontrolu nad *Naturalizačnou radou* v **Lotyšsku** v roku 2009 a v **Slovinsku** sa stalo *Migračné a integračné riaditeľstvo* zodpovedné za politiku. Na **Malte** bola založená *Agentúra verejnej sociálnej starostlivosti o žiadateľov o azyl* (AWAS), ktorá prevzala úlohy *Organizácie sociálnej starostlivosti žiadateľov o azyl* (OIWAS).

2.2 Všeobecná štruktúra právneho systému v oblasti migrácie a azylu

Hoci sa v roku 2009 nevyskytli vo všetkých členských štátoch zmeny v legislatíve, všetky národné správy opisujú všeobecnú štruktúru ich právnych systémov v oblasti migrácie a azylu. Väčšina členských štátov sa zmienila o medzinárodných dohovoroch, ktoré boli aplikované v rámci ich vnútroštátneho právneho poriadku. Viac detailov o všeobecnej štruktúre ich právneho systému sa nachádza v už spomínanej *Štúdii EMS o organizácii azylových a migračných politik v členských štátoch Európskej únie*.

Niektoré členské štáty (**Bulharsko, Estónsko, Fínsko, Nemecko, Lotyšsko, Luxembursko, Malta, Portugalsko, Rakúsko, Slovenská republika, Taliansko a Veľká Británia**) opísali zmeny vnútroštátnej legislatívy alebo legislatívnej štruktúry v roku 2009, ktoré ovplyvnili politiku v oblasti migrácie a azylu. V **Rakúsku** boli schválené novely cudzineckého zákona (*Aliens' Law*). Prvá novela sa týkala revízie systému povolení na pobyt z humanitárnych dôvodov, zatiaľ čo druhá novela sa týkala viacerých tém, ako napríklad následnej žiadosti o azyl, zaistenia osôb pred ich odsunom, zavedenia povinnosti podávať správy a rozšírenia požiadaviek na pobyt pre žiadateľov o azyl¹⁰, povolenia na pobyt pre výskumných pracovníkov. V rámci druhej novely došlo k preformulovaniu podmienok, na základe ktorých môžu občania Európskej únie bývať v **Rakúsku**. V **Nemecku** vydalo *federálne ministerstvo vnútra* všeobecné administratívne nariadenie v súvislosti so *zákonom o pobyte*, ktoré bolo schválené *nemeckou spolkovou radou (Bundesrat)*. Jeho cieľom je harmonizovať administratívnu prax pri uplatňovaní zákona o pobyte ako v Nemecku tak aj na veľvyslanectvách, ktoré udeľujú víza a garantovať minimálne štandardy. V **Luxembursku** bol dňa 28. mája 2009 schválený zákon, ktorý umožňuje vytvoriť a organizovať *záchranné centrum*. Na **Malte** novými nariadeniami, prijatými na základe *imigračného zákona*, bola

¹⁰ V rakúskej národnej správe je na strane 18 uvedené, že nový zákon stanovuje povinnosť pre žiadateľov o azyl, ktorí sú bezdomovci, počas prijímacieho konania podávať správy, ak je pravdepodobné, že bude vydané negatívne rozhodnutie.[...] Porušenie povinnosti podávať správy a nepovolené opustenie okresu predstavuje správny priestupok a je dôvodom na zaistenie žiadateľa o azyl pred jeho vyhostením.

Vo vzťahu k novej legislatíve **Bulharsko, Estónsko, Fínsko, Nemecko, Lotyšsko, Veľká Británia** vysvetlili ako táto vznikla z celkových politických zmien na národnej úrovni a úrovni EÚ, ako bolo napríklad prijatie nového zákona o cudzincoch v **Estónsku** a nového azylového zákona v **Lotyšsku**, pričom prvý z nich predvídal substantívne opatrenia ako napríklad novelizáciu nariadenia o vízach na účely *Vízového informačného systému* (VIS). *Zákon o ministerstve vnútra* bol novelizovaný v **Bulharsku** v roku 2009, aj napriek hlavnému problému súvisiacemu s neustálymi zmenami právneho rámca ako aj ďalšej legislatívy súvisiacej s cudzineckou problematikou a dokladmi totožnosti. Koncom roka 2009 boli v **Holandsku** oznámené dva dôležité politické zámery súvisiace s odstránením skupinovej ochrany žiadateľov o azyl z *cudzineckého zákona*, ako aj zrušenie povolení na pobyt pre maloleté osoby bez sprievodu. Okrem toho, bol vo **Veľkej Británii** prijatý *zákon o hraniciach, občianstve a prisťahovalectve*, ktorý obsahuje kľúčové opatrenia ako napríklad integráciu právomocí a funkcií colnej správy do *Hraničnej agentúry Veľkej Británie (UKBA)*. Vláda **Veľkej Británie** tiež pokračovala v konsolidácii a zjednodušovaní legislatívy do jedného nového *imigračného zákona*, kvôli zložitosti, ktorá vzniká v dôsledku súčasných rôznych zákonov, ktorými sa riadi oblasť migrácie a azylu. **Veľká Británia** pokračovala v plnení záväzku reformovať *Spoločný cestovný priestor*.¹²

¹² Spoločný cestovný priestor (Common Travel Area - CTA) je priestor voľného pohybu, ktorý zahŕňa nasledujúce štáty Veľkú Britániu, Írsku republiku, the Bailiwick of Guernsey, the Bailiwick of Jersey and the Isle of Man. Ďalšie informácie sú dostupné na webovej stránke: <http://www.ukba.homeoffice.gov.uk/travellingtotheuk/Enteringtheuk/arrivingatukborder/travellingtocommontravelarea/>

3. POLITICKÝ, LEGISLATÍVNY; A INŠTITUCIONÁLNY VÝVOJ

Nasledujúca časť opisuje celkový politický a legislatívny prehľad a inštitucionálny vývoj, ktorý sa uskutočnil v roku 2009 v oblasti migrácie a azylu s cieľom poskytnúť kontext, v ktorom sa odohrali špecifické trendy a vývoje opísané v 4. časti. Prvá 3.1 časť sumarizuje všeobecný politický vývoj v členských štátoch v roku 2009, vrátane parlamentných volieb a volieb samospráv, ako aj zmeny na vládnej úrovni. Ďalej nasleduje 3.2 časť, ktorá poskytuje všeobecný prehľad uskutočnených hlavných politických a legislatívnych diskusií za účelom poskytnutia všeobecného kontextu pre nasledujúce časti tejto správy. Nakoniec 3.3 časť opisuje inštitucionálny vývoj, ktorý zahŕňa uskutočnené organizačné zmeny, ktoré mali vplyv na oblasť migrácie a azylu.

3.1 Všeobecný politický vývoj

V roku 2009 sa konali voľby na miestnej, regionálnej a celoštátnej úrovni v mnohých členských štátoch (v **Belgicku, Bulharsku, Estónsku, Írsku, Litve, Luxembursku, Maďarsku, Malte, Portugalsku, Rakúsku, Slovenskej republike**). Výsledky volieb do Európskeho parlamentu uviedli **Bulharsko, Estónsko, Luxembursko, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovenská republika**. Okrem toho sa v roku 2009 konali parlamentné voľby v **Bulharsku, Grécku, Nemecku a Portugalsku**. V **Českej republike** bola ustanovená dočasná vláda s tým, že voľby sa mali konať v roku 2010, po tom čo ústavný súd zrušil mechanizmus, ktorým sa vyhlasovali voľby.

V tomto období sa uskutočnili prezidentské voľby v **Litve** a v **Slovenskej republike**. V **Litve** došlo k zmene vlády v dôsledku rezignácie predsedu vlády, nasledujúce parlamentné voľby sa pravdepodobne mali uskutočniť v októbri 2010. Zmeny na ministerských postoch sa uskutočnili v **Českej republike, Lotyšsku, Nemecku, Portugalsku** a v **Slovenskej republike**.

3.2 Všeobecný prehľad hlavných politík a/alebo legislatívnych diskusií

Hlavnými témami politických a legislatívnych diskusií boli: prijímanie a ubytovanie (3.2.1 časť), pracovná migrácia (3.2.2 časť), legalizácia a naturalizácia (3.2.3 časť), nelegálna

migrácia (3.2.4 časť), legálna migrácia (3.2.5 časť) a integrácia (3.2.6 časť), ktorých prehľad je uvedený nižšie.

3.2.1 Prijímanie a ubytovanie

V mnohých členských štátoch (v **Belgicku**, **Fínsku**, **Grécku**, **Malte**, **Rakúsku**, **Švédsku**, **Slovinsku** a **Taliansku**) boli predmetom diskusie prijímanie a ubytovanie štátnych príslušníkov tretích krajín. Vytvorenie nového *záchytného tábora* pre žiadateľov o azyl v jednej z južných spolkových krajín **Rakúska** sa objavilo v titulných nadpisoch médií kvôli silnej opozícii obecných úradov, miestneho obyvateľstva a samotného guvernéra spolkovej krajiny proti jeho výstavbe. V **Belgicku** sa sústredila diskusia na krízu prijímacích kapacít pre žiadateľov o azyl, ktorá bola pripisovaná nárastu počtu žiadateľov o azyl v roku 2009, ako aj, okrem iných dôvodov, ťažkostiam súvisiacim s nájdením dostupného ubytovania pre osoby, ktorým bol už azyl udelený. Na udržateľné riešenie tohto problému boli vyčlenené osobitné prostriedky. Vo **Fínsku** sa diskusia sústredila nielen na prijímanie žiadateľov o azyl, ale aj na maloletých cudzincov bez sprievodu a určovanie ich veku. Časť diskusií prebiehala o potrebe financovania ochrany a ubytovania pre žiadateľov o azyl a obzvlášť o finančných prostriedkoch, ktoré sú im poskytované. Na **Malte** sa vo veľkej miere diskutovalo o interpretácii a plnení povinností hľadania a záchrany (podľa medzinárodného práva), a obzvlášť o vylodení tých, ktorí boli na mori zachránení kvôli rôznym výkladom aplikovateľného medzinárodného práva na **Malte** a v **Taliansku**. Diskusie prebiehali aj o kapacite **Malty** na prijímanie migrantov. V **Slovinsku** sa stali z dôvodu ekonomických problémov predmetom diskusie témy súvisiace s adekvátnym ubytovaním a otázka adekvátneho pobytu, najmä kvôli počtu cudzincov prichádzajúcich do **Slovinska**. Diskusia o prijímacích podmienkach a podmienkach ubytovania v **Slovinsku** a **Švédsku** sa upokojila počas roku 2009 prostredníctvom opatrení prijatých oboma členskými štátmi za účelom prehodnotenia ich politík v tejto oblasti. V **Slovinsku** to znamenalo založenie medzirezortnej pracovnej skupiny, ktorej úlohou bolo preskúmať oblasť ubytovania, ako aj príprava návrhu odporúčaní súvisiacich s podmienkami ubytovania pre žiadateľov o azyl. V **Švédsku** bola v roku 2009 prezentovaná správa o hodnotení reformy, ktorá uviedla problémy, akými sú napríklad nedostatok tlmočníkov pre štátnych príslušníkov z tretích krajín.

3.2.2 Pracovná migrácia

Najmä kvôli následkom ekonomickej krízy bola pracovná migrácia kľúčovou témou diskusií vo viacerých členských štátoch (v **Českej republike, Grécku, Portugalsku a Rakúsku**), s najväčším zameraním na pracovnú migráciu (v **Českej republike**) a nelegálnu pracovnú migráciu (v **Grécku**).

V Rakúsku bola zriadená pracovná skupina zo zástupcov sociálnych partnerov a *Federácie rakúskych priemyselných odvetví*, ktorej úloha spočívala v rozpracovaní parametrov pre nový imigračný systém pre vysokokvalifikovaných migrantov. Tento nový systém *červeno-bielo-červenej karty* kritizovali dve opozičné strany (FPÖ - *Slobodná strana Rakúska* a BZÖ - *Združenie za budúcnosť Rakúska*), ktoré vykresľovali systém tak, že povedie k mzdovému dumpingu a uspokojovaniu záujmov priemyslu¹³. V **Českej republike** sa odohrala diskusia o prepustených pracujúcich migrantoch nielen na lokálnej, ale aj na národnej úrovni. Vo svetle vážnej ekonomickej situácie začali v **Lotyšsku** diskusie na vládnej úrovni ohľadom možnosti udeľovať povolenie na pobyt tým štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí by finančne investovali do lotyšskej ekonomiky. Aktivity realizované v tejto súvislosti sú bližšie špecifikované v *časti 4.4.1* o politikách implementovaných v oblasti pracovnej migrácie.

V **Portugalsku** sa diskusia sústredila okolo zavedenia kvót pre zamestnanie, v súvislosti so znížením kvót, ktoré by umožňovali štátnym príslušníkom z tretích krajín pracovať na pozíciách, ktoré sú neobsadené občanmi **Portugalska**. Zníženie kvót viedlo k protikladnej reakcii imigrantských združení a ľudskoprávných organizácií voči týmto opatreniam. Obviňovali vládu, že sa snažila získať hlasy voličov opatreniami, ktoré obmedzujú vstup prisťahovalcov.

3.2.3 Legalizácia a naturalizácia

V roku 2009 **Belgicko, Francúzsko** a **Taliansko** zaviedli programy legalizácie z ekonomických a humanitárnych dôvodov pre nelegálne sa zdržiavajúcich migrantov. Zatiaľ čo **Francúzsko** potvrdilo odmietavý postoj voči systematickej legalizácii nelegálnych

¹³Červeno-biela-červená karta predstavuje flexibilný prisťahovalecký systém, ktorý je založený na objektívnych kritériách, akými sú napríklad znalosť nemeckého jazyka, dosiahnuté vzdelanie, profesijná kvalifikácia, výpis z registra trestov a požiadavky trhu práce. Model nahrádza súčasný systém kvót a predpokladá sa, že vstúpi do platnosti v roku 2010.

pracujúcich migrantov zavedením troch nových podmienok¹⁴, ktoré musia splniť za účelom legalizácie, v **Belgicku** sa diskutovalo v médiách, parlamente a civilnej spoločnosti o sociálnej kohézii a ekonomike v súvislosti so sociálnym zabezpečením.

V **Nemecku** a **Litve** sa diskutovalo najmä o občianstve. V **Litve** sa diskusia na politickej úrovni a na úrovni rôznych komúní sústredila na reguláciu právneho vzťahu litovských občanov. Návrh zákona o občianstve, ktorý bral do úvahy návrhy rôznych kľúčových aktérov a expertov, bol daný do legislatívneho procesu počas roku 2009.

V **Nemecku** bolo predmetom diskusie tzv. „ustanovenie možnosti voľby“ v *zákone o občianstve*, ktoré ustanovuje, že dospelí vo veku blízkom veku mladistvým s dvoma občianstvami sa musia rozhodnúť a vybrať si len jedno z nich pred dovŕšením dvadsiateho tretieho roku života. V **Estónsku** sa diskutovalo o udeľovaní estónskeho občianstva deťom, ktorých rodičia sú osobami bez štátneho občianstva. Estónsky minister spravodlivosti odporúčal posun v zmýšľaní o národnej príslušnosti k zmýšľaniu o občianstve. O multikulturalizme sa diskutovalo vo **Fínsku**, **Francúzsku** a **Luxembursku**. Vo **Francúzsku** spustil *minister pre prisťahovalectvo* verejnú diskusiu ohľadom definícií a základu pre hodnoty súvisiace s národnou identitou. V **Luxembursku** diskutovali politické strany o ideách multikulturalizmu. Názory politických strán v **Luxembursku** boli rôzne od tých, ktoré argumentovali tým, že cudzie kultúry hrajú svoju úlohu v obohacovaní národnej kultúry až po tie, ktoré zdôrazňovali kľúčový význam luxemburských jazykov pre národnú identitu. Trendy a dôležitý vývoj v oblasti občianstva a naturalizácie je bližšie opísaný v 4.8 časti.

3.2.4 *Nelegálne prisťahovalectvo*

Špecifické otázky ohľadom nelegálneho prisťahovalectva mali **Česká republika**, **Španielsko**, **Taliansko**. **Česká republika** uviedla uskutočnené iniciatívy na boj proti nelegálnemu prisťahovalectvu. Prevládajúcimi krajinami pôvodu nelegálnych migrantov v **Litve** od vstupu do Schengenského priestoru boli Gruzínsko a India. Najmä v letných mesiacoch, boli v **Taliansku** titulné strany novín venované prisťahovalectvu a azylu, a v niektorých prípadoch to vyvolalo polemiku na medzinárodnej úrovni, napríklad medzi **Talianskom** a Úradom

¹⁴Tri nové podmienky, ktorých splnenie sa vyžaduje, sa týkajú po prvé požiadavky na určitú dobu obvyklého pobytu vo Francúzsku, po druhé overenia vôle žiadateľa integrovať sa do pracovného prostredia a po tretie požiadavky predchádzajúceho aspoň jednoročnej služby/zamestnania vo firme.

Vysokého komisára OSN pre utečencov. Následne tieto polemiky iniciovali diskusiu o potrebe vypracovania a schválenia štandardov na európskej a medzinárodnej úrovni¹⁵.

O návratových politikách sa objavili diskusie v **Belgicku**, **Českej republike** a **Luxembursku**. Tieto diskusie následne vyústili do ďalšieho rozvoja politik dobrovoľných návratov v **Belgicku** a v **Českej republike**. Asistované dobrovoľné návraty sa stali prioritou v **Belgicku**, kvôli praktickým ťažkostiam s nútenými návratmi štátnych príslušníkov tretích krajín do krajín pôvodu, ako aj kvôli kritike zadržaných nelegálnych migrantov. V **Českej republike** bola v roku 2009 najväčšia pozornosť venovaná zavedeniu dočasných projektov dobrovoľných návratov, dodávajúc, že zavedenie dobrovoľného návratu bolo tiež bezpečnostnej povahy, keďže cudzinci sa mohli stať obeťami nelegálneho zamestnávania, zločinu a organizovaného zločinu kvôli kritickým dopadom ekonomickej krízy.

Nová *federálna vláda* v **Nemecku** sa usilovala vytvoriť prístup k vzdelaniu a zdravotnej starostlivosti pre nelegálnych migrantov. Z toho by mali prospech napríklad deti, ktoré by mohli chodiť do školy bez strachu z odhalenia a následného odsunu.

Česká republika a **Fínsko** v národnej správe uviedli informácie o extrémizme vo svojich štátoch. V **Českej republike** mal stúpajúcu tendenciu extrémizmus proti rómskej populácii, zatiaľ čo vo **Fínsku** obvinili z bohorúhačstva a etnického poburovania člena helsinského mestského úradu a bola sformovaná nová politická strana, ktorá mala kritické názory voči prístahovalectvu a zastávala názor, že o migračnej politike by sa malo rozhodovať priamym ľudovým hlasovaním.

Na **Malte** podnecoval diskusiu vysoký počet migrantov, ktorí nelegálne prišli v období od januára do mája 2009. Až 859 prístahovalcov vstúpilo na územie Malty nelegálne na lodiach v porovnaní s 321 prípadmi v rovnakom časovom období v roku 2008. Rozdielne akčné plány obsahujúce opatrenia na adresovanie nelegálneho prístahovalectva a azylu boli do vlády predložené dvoma politickými stranami¹⁶.

Odsun migrantov, obzvlášť starších osôb a detí, bol predmetom verejnej diskusie vo **Fínsku**. Zatiaľ čo v **Belgicku** a **Grécku** bolo predmetom diskusie zaistenie nelegálnych migrantov pre svoj vysoko rozporuplný účinok. V **Holandsku** sa stala v roku 2009 sporným bodom jeho

¹⁵ V prípade *Pinar* mal turecký obchodník 140 migrantov na svojej lodi, ktorá ostala v otvorených vodách tri dni, pretože ani talianske ani maltské úrady jej nepovolili zájsť do doku. Tento prípad poukazuje na pretrvávajúce problémy na úrovni EÚ súvisiace s rozdelením zodpovednosti medzi členskými štátmi.

¹⁶ 20-bodový akčný plán predložený stranou *Partit Laburista*, a 10-bodový akčný plán predložený politickou stranou *Azzjoni Nazzjonali*.

politika ohľadom maloletých bez sprievodu kvôli zrušeniu udeľovania povolení na pobyt pre maloletých. Trendy a následný vývoj v tejto oblasti sú opísané detailnejšie v 4.3 časti a 4.9 časti nižšie.

3.2.5 Legálna migrácia

Emigrácia z **Litvy** sa zvyšuje kvôli ekonomickému poklesu a podľa štatistických údajov ide o najväčší počet od roku 1990. Z **Litvy** emigrovalo v posledných 18 rokoch pol milióna osôb. Navyše predmetom zvýšeného záujmu bol *únik mozgov* vzdelaných občanov, ako sú napríklad vedci, výskumníci a mladší akademici. Podobne v **Írsku** bol zaznamenaný pokles celkovej čistej migrácie po prvýkrát od roku 1995. Absolútny počet prisťahovalcov do štátu medziročne do apríla 2009 poklesol o 26 500 oproti 57 300, kým počet emigrantov zaznamenal nárast o takmer 40% v porovnaní s predchádzajúcim rokom na 65 100. Výsledkom bolo, že sa odhadoval pokles čistej migrácie z vnútornej migrácie, ktorá bola 38 500 v rokoch 2007-2008, na čistý úbytok 7 800 do apríla 2009. Prisťahovalectvo všetkých cudzincov (mimo občanov Írska) predstavovalo pokles počas tohto obdobia, pričom počet prisťahovalcov z krajín EÚ-10+2 predstavoval najväčší pokles až o takmer 60%.

O účelových manželstvách sa diskutovalo hlavne v **Belgicku**, **Francúzsku**, **Litve** a **Mad'arsku**. V **Belgicku** boli zdrojom diskusie na národnej úrovni účelové manželstvá, kým v **Mad'arsku** to boli manželstvá medzi občanmi **Mad'arska** a Nigérie, ktoré boli vnímané ako mimoriadny problém. Vo **Francúzsku** tento typ manželstiev predstavuje hlavný zdroj prisťahovalectva, v tejto súvislosti je v priemere udelených približne 50 000 povolení na dlhodobý pobyt. Okrem toho vo **Francúzsku** predstavuje podiel anulovaných zmiešaných manželstiev 80% zo všetkých súdne anulovaných manželstiev.¹⁷ Média v **Litve** informovali o prípadoch účelových manželstiev,¹⁸ pričom sedem takýchto manželstiev bolo v roku 2009 zaregistrovaných vo Vilniuse, a existovalo silné podozrenie, že minimálne päť ďalších takýchto dohôd bolo uzavretých v iných litovských mestách medzi litovskými občiankami a štátnymi príslušníkmi tretích krajín. Zatiaľ legislatíva neupravuje žiadnu trestnoprávnu zodpovednosť za uzavretie fiktívneho manželstva, avšak o tejto možnosti sa uvažovalo.

¹⁷ Za zmiešané manželstvá sa považujú manželstvá uzavreté medzi občanom Francúzska a cudzím štátnym príslušníkom.

¹⁸ Tiež známe ako fiktívne manželstvá. Oficiálny vládny štatistický prehľad v Litve obsahuje iba manželstvá oficiálne uzavreté a tie, ktoré boli uzavreté v zahraničí a boli nahlásené litovským úradom; http://m.lrytas.lt/?data=20100120&id=akt20_a1100120&p=4&sk_id=&view=2

Holandsko zožalo paľbu kritiky od prinajmenšom jednej mimovládnej organizácie v súvislosti so svojou azylovou politikou, obzvlášť čo sa týka zrušenia kategorickej ochrany¹⁹ pre žiadateľov o azyl zo Somálska, ktorá je detailnejšie rozobraná v 4.2.2 časti.

3.2.6 Integrácia

Zvýšená pozornosť bola venovaná integrácii v **Estónsku, Holandsku, Luxembursku, Nemecku, Rakúsku, Slovenskej republike, Slovinsku a Španielsku**. V **Estónsku** sa viac venovala pozornosť integrácii ako migračným otázkam a veľká pozornosť médií sa sústredila na implementáciu integračných opatrení v **Slovinsku**.

Špeciálna pozornosť bola v **Rakúsku** venovaná vypracovaniu *Národného akčného plánu k integrácii*.²⁰ V **Maďarsku** bola výrazným vývojom organizácia azylových a migračných politik v prvej päťročnej *Stratégii o spolupráci v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v Maďarskej republike*.²¹ V **Slovenskej republike** bola vypracovaná v roku 2009 *Koncepcia integrácie cudzincov v Slovenskej republike*²², ktorá navrhla legislatívne, organizačné, koncepčné a praktické opatrenia a definovala hlavné ciele a nástroje národnej integračnej politiky. Detailnejšie je vývoj v oblasti integrácie opísaný nižšie v 4.7 časti.

3.3 Inštitucionálny vývoj

Bulharsko, Česká republika, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko a Maďarsko poskytli informácie o inštitucionálnych zmenách súvisiacich s oblasťou azylu a migrácie na štátnej úrovni. Najväčšou zmenou v **Bulharsku** bolo, že sa *Migračný úrad* stal priamo zodpovedný ministrovi vnútra. Nové administratívne funkcie boli zverené *ministerstvu vnútra* v **Lotyšsku** popri reorganizácii *Úradu pre občianstvo a migračné záležitosti*. Okrem toho *štátna zabezpečovacia agentúra* sa stala zodpovednou za riadenie ubytovacích centier pre žiadateľov o azyl. Reštrukturalizácia štátnych inštitúcií v **Lotyšsku** začala s cieľom znížiť verejné výdavky a viedla k štrukturálnym zmenám na ministerstvách, ktoré boli zodpovedné za riadenie migrácie. Napríklad na *ministerstve vnútra* bol zrušený *odbor migračnej politiky* a na *ministerstve sociálneho zabezpečenia a práce* bolo zrušené *oddelenie ekonomickej migrácie*. Vo **Francúzsku** bol nominovaný nový *minister vnútra* spolu s novým ministrom zodpovedným za *imigráciu, integráciu, národnú identitu a rozvoj*

¹⁹ Kategorická ochrana je formou politiky na ochranu určitých kategórií osôb, ktorá je v Holandsku považovaná za národnú "záchrannú sieť" na predchádzanie návratu osôb do nebezpečných situácií.

²⁰ Rakúsky integračný fond, Nationaler Aktionsplan für Integration 2009, dostupný na webovej stránke: http://www.integrationsfonds.at/nap/nationaler_aktionsplan_fuer_integration/

²¹ 1057/2009. (IV. 24.) Korm. határozata Magyar Köztársaságnak a szabadság, biztonság és a jog érvényesülése térségében való együttműködésére vonatkozó 2009-2014 közötti kormányzati stratégiájáról

²² Dostupná na webovej stránke: <http://www.employment.gov.sk/index.php?id=17641>.

solidarity. V **Luxembursku** sprevádzali *zákon o integrácii cudzincov* z 1. júna 2009 substantívne inštitucionálne zmeny, vrátane rozšírenia právomocí luxemburského úradu pre prijímanie a integráciu cudzincov, ktoré zahŕňali zintenzívnenie boja proti diskriminácii.

V nasledujúcich rokoch sa očakávajú inštitucionálne zmeny v **Českej republike, Lotyšsku, Maďarsku a Slovinsku**. V **Českej republike** sa uskutočnili substantívne zmeny na začiatku roka 2009, keď došlo k presunu právomocí vydávať všetky povolenia na trvalý pobyt zo *služby cudzineckej polície* na *ministerstvo vnútra*. Táto zmena bola plánovaná ako súčasť širšieho procesu, v rámci ktorého by *služba cudzineckej polície* prešla zásadnými organizačnými zmenami počas nasledujúcich piatich rokov. V **Maďarsku** bol vytvorený *migračný odbor akademickej asociácie pre uplatňovanie práva* za účelom vedeckého analyzovania migračných záležitostí. Nové nariadenie v **Lotyšsku** rozvinulo politiky vnútorných záležitostí v oblastiach, akými sú sociálny poriadok a sociálne zabezpečenie, hraničná stráž, kontrola hraníc a nelegálna migrácia, občianstvo a migrácia. V **Slovinsku** bol na *ministerstve vnútra* zriadený *odbor pre migráciu a integráciu* za účelom poskytovania účinného riadenia migrácie ako aj relevantnej organizačnej a koordinačnej práce v oblasti migrácie.

Na začiatku roka 2009 bola v **Nemecku** zriadená *aliancia pre prácu*, ktorej úlohou je poskytovať rady federálnej vláde ohľadom dopytu po pracovnej sile, zabezpečovať dlhodobú platformu pre otvorený dialóg, týkajúci sa potrieb zahraničnej pracovnej sily.²³

V roku 2009 odporúčala nová vláda v **Grécku**, aby bolo *ministerstvo na ochranu občanov*, pod ktorým je aj *prístavný úrad*, premenené na operačnú silu s vysokou operatívnou schopnosťou pre funkcie pobrežných hliadok, ochranu morských hraníc a boja proti kriminalite na mori. Okrem toho bola zriadená pracovná skupina, ktorej predsedá *tajomník ministerstva na ochranu občanov*, za účelom začatia radikálnej reformy azylového systému.

3.4 Predsedníctvo Európskej únie

Belgicko, Česká republika, Španielsko a Švédsko opísali aktivity, ktoré uskutočnili alebo plánovali počas predsedníctva EÚ vrátane prijatia Štokholmského programu²⁴ na ďalších päť rokov v oblasti migrácie, integrácie a azylu (**Švédsko**). **Česká republika** opísala legislatívu

²³ Rezolúcia aliance - *Resolution by the alliance to advise the federal government concerning the demand for labour*, 1. júl 2009, dostupná na webovej stránke:

http://www.bmas.de/portal/40904/property=pdf/2009_12_04_beschluss_allianz_arbeitskraeftebedarf.pdf

²⁴ Štokholmský program – otvorená a bezpečná Európa, ktorá slúži občanom a chráni ich, Rada Európskej únie 17024/09, dostupný na webovej stránke:

http://www.se2009.eu/polopoly_fs/1.26419!menu/standard/file/Klar_Stockholmsprogram.pdf

na úrovni EÚ, ktorá bola prijatá počas jej predsedníctva EÚ v prvom polroku 2009, vrátane *Smernice 2009/50/ES o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vysokokvalifikovaného zamestnania*, ktorá je tiež známa pod pojmom *Smernica o modrých kartách* EÚ²⁵ a *Smernice 2009/52/ES, ktorou sa stanovujú minimálne normy pre sankcie a opatrenia voči zamestnávateľom štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členských štátov*²⁶. **Španielsko** začalo prípravu konferencie o integračnej politike Európskej únie, ktorá sa uskutočnila v apríli 2010 v Zaragoze. Priority **Belgicka** počas predsedníctva v druhom polroku 2010 zahŕňali harmonizáciu azylovej politiky EÚ, ako aj rozvíjanie kontaktov so švédskym a španielskym predsedníctvom, aby spolu zorganizovali nevyhnutné iniciatívy na nájdenie spoločných štandardov v prípade maloletých bez sprievodu ohľadom určovania ich veku, pátrania po rodinných príslušníkoch a ich návratu.²⁷

²⁵ Smernica Rady 2009/50/ES o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vysokokvalifikovaného zamestnania, dostupná na webovej stránke:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:155:0017:0029:en:PDF>

²⁶ Smernica 2009/52/ES, ktorou sa stanovujú minimálne normy pre sankcie a opatrenia voči zamestnávateľom štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členských štátov, dostupná na webovej stránke: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:168:0024:0032:EN:PDF>

²⁷ Akčný plán týkajúci sa maloletých bez sprievodu, dostupný na webovej stránke <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/10/534&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

Záver Rady o maloletých bez sprievodu, dostupné na webovej stránke:

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/jha/114887.pdf

4. ŠPECIFICKÝ VÝVOJ V OBLASTI MIGRÁCIE A AZYLU

Táto časť správy poskytuje informatívny prehľad politik členských štátov v oblasti migrácie a azylu v roku 2009, s tým že uskutočnené aktivity v členských štátoch sú uvedené podľa jednotlivých záväzkov Paktu, a zároveň sú uvedené aj doplňujúce informácie o aktivitách a vývoji v tejto oblasti. Každá časť sumarizuje vykonávané politiky pod nasledujúcimi nadpismi: kontrola a monitorovanie prisťahovalectva (4.1 časť), ochrana utečencov a azyl (4.2 časť), maloletí bez sprievodu (a iné zraniteľné skupiny) (4.3 časť), ekonomická migrácia (4.4 časť), zlučovanie rodín (4.5 časť), iná legálna migrácia (4.6 časť), integrácia (4.7 časť), občianstvo a naturalizácia (4.8 časť), nelegálne prisťahovalectvo (4.9 časť), aktivity proti obchodovaniu s ľuďmi (4.10 časť), návratová migrácia (4.11 časť), vonkajšie vzťahy/globálny prístup k migrácii (4.12 časť) a iné oblasti/témy politik (4.13 časť). Tieto časti obsahujú záväzky Paktu tak, ako boli prezentované v pracovnom dokumente útvarov Komisie *Prvá výročná správa o prisťahovalectve a azyle 2009*²⁸.

4.1 Kontrola a monitorovanie prisťahovalectva

Hlavné témy, pokiaľ ide o kontrolu a monitorovanie prisťahovalectva, obsahujú aj záväzky Európskeho paktu pre prisťahovalectvo a azyl, týkajúce sa boja proti rizikám nelegálneho prisťahovalectva, odsunu štátnych príslušníkov tretích krajín, kontroly pozemných, morských a vzdušných hraníc a spolupráce s krajinami pôvodu a tranzitu (4.1.1 časť). Okrem toho poskytli členské štáty doplňujúce informácie o zhromaždených údajoch a ich distribúcii, ako aj štatistiky o počtoch nelegálnych migrantov, ktorí boli zaistení na území členských štátov (4.1.2 časť).

4.4.1 Európsky pakt o prisťahovalectve a azyle

Záväzok: II.(c) *usilovať sa o predchádzanie rizikám nelegálneho prisťahovalectva v rámci pravidiel politiky v oblasti vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín alebo prípadne iných politik vrátane pravidiel platných pre voľný pohyb.*

Členské štáty poskytli informácie súvisiace s inými záväzkami Paktu, ktoré boli zhrnuté v rámci záväzku II (g) (sankcie uložené osobám, ktoré využívajú cudzincov s nelegálnym

²⁸ Dostupná na webovej stránke:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0214:FIN:EN:PDF>

pobytom²⁹ a III (e) (využívať moderné technológie, ktoré zaručujú interoperabilitu systémov)³⁰.

V **Belgicku** bol vypracovaný návrh novely zákona o cudzincoch, za účelom vytvorenia právneho základu na zavedenie individuálnych informácií o štátnych príslušníkoch tretích krajín, ktorí podliehajú reštriktívnym opatreniam v súvislosti so zamietnutím vstupu alebo vydania povolenia na pobyt.

V **Taliansku** nadobudla účinnosť legislatíva o verejnej bezpečnosti vzťahujúca sa hlavne (ale neobmedzujúca sa len) na nelegálne prísťahovalectvo; takzvaný „bezpečnostný balíček“, ktorý sa spomína nižšie.

V **Slovenskej republike** bola prijatá novela zákona o pobyte cudzincov, ktorou sa upravilo vydávanie povolení na prechodný pobyt na účel podnikania pre štátnych príslušníkov tretích krajín.

Závazok: II.(h) v plnej miere uplatňovať ustanovenia Spoločenstva, podľa ktorých je rozhodnutie o vyhostení prijaté niektorým členským štátom uplatniteľné na celom území Európskej únie, vzhľadom na čo zo záznamu o tomto rozhodnutí v Schengenskom informačnom systéme (SIS) vyplýva ostatným členským štátom povinnosť zabrániť vstupu a pobytu dotknutej osoby na ich území.

Niektoré členské štáty uviedli, že vkladajú do SIS-u všetky rozhodnutia o vyhostení (**Malta, Švédsko, Taliansko**). Ostatné členské štáty uviedli, že vkladajú do SIS-u len časť ich rozhodnutí (**Estónsko, Francúzsko, Grécko, Litva, Portugalsko, Slovenská republika**). Napríklad **Francúzsko** opísalo, že jeho systém je oveľa komplikovanejší vzhľadom na to, že obsahuje päť kategórií rozhodnutí o vyhostení (doposiaľ boli do SIS-u vložené dve rozhodnutia o vyhostení, jedno sa týkalo príkazu na vyhostenie a druhé sa týkalo teritoriálneho súdneho zákazu).

Grécko uviedlo, že asi 20% svojich príkazov na vyhostenie vložilo do SIS-u (13 452 zo 65 339 vydaných rozhodnutí o vyhostení bolo vložených počas prvých jedenástich mesiacov roka 2009), pretože sa vkladajú len údaje o osobách, u ktorých bolo možné zistiť ich

²⁹ Závazok II (g) vyzvať členské štáty, aby aj v záujme migrantov prostredníctvom odradzujúcich a primeraných sankcií dôsledne bojovali proti osobám, ktoré využívajú cudzincov s nelegálnym pobytom (zamestnávateľom, atď.).

³⁰ Závazok III (e) využívať moderné technológie, ktoré zaručujú interoperabilitu systémov a umožňujú efektívne integrované riadenie vonkajšej hranice v súlade so závermi Európskej rady z 19. a 20. júna a závermi Rady z 5. a 6. júna 2008. Dôraz sa bude musieť klásť na to, aby sa od roku 2012 na základe návrhov Komisie zaviedla elektronická registrácia vstupov a výstupov spojenú so zjednodušeným postupom pre európskych občanov a iných cestujúcich.

totožnosť. Väčšina osôb bola zatknutá bez dokladov totožnosti alebo bez overiteľnosti identity.

Zopár členských štátov uviedlo, že plánujú lepšie využiť *smernicu 2001/40/ES o vzájomnom uznávaní rozhodnutí o vyhostení štátnych príslušníkov tretích krajín* (**Belgicko, Bulharsko, Česká republika, Francúzsko, Grécko, Poľsko, Taliansko**). Avšak niekoľko členských štátov vyjadrilo obavy v súvislosti s následkami vkladania rozhodnutí o vyhostení do SIS-u (**Švédsko, Veľká Británia**). **Veľká Británia**, ktorá je súčasťou represívneho elementu SIS-u naznačila, že by zhodnotila individuálnu situáciu osoby (a jej akékoľvek nedávne zmeny), ak by členské štáty vyzvali Veľkú Britániu na vykonanie rozhodnutia o vyhostení, ktoré vydali. **Švédsko** zmenilo kritériá na vyhostenie osôb z dôvodu potenciálne vážnych následkov spojených s vložením rozhodnutia o vyhostení do SIS-u.

Niekoľko členských štátov spomenulo transpozíciu *návratovej smernice* (**Francúzsko, Holandsko, Slovenská republika, Švédsko**).

Pár členských štátov (**Bulharsko, Estónsko, Francúzsko, Grécko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Portugalsko**) uviedlo počet rozhodnutí o vyhostení, ktoré vydali počas vykazovaného obdobia v rozsahu od 22 v Lotyšsku (2009) po 65 339 v Grécku. Navyše, v **Írsku** sa začala vyvíjať judikatúra v tejto oblasti (*časť 4.11.2*).

Závazok: III. (a) vyzvať členské štáty a Komisiu, aby zmobilizovali všetky svoje zdroje na zabezpečenie účinnejšej *kontroly pozemných, námorných a vzdušných vonkajších hraníc*,

Skoro všetky členské štáty (**Belgicko, Bulharsko, Česká republika, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Maďarsko, Írsko, Litva, Luxembursko, Malta, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovenská republika, Slovinsko, Španielsko, Taliansko a Veľká Británia**) uviedli, že zvýšili svoje úsilie na zabezpečenie efektívnejších hraničných kontrol.

Aspoň dva členské štáty explicitne dali do súvislosti tieto snahy so zvýšeným nelegálnym prisťahovalectvom (**Grécko, Maďarsko**). Zatiaľ čo sa len veľmi málo členských štátov odvolávalo na zvýšenie finančných zdrojov (**Estónsko, Francúzsko**), niekoľko uviedlo zvýšenie počtu zamestnancov (**Francúzsko, Grécko, Španielsko, Taliansko**). **Španielsko** napríklad informovalo v správe o 53.4% náraste počtu príslušníkov policajného zboru, ktorí sa zaoberajú prisťahovalectvom a kontrolou hraníc v období od roku 2003 do roku 2008. V apríli 2009 začala vo **Veľkej Británii** svoju činnosť *Agentúra Spojeného kráľovstva pre hranice* s 25 000 zamestnancami a prítomnosťou v 135 krajinách sveta.

Niekoľko členských štátov implementovalo opatrenia na zvýšenie schopností súčasného personálu pracujúceho na vonkajších hraniciach prostredníctvom školení (**Belgicko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Litva, Lotyšsko, Portugalsko, Slovenská republika, Slovinsko, Taliansko**). Takéto školenia boli realizované v rôznych formách (napríklad ad hoc, semináre, základné kurzy), ktoré obsahovali ako teoretické tak aj praktické časti. Ťažisko školení bolo v rozpätí od všeobecných školení, ktoré pokrývali všetky aspekty kontroly hraníc, po školenia o veľmi špecifických témach vrátane odhalenia, zaistenia, využívania (nových) zariadení a softvéru, cudzineckej legislatívy, profesionálnych štandardov kvality. Na školeniach sa zúčastnili pohraničná stráž, zamestnanci zariadení zaistenia, imigrační úradníci, policajti a iný relevantný personál. **Litva**, napríklad, testovala praktické zručnosti a schopnosti štátnej hraničnej služby v organizovaní služieb pohraničnej stráže a kontrolovala aj metódy a techniky odhalenia a zaistenia, ako aj úroveň spolupráce medzi teritoriálnymi jednotkami. **Slovinsko** uviedlo, že 99 nových policajtov, ktorí vykonávajú dozor na štátnej hranici, úspešne dokončilo svoj vzdelávací program v roku 2009.

Iné členské štáty informovali o získaní nových zariadení (v rozsahu od IKT zariadení a detekčných prístrojov po lietadlá a plavidlá) a používaní nových technológií (**Belgicko, Bulharsko, Česká republika, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Litva, Malta, Poľsko, Slovenská republika, Veľká Británia**), ako aj o obnove súčasného systému na kontrolu hraníc a vývoji nových systémov (**Estónsko, Írsko, Litva, Slovenská republika**). **Slovenská republika** napríklad opísala nový systém RALEN, ktorý sa používa na odhalenie prítomnosti človeka na železničných hraničných priechodoch alebo na cestnom hraničnom priechode. **Holandsko** pokračovalo v *dohľade nad cudzincami v prístave*, ktorý vznikol v roku 2008 za účelom odhaľovania nelegálneho vstupu do dokov alebo v okolí prístavných dokov v prístavoch alebo na pobreží. V roku 2008 **Veľká Británia** založila sieť styčných úradníkov na analýzu rizík a imigračných styčných dôstojníkov v zahraničí (RALON). Sieť tvorí sto výhradne určených styčných dôstojníkov, ktorí poskytujú podporu pri hodnotení rizika služby, ktorá vydáva víza. **Veľká Británia** tiež asistovala výskumnému a vývojovému tímu FRONTEX tím, že zorganizovala návštevu, počas ktorej predviedla technológiu automatických hraničných kontrol. Mnohé krajiny sa zmienili o využívaní *Fondu pre vonkajšie hranice* na zvyšovanie svojich kapacít a znalostí v súvislosti s kontrolou hraníc (**Belgicko, Česká republika, Estónsko, Litva, Maďarsko, Poľsko**) a na ich účasť v rámci operácií FRONTEX-u (**Belgicko, Česká republika, Estónsko, Grécko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Poľsko, Rakúsko, Slovenská republika, Veľká**

Británia). Iné aktivity, ktoré boli predmetom záujmu a boli spustené členskými štátmi za účelom posilnenie kontrol na vonkajšej hranici zahŕňali pokračovanie v účasti **Bulharska** na *Čiernomorskej hraničnej koordinácii a informačnom centre (BSBCIC)* a reorganizácia hraničnej polície vo **Francúzsku**.

Záverok: III.(b) *najneskôr od 1. januára 2012 zaviesť prostredníctvom vízového informačného systému (VIS) všeobecné vydávanie biometrických víz,*

Niektoré členské štáty potvrdili, že budú v blízkej budúcnosti implementovať registráciu biometrických údajov na účely vydávania víz³¹ (**Belgicko, Česká republika, Grécko, Litva, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Taliansko**). Mnohé z nich naznačili, že relevantný systém by sa mal zaviesť v roku 2010 a potvrdili, že sa sústredili na prvé oblasti spomenuté v návrhu rozhodnutia. Niekoľko členských štátov zmienilo prípravné opatrenia vrátane pilotných testov systému, ktoré sa buď už uskutočnili alebo sa ešte len plánujú (**Holandsko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Taliansko**).

Aspoň tri členské štáty opísali úspešné otestovanie a implementáciu biometrických víz do svojich vnútroštátnych systémov (**Francúzsko, Fínsko, Veľká Británia**). **Francúzsko** uviedlo, že prostredníctvom programu VISBIO, ktorý pokrýva 160 zo 194 francúzskych konzulárnych úradov, ktoré vydávajú víza, ako aj 389 hraničných priechodov (ktoré reprezentujú v absolútnych číslach 80% styku na vstupe a výstupe) bude koncom roku 2009, polovica všetkých vydaných víz obsahovať biometrické údaje. Hoci **Veľká Británia** neparticipuje na VIS-e, má od roku 2007 zavedený globálny vízový biometrický systém, do ktorého boli doposiaľ zaznamenané 4 milióny súborov s odtlačkami prstov a odhalených viac ako 4000 falošných totožností. Všetci žiadatelia o víza (okrem niekoľkých výnimiek) musia odovzdať odtlačky prstov a digitálnu fotografiu.

Bezodkladne posilniť spoluprácu medzi konzulátmi členských štátov,

Pár členských štátov uviedlo zvýšenie a zlepšenie konzulárnej spolupráce (**Fínsko, Nemecko, Grécko, Litva, Lotyšsko, Poľsko, Rakúsko**). Okrem toho, **Poľsko** sa zmienilo o vývoji pilotného projektu VIS v spolupráci s **Maďarskom** a **Slovinskom** v Turecku a Thajsku, s možnosťou rozšírenia tejto spolupráce aj o iné členské štáty v blízkej budúcnosti.

Čo najviac združovať zdroje a postupne vytvárať na dobrovoľnej báze spoločné konzulárne služby v oblasti víz;

³¹ Pozri časť 5.1 Transpozícia legislatívy Európskej únie.

Členské štáty uvádzali vysoký počet dohôd o zastúpení pri vydávaní víz, ktoré boli podpísané za účelom vydávania schengenských víz v mene iných členských štátov (**Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Nemecko, Poľsko, Rakúsko**) alebo za účelom vydávania takýchto víz v ich mene inými členskými štátmi (**Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Nemecko, Poľsko, Slovenská republika**). Niektoré členské štáty potvrdili, že tieto dohody boli uzavreté v roku 2009 alebo boli predmetom rokovania (**Estónsko, Litva, Lotyšsko, Nemecko**).

Estónsko uviedlo napríklad, že uzavrelo s deviatimi členskými štátmi schengenského priestoru dohody o zastúpení pri vydávaní víz (**Fínsko, Holandsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Nemecko, Rakúsko, Slovinsko, Španielsko**) tak, aby zastupovali **Estónsko** v 58 tretích krajinách. Estónsko vydávalo víza v mene štyroch členských štátov (**Bulharska, Fínska, Holandska, Slovinska**). **Lotyšsko** opísalo, že je zastúpené 38 diplomatickými a konzulárnymi úradmi piatich členských štátov. Zároveň **Lotyšsko** samo zastupuje šesť iných členských štátov svojimi ôsmymi diplomatickými a konzulárnymi úradmi. **Fínsko** pre zmenu bolo zastúpené inými členskými štátmi na 57 zastupiteľstvách, kým ono samo zastupovalo iné Schengenské krajiny celkovo na 16 miestach. Dohody o zastúpení pri vydávaní víz boli podpísané najmä s inými severskými krajinami. **Francúzsko** uviedlo, že bolo zastúpené deviatimi členskými štátmi v 17 krajinách a zastupovalo 20 iných členských krajín vo svete. **Nemecko** uviedlo, že uzavrelo 233 schengenských dohôd o zastúpení s 18 členskými štátmi. Okrem toho boli uvedené informácie, že **Litva** zastupuje **Dánsko, Estónsko** a Nórsko, čo sa týka vydávania víz, v Kaliningrade v Ruskej federácii.

Niektoré členské štáty tiež uviedli, že v budúcnosti plánujú podpísať dohody o zastúpení pri vydávaní víz (**Česká republika, Estónsko, Litva, Maďarsko, Nemecko**). **Nemecko** zmienilo, že dohody s dvoma členskými štátmi sa majú uzavrieť v blízkej budúcnosti. **Estónsko** poukázalo na konzultácie s **Francúzskom, Poľskom** a **Slovenskou republikou**. Nakoniec, **Česká republika** spomenula, že oslovila iné členské štáty s diplomatickým alebo konzulárnym zastúpením v tretích krajinách, kde **Česká republika** nemá svoj zastupiteľský úrad, za účelom prerokovania možných dohôd o zastúpení.

Závazok: III.(d) *v duchu solidarity lepšie zohľadniť ťažkosti členských štátov, ktoré čelia neprimeranému prílevu migrantov a v tejto súvislosti vyzvať Komisiu, aby predložila návrhy;*

Okrem pilotného projektu, ktorý je opísaný detailnejšie v bode IV (c) nižšie, niekoľko členských štátov (**Česká republika, Grécko, Holandsko, Malta, Nemecko, Slovenská republika, Taliansko, Veľká Británia**) informovalo o uskutočnených iniciatívach. **Taliansko** uviedlo uskutočnenú iniciatívu realizovanú v spolupráci s **Gréckom, Cyprom a Maltou**, ktorej cieľom bola podpora nástrojov praktickej spolupráce a koordinačnej spolupráce za účelom zlepšenia kapacít členských štátov na ochranu životov tých, ktorí nelegálne vstupujú na ich územie a regulovania migračných tokov prichádzajúcich cez morské alebo pozemné hranice. **Česká republika, Holandsko a Veľká Británia** odkázali na projekt zameraný na zvládanie mimoriadnych tlakov nelegálnej migrácie a na iné aktivity v rámci GDISC-u. Napokon, **Nemecko, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Portugalsko, Slovenská republika a Veľká Británia** poukázali na operácie FRONTEX-u, ako napríklad *Nautilus*, ktorá zahŕňala poskytnutie vybavenia a prevelenie personálu.

Závazok: III.(e) *využívať **moderné technológie**, ktoré zaručujú interoperabilitu systémov a umožňujú efektívne integrované riadenie vonkajšej hranice v súlade so závermi Európskej rady z 19. a 20. júna a závermi Rady z 5. a 6. júna 2008.*

Niektoré členské štáty poukázali na využívanie moderných technológií, obzvlášť so zreteľom na EÚ systém registrácie vstupu a výstupu a EÚ program registrovaných cestujúcich (ktoré sú opísané nižšie), ale aj na implementáciu vnútroštátnych iniciatív, ktorých cieľom bolo udržať systém kontroly hraníc efektívny a interoperabilný (**Bulharsko, Estónsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Írsko, Lotyšsko, Portugalsko, Rakúsko, Švédsko**).

Estónsko napríklad uviedlo, že založilo IKT agentúru, aby zlepšila výmeny medzi relevantnými vnútroštátnymi agentúrami. **Írsko** spomenulo, že na to, aby obnovilo systém kontroly hraníc, zakúpilo nové technologické zariadenie a spustilo ho do prevádzky. **Holandsko** ako súčasť svojho programu na obnovu riadenia hraníc naznačilo, že implementovalo projekt výmeny údajov v súvislosti s cestujúcimi (projekt PARDEX - Passenger Related Data Exchange), aby sa umožnil rýchlejší a lepší zber, analýza a šírenie údajov o cestujúcich. **Bulharsko**, ako súčasť pilotného projektu, zriadilo jednotný informačný systém v jednom zo svojich prístavov na sledovanie prichádzajúcich a odchádzajúcich lodí a na overovanie ich sprievodnej dokumentácie. **Portugalsko**, ktoré bolo vybavené automatickým systémom kontroly hraníc (RAPID) založenom na rozpoznávaní biometrických údajov cestujúcich (tváre), ktoré boli prepojené s biografickými údajmi, ho rozšírilo v roku 2009 na hraničné stanovišťa na dvoch letiskách na Azorských ostrovoch. **Španielsko**, ktoré podrobne sledovalo implementáciu EUROSUR-u - integrovaného systému hraničného

dozoru, využilo veľké množstvo ľudských a materiálnych zdrojov na rozšírenie efektívneho systému na kontrolu vonkajšej hranice na vnútroštátnej úrovni, ktorý je známy pod názvom *Integrovaný systém vonkajšieho dozoru* (SIVE - Integrated External Surveillance System) do iných oblastí Stredomoria. Čo sa týka víz, **Nemecko** predstavilo plány na založenie centrálnej databázy vízového varovania počas roka 2009. Databáza má poskytnúť podporu najmä nemeckým orgánom, ktoré sú zodpovedné za vydávanie víz v ich práci a zrýchliť postup vydávania víz. Dohodlo sa avšak, že údaje o hosťoch, garantoch a podporných svedkoch by mali byť nahrané len ako nevyhnutná príloha k súboru údajov, v prípade, ak je k nim uložený varovný obsah.

Iné členské štáty (**Francúzsko, Grécko, Litva, Lotyšsko, Rakúsko, Slovenská republika, Slovinsko, Švédsko**) odkázali na množstvo technologických prístrojov a zariadení, ktoré nadobudli na vykonávanie kontrol na hraničných priechodoch, vrátane zariadení na skenovanie a ukladanie odtlačkov prstov, ručných skenerov, atď. **Francúzsko** napríklad inštalovalo čítačky na kontrolu a overovanie totožnosti osôb, ktoré tiež umožňujú konzultácie s vnútroštátnymi databázami a medzinárodnými policajnými záznamami (Interpol-u). **Slovinsko** zakúpilo tri manuálne systémy termálneho zobrazovania, ktoré sa používajú na hraničných priechodoch. Lotyšsko zaviedlo automatický systém identifikovania odtlačkov prstov. Aby mohli **Belgicko, Fínsko a Slovinsko** účinnejšie kontrolovať a rozdeľovať údaje, a monitorovať prisťahovalectvo, opísali opatrenia na tvorbu databáz relevantných pre administráciu cudzincov. Napríklad v **Belgicku** to predstavovalo skúmanie možnosti vytvorenia databázy sponzorov³², aby bolo možné odhaliť zneužívanie ako aj umožniť náhradu výdavkov, spôsobených sponzorovanými štátnymi príslušníkmi tretích krajín, ktorí dostávali podporu od štátu. V **Slovinsku** aktualizovali funkčnosť databázy štátnych príslušníkov tretích krajín, tak aby orgán zodpovedný za vydávanie povolení na pobyt mohol v ktoromkoľvek požadovanom čase skontrolovať platnosť cudzincovho pracovného povolenia. a ak by to bolo potrebné, zrušiť už vydané povolenie na pobyt. **Belgicko a Portugalsko** vydávali cudzincom elektronické dokumenty počas referenčného obdobia, s tým, že **Portugalsko** zaviedlo nové elektronické povolenie na pobyt v roku 2009. Od roku 2009 poskytuje aj **Estónsko** doklady totožnosti štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí si požiadali o povolenie na prechodný pobyt alebo o právo na prechodný pobyt na zahraničnom

³²Táto databáza by sústredila údaje o všetkých osobách, ktoré podpísali sponzorskú dohodu v zmysle článku 3bis (krátkodobý pobyt, menej ako 90 dní) alebo článku 60 (pobyt za účelom štúdia) belgického zákona o cudzincoch, a osoby, ktoré sponzorujú svojho partnera v rámci stabilného a dlhodobého fungujúceho vzťahu (legálne registrované partnerstvá).

zastupiteľstve Estónska. Okrem toho **Estónsko** uviedlo, že vyžaduje ukladanie digitálnych odtlačkov prstov do týchto dokumentov od roku 2009.

Od roku 2012 na základe návrhov Komisie zaviedla elektronická registrácia vstupov a výstupov spojenú so zjednodušeným postupom pre európskych občanov a iných cestujúcich;

Niekoľko členských štátov poukázalo na prípravy vzťahujúce sa k budúcemu systému registrácie vstupov a výstupov a programu registrovaných cestujúcich (**Česká republika, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Írsko, Maďarsko, Rakúsko, Slovenská republika, Španielsko, Veľká Británia**). V mnohých prípadoch uviedli zvyšovanie automatizovaných hraničných priechodov, ktoré sú často krát nazývané aj ako tzv. „e-hranice“, ktoré by mali slúžiť na umožnenie implementácie týchto dvoch iniciatív Európskej únie.

Fínsko potvrdilo, že sa pripravuje na zavedenie systému registrácie vstupov a výstupov. Dva iné členské štáty (**Česká republika a Maďarsko**) uviedli, že v súčasnosti skúmajú spôsoby, ako zriadiť systém registrácie vstupov a výstupov. Niektoré členské štáty (**Estónsko, Francúzsko, Slovenská republika**) odkázali na zber údajov, ktorý realizujú všetky hraničné priechody na vonkajších hraniciach.

Čo sa týka programu registrovaných cestujúcich, jeden členský štát (**Holandsko**) uviedol, že spustil pilotný projekt pod názvom FLUX v roku 2008. Projekt pozostával z vytvorenia skupiny pravidelných bona fide (dôveryhodných) cestujúcich s holandským občianstvom alebo s občianstvom USA, ktorí následne po registrácii osobných údajov a biometrických parametrov, ako aj po osobnej previerke, mali mať výhody z umožneného prechodu cez hranice. **Fínsko** potvrdilo, že stratégia hraničnej stráže týkajúca sa automatických hraničných kontrol už vzala do úvahy budúcu implementáciu zrýchleného postupu.

Niekoľko členských štátov (**Fínsko, Francúzsko, Maďarsko, Portugalsko, Veľká Británia a Španielsko**) uviedli implementáciu automatických hraničných priechodov alebo e-hraníc, ktoré by v budúcnosti mohli podporiť systém registrácie vstupov a výstupov a zrýchlenú procedúru. E-hranice boli už zavedené v niektorých členských štátoch vrátane **Francúzska a Fínska**. **Veľká Británia** začala realizovať pilotný projekt e-hranice v roku 2005. **Francúzsko** pripravilo od novembra 2009 15 špecifických miest výstupu pre občanov EÚ na letiskách v Roissy a Orly. Dodatočných dvanásť pridá na regionálnych letiskách v roku 2010. Iné členské štáty (**Maďarsko, Španielsko**) boli v procese prípravy vývoja takýchto systémov. **Holandsko** používalo, v rámci projektu s názvom NO-Q zahrnutého v *Programe na obnovu*

riadenia hraníc, IKT na poskytnutie automatických hraničných priechodov pre občanov EÚ cez národné letisko Schiphol. **Španielsko** sa snažilo zaviesť národný automatický systém hraničných kontrol pre občanov EÚ s biometrickými pasmi, kým **Maďarsko** skúmalo možnosti zavedenia e-hranice na budapeštianskom letisku.

Estónsko spomenulo svoju účasť na pracovnej skupine Európskej únie pre ESTA (elektronický systém cestovných povolení). **Írsko** opísalo podobné národné opatrenie, a to ich hraničný informačný systém (IBIS), ktorý zabezpečuje zaslanie všetkých zozbieraných údajov o cestujúcich od prepravcov pred cestou írskemu hraničnému operačnému centru (I-BOC) na preskúmanie v súvislosti s prístahovateľskými, policajnými, colnými a inými záznamami. **Veľká Británia**, nakoniec uviedla, že zbiera a spracováva záznamy podľa mien cestujúcich (PNR) prostredníctvom svojho programu e-hranice. Tiež odkázalo na svoj automatický colný systém, ktorý umožňuje spôsobilým cestujúcim (dospelí britskí občania a občania krajín EHP, ktorí sú držiteľmi nových biometrických pasov), aby prešli imigračnou kontrolou cez automatizovanú bezpečnostnú bránu

Závazok: III.(f) *prehĺbiť spoluprácu s krajinami pôvodu alebo tranzitu v záujme posilnenia kontroly vonkajších hraníc a boja proti nelegálnemu prístahovateľstvu zvýšením pomoci, ktorú Európska únia poskytuje na odbornú prípravu a vybavenie ich personálu povereného riadením migračných tokov;*

Členské štáty tiež uzatvárali dohody a rozvíjali rôzne formy spolupráce na bilaterálnej a multilaterálnej úrovni s tretími krajinami pôvodu a tranzitu, za účelom posilnenia vonkajších hraníc a boja proti nelegálnemu prístahovateľstvu.

Niektoré sa sústredili výlučne na kontrolu hraníc a nelegálneho prístahovateľstva, zatiaľ čo iné členské štáty obsiahli tieto aspekty v širších dohodách o spolupráci, projektoch alebo prostredníctvom iných nástrojov (**Bulharsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Lotyšsko, Rakúsko, Švédsko, Taliansko, Veľká Británia**), napríklad ako súčasť readmisných dohôd, aktivít imigračných styčných dôstojníkov (**Francúzsko, Holandsko, Švédsko**), projektov financovaných Európskou úniou, akým je projekt AENEAS (**Grécko**), spoločných operácií s tretími krajinami (**Bulharsko, Slovenská republika**) a participáciou na platformách a medzinárodných sieťach a sieťach na úrovni EÚ, ako napr. TAIEX a na hraničných pomocných misiách EÚ (napr. **Estónsko, Litva, Lotyšsko**). Tieto súčasne pokrývali aj záležitosti týkajúce sa obchodovania s ľuďmi, cezhraničnej a organizovanej kriminality, budovania administratívnych kapacít, medzinárodnej ochrany, záchranných

operácií a rozvoja. V lete 2009 *fínska imigračná služba* umiestnila po prvý krát styčného dôstojníka pre migračné záležitosti v Etiópii.

Dohody a iné formy spolupráce zamerané výlučne na kontrolu hraníc a nelegálne prisťahovalectvo obsahovali dohody o bilaterálnej spolupráci s tretími krajinami (**Bulharsko, Estónsko, Maďarsko, Slovinsko, Slovenská republika**), spoločné projekty a operácie (**Česká republika, Fínsko, Lotyšsko, Portugalsko, Veľká Británia**), twinningové stretnutia (**Fínsko, Maďarsko, Slovinsko, Veľká Británia**) a technický servis a podporu (**Francúzsko**). Opatrenia obsiahnuté v týchto dohodách a iných formách spolupráce primárne pokrývali budovanie kapacít orgánov vykonávajúcich kontrolu a dozor na hraniciach a ich pracovníkov v krajinách pôvodu a tranzitu (**Bulharsko, Francúzsko, Holandsko, Maďarsko, Rakúsko, Španielsko, Taliansko, Veľká Británia**). **Taliansko** napríklad uviedlo školenia líbyjských úradníkov a spoločné kurzy policajných síl Talianska a Alžírsku. **Holandsko** poukázalo na poskytovanie rád a zdieľanie skúseností ohľadom kontroly hraníc s relevantnými úradmi v tretích krajinách. **Veľká Británia** uviedlo školenia hraničnej stráže a poskytovanie technického vybavenia v Etiópii. **Španielsko** založilo špecializované spolupracujúce tímy. Niektoré členské štáty využili zdroje (**Taliansko**) ako napríklad psov, nákladné autá, hliadkujúce člny a IKT zariadenia alebo poskytli iné formy technickej podpory (**Česká republika, Portugalsko**). **Litva** poukázala na rozvoj projektu spolupráce, ktorý sa týkal tréningu gruzínskych policajtov a ich psov. **Litva** zdôraznila dôležitosť medzinárodných dohôd v súvislosti s hraničnou strážou, v procese implementácie prioritnej politiky bezpečnosti hraníc vrátane boja proti nelegálnemu prisťahovalectvu. Takéto dohody boli elementárne kvôli celkovému 15 % zvýšeniu nelegálneho prekročenia hraníc oproti predchádzajúcemu roku v **Litve**, s celkovými 395 nahlásenými prípadmi nelegálneho prekročenia hraníc v roku 2009.

Boli spomenuté dve multilaterálne formy spolupráce. Francúzsko uviedlo konferenciu ministerstiev vnútra západného Stredomoria (CIMO), na ktorej sa zúčastnili **Francúzsko, Malta, Portugalsko, Španielsko a Taliansko**. Cieľom CIMO bola výmena operatívnych informácií o nelegálnom prisťahovalectve a organizovanej kriminalite medzi príslušníkmi hraničnej stráže, ktorí pôsobia v prístavoch Stredozemného mora. **Bulharsko** si vymieňalo skúsenosti na fóre pre čiernomorské pobrežné hranice/spoluprácu pobrežných stráží. Projekt *Seahorse*, ktorý uskutočnila agentúra Frontex, vyzdvihli vo svojich správach niektoré členské štáty (**Francúzsko, Portugalsko, Slovenská republika a Španielsko**).

4.1.2 *Ďalšie/doplňujúce informácie*

Česká republika, Estónsko, Írsko a Veľká Británia zlepšili a korigovali svoj vízový systém. Za účelom zlepšenia vydávania víz, zaviedla **Česká republika** nový vízový rezervačný systém, s názvom „Visapoint“ na šestnástich vybraných konzulárnych úradoch/veľvyslanectvách, aby sa sprehládnilo vydávanie víz. Zatiaľ čo v **Estónsku**, bol poskytnutý separátny systém na podávanie žiadostí o víza pre ruských štátnych príslušníkov. Proces vydávania víz pre maloletých bol tiež upravený pre maloleté osoby, ktoré cestujú s rodičom, a to tak, že teraz sa vyžaduje od maloletých mladších ako 15 rokov samostatná žiadosť. Írsko dokončilo automatický systém na sledovanie žiadostí o víza (AVATS), s tým že teraz sa o víza žiada elektronicky.

Niekoľko členských štátov poskytlo údaje o cudzincoch, ktorí vstúpili na ich územie prostredníctvom platného pracovného povolenia alebo povolenia na pobyt (**Česká republika, Írsko, Malta, Lotyšsko, Rakúsko**) alebo o tých, ktorí vstúpili nelegálne a nelegálne sa zdržiavali inými spôsobmi (**Slovenská republika**). Niektoré členské štáty sa zmienili o hlavných krajinách pôvodu (**Česká republika, Írsko, Litva, Rakúsko, Slovenská republika**). Obe **Česká republika** aj **Írsko** zaznamenali pokles počtu vydaných povolení na prácu, hoci v **Českej republike** značne narástol počet vydaných povolení na pobyt za účelom zlúčenia rodiny.

Federálni štátni ministri vnútra a senátori prijali program vnútornej bezpečnosti v roku 2009, za účelom zlepšenia kontroly a monitorovania príst'ahovalectva v **Nemecku**. Program, okrem iných vecí, obsahoval tému bezpečnosti hraníc po zrušení hraničných kontrol potom, ako Švajčiarsko vstúpilo do schengenského priestoru v decembri 2009.

4.2 **Ochrana utečencov a azyl**

Časť 4.2.1 opisuje určité politiky pokryté Paktom vrátane postupov na zvládanie prílevu žiadateľov o azyl, ako aj systému hraničných kontrol, ktoré boli zavedené. Okrem toho, ďalšie doplňujúce informácie uvádza *časť 4.2.2* v súvislosti s údajmi o počte žiadateľov o azyl, novelizácii legislatívy a uskutočnených projektoch v roku 2009 v oblasti ochrany utečencov a azylu.

4.2.1 *Európsky pakt o príst'ahovalectve a azyle*

Závazok: IV.(c) zaviesť postupy, ktoré v prípade krízy v niektorom členskom štáte spôsobenej **hromadným prílivom žiadateľov o azyl** umožnia na jednej strane dať v rámci podpory tomuto štátu k dispozícii úradníkov z iných členských štátov a na strane druhej

prejaviť skutočnú solidaritu s týmto štátom lepšou mobilizáciou existujúcich programov Európskej únie.

Na toto rozdelenie by sa v súlade s rozpočtovými postupmi mali v rámci existujúcich finančných nástrojov Európskej únie vyčleniť osobitné finančné prostriedky;

Niekoľko členských štátov (**Belgicko, Holandsko, Lotyšsko, Luxembursko, Veľká Británia**) poznamenalo, že založili alebo sa zúčastnili na iniciatívach, s cieľom pomôcť iným členským štátom, ktoré čelia veľkému prílevu žiadateľov o azyl. Tieto iniciatívy zahŕňali špecifické postupy pre takú pomoc (**Lotyšsko, Veľká Británia**), poskytnutie pomoci prostredníctvom operácií agentúry Frontex (**Luxembursko, Veľká Británia**) a účasť na pracovnej skupine na vysokej úrovni pre mimoriadne tlaky v rámci GDISC-u (**Belgicko, Česká republika, Holandsko, Veľká Británia**). Členské štáty, ktoré sú zapojené do pracovnej skupiny GDISC poukázali na vypracovanie katalógu služieb, ktorý opisuje rôzne typy a metódy praktickej spolupráce na mieste a na diaľku. Tieto služby môžu ponúknuť členovia tejto pracovnej skupiny členským štátom EÚ, ktoré čelia mimoriadnym tlakom. Jeden členský štát (**Holandsko**) uviedol, že služby poskytované v rámci GDISC-u sú v rozpätí od zoznamu dostupných tlmočníkov po školenia a odporúčania ohľadom spôsobov prijímania a azylového konania.

Dva členské štáty (**Holandsko, Veľká Británia**) spomenuli, že už poskytli praktickú pomoc členským štátom EÚ, ktoré čelili veľkému prílevu žiadateľov o azyl v roku 2009 (Cyprus, **Grécko, Malta**). V rámci GDISC-u participovali **Holandsko a Veľká Británia** na pilotnom projekte o mimoriadnych tlakoch na **Malte**. **Holandsko** poskytlo odborné znalosti a školenia čo sa týka lekárskeho odporúčania, určovania veku, jazykových analýz (na identifikovanie prípadov možnej zámeny identity), návratu a analýzy dokladov. **Veľká Británia** poskytla podporu v súvislosti s jazykovými analýzami. **Malta** uviedla, že tento projekt ponúkol relevantnú formu pomoci. **Veľká Británia** v spolupráci s **Holandskom** dočasne vyslala dvoch úradníkov na zabezpečenie kvality do Grécka, aby poskytli školenie vnútroštátnej polícii o rozhodovacom procese v azylovom konaní a jazykovej analýze. Okrem toho **Holandsko** spomenulo, že v rámci GDISC-u realizovalo pilotný projekt na Cypre, v rámci ktorého boli poskytnuté odporúčania ohľadom prijímania žiadostí o azyl a organizácie konania o žiadostiach o azyl. Potvrdilo, že prebiehal diskusie o spustení podobného projektu v **Grécku**. **Lotyšsko** uviedlo, že zatiaľ nepoužilo existujúce vnútroštátne konanie za týmto účelom.

Iný členský štát (**Rakúsko**) spomenul svoje zapojenie sa do praktickej spolupráce s inými azylovými úradmi členských štátov prostredníctvom pracovných návštev, výmeny informácií a prostredníctvom inštitucionalizovaných sietí, jednou z ktorých je napríklad Eurasil.

Na základe návrhov na zmenu v súvislosti s relokáciou v **Slovinsku**, môže byť status utečenca udelený štátnym príslušníkom tretích krajín a osobám bez štátnej príslušnosti, ktoré boli prijaté do **Slovinska** na základe ročných kvót. Na základe týchto ročných kvót môže byť udelený status utečenca štátnym príslušníkom tretích krajín alebo osobám bez štátnej príslušnosti pod podmienkou, že spĺňajú požiadavky na uznanie postavenia utečenca na základe *zákona o medzinárodnej ochrane*, a že sa nachádzali v krajine, kde im nehrozí prenasledovanie, ale životné podmienky nie sú vhodné na integráciu.

V prípade tých členských štátov, ktorých vnútroštátny azylový režim je vzhľadom najmä na ich geografickú polohu alebo demografickú situáciu vystavený špecifickému a neprimeranému zaťaženiu, cieľom solidarity musí byť aj podpora lepšieho rozdelenia osôb pod medzinárodnou ochranou v týchto štátoch do iných štátov založeného na dobrovoľnosti a koordinácii, pričom sa musí dbať o to, aby sa azylový systém nezneužíval. Komisia v súlade s týmito zásadami a po porade s Úradom vysokého komisára OSN pre utečencov podporí takéto dobrovoľné a koordinované rozdelenie.

Niektoré členské štáty uviedli, že ich azylový systém je pod mimoriadnym tlakom (**Grécko, Malta**). Iný členský štát (**Belgicko**) uviedol preťaženie svojich prijímacích centier pre žiadateľov o azyl z dôvodov štrukturálnych nedostatkov v kapacitách. **Taliansko** poukázalo na zdieľaný akčný plán na boj proti nelegálnemu prisťahovalectvu v Stredomorí, podpísaný Gréckom, Talianskom, Cyplom a Maltou, ktorý urguje členské štáty, aby uvažovali o relokácii osôb s udelenou doplnkovou ochranou z členských štátov, ktoré čelia špecifickému a neprimeranému zaťaženiu kvôli svojej geografickej polohe alebo demografickej situácii.

V roku 2009 poskytlo **Francúzsko** a **Nemecko** podporu Malte dobrovoľným presídlením osôb s udelenou doplnkovou ochranou. **Nemecko** presídlilo 11 osôb s udelenou doplnkovou ochranou ako súčasť záväzku vyplývajúceho z bilaterálnej dohody, kým **Francúzsko** presídlilo 96 osôb s udelenou doplnkovou ochranou v rámci projektu spolu financovaného z Európskeho fondu pre utečencov (ERF).

Čo sa týka budúcich opatrení, **Malta** uviedla, že desať členských štátov potvrdilo svoju účasť na pilotnom projekte interných relokácií v rámci EÚ, ktorý by sa mal týkať približne 250 osôb

s udelenou doplnkovou ochranou prítomných v súčasnosti na **Malte**, s tým že sa bude implementovať v roku 2010 (**Francúzsko, Luxembursko, Maďarsko, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovenská republika, Slovinsko, Veľká Británia**). Tri iné členské štáty (**Belgicko, Bulharsko, Lotyšsko**) sa zmienili, že ich účasť na spomínanom pilotnom projekte bola predmetom diskusie. Členské štáty tiež poukázali na dôležitosť alokovania finančných prostriedkov EÚ na presídľovacie projekty. **Slovinsko** uviedlo, že projekt bude financovaný zo zdrojov Európskeho fondu pre utečencov. **Francúzsko** predovšetkým spomenulo, že ich presídľovací projekt v roku 2009 dostal 90% spolu financovanie zo zdrojov EÚ.

Čo sa týka presídľovania v roku 2009 opatrenia boli prijaté v **Belgicku, Holandsku, Nemecku, Slovenskej republike, Slovinsku**. **Belgicko** zaviedlo *ad hoc* presídľovacie programy, a začalo pilotný projekt presídlenia irackých utečencov v roku 2009. **Slovenská republika** vytvorila plán, ktorý umožnil prijatie 98 palestínskych utečencov na obdobie 6 mesiacov, v súlade s tripartitnou dohodou s cieľom ich presídlenia do tretích krajín, ktoré sa uskutočnilo po uplynutí 6 mesačnej lehoty. Okrem toho sa začalo v roku 2009 presídľovanie 2 500 irackých utečencov zo Sýrie a Jordánska do **Nemecka**, ktoré bolo ukončené v apríli 2010. **Holandsko** pokračovalo v presídľovacích aktivitách v roku 2009 v súlade s rozhodnutím vlády prijať v priemere 500 utečencov za účelom ich presídlenia každý rok v období rokov 2008-2011 (pričom maximálny počet presídlených osôb za celé obdobie má byť 2000). Aj **Švédsko** pokračovalo vo svojom presídľovacom programe v roku 2009. Cieľom je presídliť 1 900 utečencov za rok a počas roka 2009 bolo presídlených 1882 utečencov do členských štátov.

Závazok: IV.(e) *vyzvať členské štáty, aby personálu poverenému kontrolou vonkajších hraníc poskytli odbornú prípravu v oblasti práv a povinností v rámci medzinárodnej ochrany.*

Väčšina členských štátov potvrdila poskytovanie školení o medzinárodnej ochrane a o citlivosti ochrany pre úradníkov zodpovedných za kontrolu vonkajších hraníc (**Belgicko, Česká republika, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Írsko, Litva, Lotyšsko, Malta, Maďarsko, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovenská republika, Švédsko, Španielsko, Taliansko, Veľká Británia**).

Čo sa týka kategórií školeného personálu, väčšina členských štátov uviedla školenia hraničnej polície (**Belgicko, Česká republika, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko,**

Írsko, Litva, Lotyšsko, Malta, Maďarsko, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovenská republika, Švédsko, Španielsko, Taliansko, Veľká Británia). Iné členské štáty uviedli školenia imigračných a azylových úradníkov (**Rakúsko, Francúzsko, Írsko, Malta, Slovenská republika, Švédsko**), ako napríklad imigračných úradníkov (**Írsko**), imigračnej polície (**Malta**), vnútroštátnej polície (**Španielsko**), zamestnancov útvarov zaistenia (**Francúzsko, Malta, Slovenská republika**) a zamestnancov azylového úradu (**Slovenská republika**). Iné spomenuté skupiny zahŕňali mimovládne organizácie, sociálnych pracovníkov a právnikov (**Grécko**). Jeden členský štát (**Španielsko**) oznámil, že všetci verejní zamestnanci a ostatní, ktorí pracujú so žiadateľmi o medzinárodnú ochranu, utečencami a osobami s udelenou doplnkovou ochranou by mali dostať riadne školenie, tak ako je to uvedené vo vnútroštátnom azylovom práve. Obsah školení sa líši, pokrýva témy ako práva a povinnosti v rámci medzinárodnej ochrany (**Francúzsko, Holandsko, Portugalsko**), základné práva (**Litva, Maďarsko, Malta, Nemecko, Portugalsko, Švédsko, Veľká Británia**), azylové právo (**Francúzsko, Litva, Maďarsko, Portugalsko, Slovenská republika, Taliansko**), zaistenie (**Slovenská republika**), prijímacie podmienky (**Grécko**), profilovanie a analýza rizík pri vykonávaní monitorovania hraníc (**Litva**) a spoluprácu so zástupcami tretieho sektoru (**Slovenská republika**). Niektoré členské štáty uviedli, že do školení sa zapojilo aj UNHCR (**Belgicko, Írsko, Litva, Maďarsko, Nemecko, Portugalsko, Slovenská republika**), kým dva členské štáty (**Belgicko, Nemecko**) spomenuli školiace programy Frontex-u pre vnútroštátne pohraničné strážne.

4.2.2 *Ďalšie/doplňujúce informácie*

Belgicko, Česká republika, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Írsko, Litva, Luxembursko, Malta, Nemecko, Poľsko, Rakúsko, Slovenská republika, Taliansko poskytli údaje o počte žiadateľov o azyl na svojom území v roku 2009³³. Nasledujúce údaje predstavujú len stručný prehľad situácie v týchto členských štátoch.

Počet nových žiadostí o azyl sa do značnej miery líši v závislosti od členských štátov. Napríklad, pokiaľ boli dostupné údaje, v **Estónsku** bolo podaných 40 žiadostí o azyl v roku 2009, v **Nemecku** to bolo 27 649 a na **Malte** 2 389.³⁴ V **Českej republike, Írsku,**

³³ Viac detailnejších štatistických informácií sa nachádza v EMN výročných správach o azylových a migračných štatistikách, ktoré sú dostupné na webovej stránke: <http://emn.sarenet.es/Downloads/prepareShowFiles.do?directoryID=15>

³⁴ V prípade Francúzska nebol špecifikovaný počet žiadateľov o azyl. Francúzsko však uviedlo, že udelilo 10 683 ochranných statusov v období od decembra 2008 do novembra 2009, čo predstavovalo 24.5% nárast v porovnaní s obdobím od decembra 2006 do novembra 2007.

Luxembursku, Slovenskej republike a Taliansku³⁵ bol zaznamenaný pokles počtu podaných žiadostí o azyl v porovnaní s rokom 2008, v **Českej republike** bol zaznamenaný pokles o 24% a v **Írsku** o 30%. **Estónsko, Francúzsko, Holandsko, Nemecko a Rakúsko** zaznamenali zvýšenie počtu žiadostí o azyl v roku 2009, s 25,2% nárastom prvo žiadateľov o azyl v **Nemecku** oproti roku 2008. **Estónsko** uviedlo, že tento nárast počtu žiadateľov o azyl pravdepodobne súvisí so vzrastajúcim nelegálnym prisťahovalectvom a počtom navrátených osôb z iných členských štátov v rámci dublinského konania. **Belgicko Česká republika, Estónsko, Fínsko, Írsko, Litva, Malta, Nemecko, Poľsko, Rakúsko, Slovenská republika** tiež prezentovali údaje o krajinách pôvodu žiadateľov o azyl, s významným podielom osôb, prichádzajúcich z Gruzínska a Ruska. **Poľsko** spozorovalo prudký nárast žiadateľov o azyl z Ruska od roku 2008, pričom v roku 2009 požiadalo o azyl 5 726 ruských štátnych príslušníkov a 4 217 žiadostí o azyl podali štátni príslušníci Gruzínska. V **Estónsku** boli šiesti žiadatelia o azyl z Gruzínska z celkového počtu 36 žiadostí o azyl.

Belgicko, Estónsko, Írsko a Rakúsko novelizovali/plánovali novelizovať v súčasnosti platnú legislatívu, ktorá upravuje oblasť azylu. V **Rakúsku** sa novelizácia azylového zákona v roku 2009 dotkla niekoľkých oblastí azylovej legislatívy. Išlo napríklad o zrýchlenie azylového konania v prípade následných/sériových žiadostí o azyl, ako aj zavedenie povinnosti hlásiť sa pre žiadateľov o azyl počas prijímacieho konania, ak je pravdepodobné, že bude vydané negatívne rozhodnutie a ak sú žiadatelia o azyl bezdomovcami. **Belgicko** prijalo novelu *zákona o cudzincoch*, ktorá obsahovala niekoľko technických úprav a prispôsobila ustanovenia týkajúce sa zrýchlenej procedúry, s tým, že boli zrušené určité technické dôvody na odmietnutie žiadosti. Okrem toho sa očakávalo predloženie návrhu na zmenu zákona, ktorým sa upravujú prijímacie podmienky v oblasti azylu v blízkej budúcnosti. Navyše, žiadatelia o azyl, ktorí sú v azylovom konaní, budú čoskoro oprávnení na získanie pracovného povolenia typu C³⁶ šesť mesiacov, potom ako podajú žiadosť o azyl. V **Írsku** v roku 2009 boli novelou upravené podmienky obvyklého pobytu (HRC) súvisiace s prístupom k dávkam sociálneho zabezpečenia a týkajúce sa osôb, ktoré žiadajú o ochranný status alebo ktorým už bol udelený.

Administratívne náklady vynaložené na azylové konanie v roku 2009 uviedli **Belgicko, Fínsko a Írsko**, tieto náklady boli často krát úmerné nárastu počtu žiadostí o azyl. V roku

³⁵ Údaje boli uzavreté v septembri 2009.

³⁶ Pracovné povolenie typu C je platné pre akýkoľvek typ zamestnania u ktoréhokoľvek zamestnávateľa. Jeho platnosť a doba trvania priamo závisia od platnosti a doby trvania povolenia na pobyt pracovníka. Návrh kráľovského dekrétu predpokladá, že pracovné povolenie typu C udelené žiadateľovi o azyl, ktorého žiadosť je v konaní, bude platné do vydania rozhodnutia alebo do vydania rozhodnutia v odvolacom konaní.

2009 **Fínsko** malo za cieľ znížiť náklady na azylové konania, a to zintenzívnením prebiehajúcich konaní. Táto politika bude hodnotená v pravidelných intervaloch kvôli prebiehajúcim zmenám na politickej a rozhodovacej úrovni v EÚ. Viac finančných prostriedkov bolo poskytnutých na určovanie veku a jazykové analýzy za účelom zintenzívnenia azylového konania. Bol zriadený nový rýchly úsek v rámci oddelenia azylu imigračnej služby, na spracovanie zjavne neodôvodnených žiadostí o azyl a žiadostí o azyl, ktoré podali občania EÚ.³⁷ V **Írsku** stálo ubytovanie žiadateľov o azyl, ktoré bolo poskytnuté priamo v ubytovacom centre, v roku 2009 91,5 miliónov EUR. V **Luxembursku** boli publikované v roku 2009 dve štúdie o prístupe žiadateľov o azyl k práci a učňovskej príprave ako aj o právnej náuke ohľadom aplikácie statusu utečenca, ktorá mala za cieľ asistovať úradom pri spoznávaní hlavných problémov, s ktorými sa stretli ich žiadatelia o azyl.³⁸ Tieto správy následne umožnili **Luxembursku** zlepšiť situáciu, vrátane rozšírenia definície „utečenca“ v súlade s odporúčaniami UNHCR.

Na **Malte** *úrad komisára pre utečencov*³⁹ úspešne zvládol nevyriešené žiadosti, ktoré sa nahromadili v priebehu predchádzajúcich rokov, tým že implementoval rôzne opatrenia vrátane zvýšenia personálu. Navyše, bola podpísaná v roku 2009 dohoda medzi Maltou a UNHCR, ktorej predmetom je oficiálne otvoriť úrad UNHCR na **Malte**, z ktorého bude UNHCR vykonávať svoje funkcie v oblasti medzinárodnej ochrany a humanitárnej pomoci v prospech utečencov a iných dotknutých osôb.

Lotyšsko a **Maďarsko** zaviedli programy na poskytovanie vzdelania pre maloletých žiadateľov o azyl. Maďarsko uviedlo nový program na zabezpečenie špeciálnych potrieb maloletých vo vekovej skupine 6 až 14 rokov, ktorí nemajú zručnosti alebo predchádzajúce skúsenosti so základnými kultúrnymi a vzdelávacími požiadavkami. Okrem toho, **Lotyšsko** spustilo nový projekt v súlade s *azylovým zákonom*, na základe ktorého bolo umožnené maloletým žiadateľom o azyl získať vzdelanie. Toto opatrenie zabezpečilo vzdelanie siedmim maloletým žiadateľom o azyl.

³⁷ Imigračná služba nabrala 80 nových zamestnancov za účelom zintenzívnenia spracovania žiadostí o azyl - počet žiadostí o azyl prudko vzrástol v roku 2009 v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi.

³⁸ UNHCR, Etude de jurisprudence du tribunal administratif du Grand-Duché de Luxembourg en matière de protection internationale, in : Gerkrath, Jörg (ed.): Droit d'asile au Grand-Duché de Luxembourg et en Europe. Développements récents. Editions Larcier, Belgique, Collection de la Faculté de Droit, d'Economie et de Finance de l'Université du Luxembourg, pp. 61-132. Besch, Sylvain (2009) : *Etude sur l'accès à l'emploi et à l'apprentissage des DPI et des bénéficiaires d'une attestation de tolérance*,. In : Gerkrath, Jörg (ed.): Droit d'asile au Grand-Duché de Luxembourg et en Europe. Développements récents. Editions Larcier, Belgique, Collection de la Faculté de Droit, d'Economie et de Finance de l'Université du Luxembourg, p. 29-48.

³⁹ Neriešených bolo 503 žiadostí, ktoré čakali na vybavenie od roku 2008.

V roku 2009 skončila kategorická ochrana pre žiadateľov o azyl zo Somálska v **Holandsku**, pretože susediace štáty nevykonávali podobnú politiku na predchádzanie návratu žiadateľov o azyl zo Somálska, a tiež bol spozorovaný nárast podvodov a zneužívania zo strany žiadateľov. Vláda tiež stanovila, že kvôli podvodom a zneužívaniu, vznikla situácia, v rámci ktorej sa stalo nemožným v vo veľkom množstve prípadov somálskych žiadateľov o azyl overiť, či iná krajina – členský štát alebo opačne – sú zodpovedné za žiadosť alebo či žiadateľ pochádza z inej krajiny alebo časti Somálska, a preto nepotrebuje ochranu. Avšak podľa judikatúry štátnej rady z roku 2009 nie je potrebné preukazovať žiadne individuálne charakteristiky, na to, aby bolo preukázané, že somálski žiadatelia o azyl patriaci do komunity Reer Hamar spadajú pod rozsah ochrany článku 3 *Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd*.

V **Taliansku**, systém SPRAR (Systém ochrany pre utečencov a žiadateľov o azyl) spustil projekty, v rámci ktorých boli prichýlení žiadatelia o azyl bez prostriedkov na živobytie, a ktorých pobyt v centrách bol ukončený po prvej identifikačnej fáze, a ktorí tiež začali konanie o udelenie statusu medzinárodnej ochrany. V roku 2009 poskytli 3 000 miest žiadateľom o azyl a zraniteľným skupinám. Systém SPRAR začal byť považovaný za najlepšie riešenie vďaka svojej vysoko kvalitnej práci a schopnosti privítať a prichýliť.

4.3 Maloletí bez sprievodu (a iné zraniteľné skupiny)

Keďže v záväzkoch Paktu nie je žiadna explicitná zmienka o maloletých bez sprievodu, táto časť sumarizuje politiky členských štátov vzťahujúce sa na maloletých bez sprievodu a iné zraniteľné skupiny, najmä s ohľadom na prijímací proces, identifikáciu a pátranie. Tiež obsahuje údaje o počte maloletých bez sprievodu, ktorí prišli do EÚ počas roka 2009.⁴⁰

Skoro všetky členské štáty uskutočnili aktivity súvisiace s maloletými bez sprievodu a inými zraniteľnými skupinami. Tieto zahŕňali prijímacie zariadenia, právne poradenstvo, opatrovníctvo, identifikačnú procedúru, pátranie po rodine a ochranu obetí. V **Rakúsku**, sa týkala novela *cudzineckého zákona* v roku 2009 napríklad aj maloletých bez sprievodu a zaviedla niekoľko ustanovení pre túto skupinu, ktoré obsahovali uľahčenie azylového konania pre maloletých bez sprievodu, zavedenie osobitného typu povolenia na pobyt, tak ako aj ustanovenia upravujúce postupy posudzovania veku.

⁴⁰EMS súhrnná správa o politikách riadiacich príjem, návraty a integračné opatrenia pre a počty maloletých bez sprievodu – komparatívna štúdia, publikovaná 6. mája 2010, dostupná na webovej stránke: <http://emn.sarenet.es/Downloads/prepareShowFiles.do?directoryID=115>

Poskytovanie podpory maloletým po príchode sa pokladalo za hlavný cieľ politik vo väčšine členských štátov (**Belgicko, Česká republika, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Poľsko, Portugalsko, Slovenská republika, Švédsko**). Väčšina opísala postup pri ustanovení právneho zástupcu a opatrovníka maloletým bez sprievodu ako opatrenia na ochranu detí (**Belgicko, Bulharsko, Česká republika, Francúzsko, Grécko, Portugalsko, Slovenská republika, Španielsko**). Vo **Francúzsku** boli vytvorené určité odporúčania za účelom uľahčenia uplatnenia práva na informácie a podpory v prípade maloletých bez sprievodu, ktorí prichádzajú na hranice a zabezpečenia lepšieho zastúpenia, keď sa na nachádzajú na území dlhší čas. V **Estónsku** vznikla v roku 2009 detská linka pomoci, ktorej úlohou je pomoc maloletým v tiesni.

Za účelom zabezpečenia ochrany maloletých a v rámci predchádzania únosom, **Belgicko, Česká republika, Grécko, Maďarsko, Taliansko**⁴¹ zabezpečujú, že deti sú umiestnené v špeciálne vytvorených zariadeniach, v ktorých je im poskytnuté bezplatné ubytovanie a stravovanie ako napríklad špeciálne ubytovanie v prijímacích centrách s osobitným systémom pre maloletých (**Grécko**). V **Maďarsku** zariadenia pre dospelých žiadateľov o azyl vo veku blízkom veku mladistvých zahŕňajú centrum pre mladých dospelých, ktoré bolo zriadené v roku 2009, aby sa splnili potreby žiadateľov o azyl, ktorí sa stali plnoletými pred tým ako im bola priznaná medzinárodná ochrana. V **Taliansku** v prvých dvoch mesiacoch roku 2009 ministerstvo vnútra vrátilo regiónom, ktoré sa starali o maloletých bez sprievodu 3 milióny EUR, s tým, že v roku 2008 táto suma predstavovala 5,4 milióna EUR. Predmetom diskusie bola ochrana maloletých v **Írsku** a došlo k podpísaniu *spoločného protokolu o stratených deťoch* medzi Generálnym riaditeľstvom zdravotníckych služieb a Garda Síochána.⁴² Tento protokol opisuje opatrenia vzťahujúce sa na deti v štátnej starostlivosti, ktoré sa stratili, a zorganizovanie aktivít, ktoré je potrebné vykonať oboma organizáciami, keď dôjde k ohláseniu na políciu (Garda Síochána) o stratení dieťaťa v štátnej starostlivosti. Počas roka 2009 bolo nahlásených 48 prípadov stratených maloletých bez sprievodu zo zariadení štátnej starostlivosti.

Ohľadom identifikačných postupov v prípade maloletých bez sprievodu, sa kládol dôraz na určovanie veku a identifikáciu v **Bulharsku, Českej republike, Fínsku a Grécku**. Napríklad vo **Fínsku** vládny návrh zákona o určovaní veku bol v roku 2009 predložený do parlamentu,

⁴¹ V **Taliansku** bola opísaná opäť aj v roku 2009 potreba zriadiť na lokálnej úrovni špecializované oddelenia prefektúr, ktoré by sa venovali výhradne maloletým bez sprievodu.

⁴² Garda Síochána je gaelský pojem pre políciu v Írsku.

jeho cieľom bolo doplniť ustanovenia ohľadom určovania veku v zákone o cudzincoch, tak aby sa stanovilo, kto môže požiadať alebo vykonať určovanie veku.

Za účelom integrácie maloletých do hostujúcej krajiny boli vyvinuté v **Bulharsku, Fínsku, Maďarsku a Španielsku** politiky pre maloletých zamerané na rozvoj vzdelávania a prijímacích opatrení. Napríklad v **Bulharsku** majú maloletí právo na vzdelávanie a odbornú prípravu za rovnakých podmienok a podľa rovnakých postupov ako v prípade vlastných občanov, kým **Fínsko** prijalo opatrenia na podporu mladých žiadateľov o azyl a utečencov a poskytlo im možnosť ďalej študovať. **Holandsko** čelilo realite, že maloletí bez sprievodu sa nedajú vždy navrátiť do svojej krajiny pôvodu, preto zaviedlo vlastné vnútroštátne postupy v týchto prípadoch, čo zahŕňa vydávanie povolení na pobyt pre maloletých bez sprievodu, ktoré sú predmetom reštrikcií „pobyt ako cudzinec, ktorý nemôže odísť nie z vlastného dôvodu“. V roku 2009 sa konala v **Slovenskej republike** konferencia za účelom prediskutovania právneho postavenia a možností integrácie maloletých bez sprievodu.

Ohľadom vzdelávania maloletých bez sprievodu *ministerstvo školstva, kultúry, mládeže a športu* na **Malte** zriadilo poradnú skupinu na zabezpečenie oprávnenia na vzdelanie pre maloletých bez sprievodu a deti žiadateľov o azyl⁴³. Okrem toho, podporný učiteľ bol využitý v prípade maloletých bez sprievodu. Naplánoval a implementoval tranzitný program na podporu študentov, ktorí majú vstúpiť do bežných škôl, tak ako aj plán akademickej práce pre každého študenta vo vzťahu k jeho alebo jej osobitným potrebám a vekovej skupine.

Bulharsko, Česká republika, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Írsko, Maďarsko, Nemecko, Rakúsko, Švédsko a Taliansko poskytli údaje o počte maloletých bez sprievodu na svojom území v roku 2009. Tieto údaje sú stručným prehľadom situácie v členských štátoch. Väčšina týchto členských štátov zbierala údaje vzhľadom k počtu maloletých bez sprievodu, ktorí požiadali o medzinárodnú ochranu. Tieto počty boli v rozpätí od 3 žiadateľov (v **Bulharsku a Estónsku**) až po 1 304 (v **Nemecku**) v roku 2009. V **Rakúsku** približne 90% maloletých bez sprievodu, ktorí požiadali o azyl (1 041) v roku 2009, bolo mužského pohlavia. V **Českej republike** 58% maloletých bez sprievodu bolo starších ako 15 rokov, keď podali žiadosť o azyl. Vo **Švédsku** bol nárast počtu maloletých bez sprievodu, ktorí žiadali o azyl, čo viedlo k verejnej diskusii o rozdelení zodpovednosti medzi centrálnou vládou a lokálnymi vládami. Švédsko tiež zažilo najväčší príliv maloletých bez sprievodu

⁴³ Rada je zodpovedná za zabezpečenie rovnakého prístupu k vzdelaniu a práva na vzdelanie pre všetkých maloletých bez sprievodu a deti žiadateľov o azyl a za to, že sa študentom poskytuje nevyhnutná podpora, aby tieto oprávnenia mohli využiť.

prichádzajúcich na jeho teritórium, v novembri 2009 čakalo na prijatie v samosprávach 500 maloletých bez sprievodu.

Bulharsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Nemecko tiež poskytli informácie o najčastejšie sa vyskytujúcich krajinách pôvodu maloletých bez sprievodu, pričom v **Nemecku** boli prvými piatimi krajinami pôvodu Afganistan, Irak, Vietnam, Guinea a Etiópia.

Pátranie po rodine maloletých bez sprievodu bolo prioritou v **Bulharsku, Českej republike, Francúzsku a Grécku**. Metodické usmernenia pre úrady, ktoré sú zapojené do právnej a sociálnej ochrany maloletých bez sprievodu, boli vyhlásené v **Českej republike**, za účelom vyriešenia problémov ako je napríklad pátranie po rodine. Okrem toho **Francúzsko, Grécko, Španielsko** vytvorili politiky ohľadom návratu maloletých, s tým že **Francúzsko** uviedlo priemerné náklady na návrat jedného maloletého v sume 1 245 EUR.

Prax ohľadom zlúčenia rodiny s maloletými, ktorým bol udelený status utečenca alebo humanitárna ochrana bola opísaná **Bulharskom a Fínskym**, pričom Fínsko uviedlo, že sa plánuje zmena platnej legislatívy, ktorá by zaviedla výnimku vo vzťahu k možnostiam zlúčenia rodiny aj v prípade detí starších ako 18 rokov, ak ešte potrebujú starostlivosť rodičov.

Belgicko, Nemecko, Španielsko prijali opatrenia na podporu práv detí na vnútroštátnej úrovni prostredníctvom presadzovania *Medzinárodného dohovoru o právach dieťaťa* (**Španielsko**) a zahrnutím práv dieťaťa do ústavy **Belgicka**. Nová koalíčná vláda v **Nemecku** sa snažila vziať späť výhradu proti niektorým ustanoveniam Medzinárodného dohovoru o právach dieťaťa.

V súvislosti s inými zraniteľnými skupinami **Belgicko, Estónsko, Grécko, Holandsko a Španielsko** opísali vývoj politik a legislatívy, ktoré sa týkali ich ochrany. Okrem toho, za účelom poskytnutia služieb nelegálne sa zdržiavajúcim rodinám s deťmi, **Belgicko** navrhlo zákon, ktorý by umožňoval štátnym príslušníkom tretích krajín s nelegálnym pobyt dostať odškodnenie z verejných fondov, ktoré sú určené pre obeť. V **Estónsku** bola pripravená príručka na identifikovanie a pomoc obetiam obchodovania s ľuďmi⁴⁴ a v súvislosti s odsunom zraniteľných skupín sa zrealizoval projekt „*Materiálna pomoc deportovaným osobám*“, za účelom stanovenia špeciálnych opatrení v prípade odsunu zraniteľných skupín.

Grécko, Nemecko, Slovinsko a Španielsko podnikli aktivity na zabezpečenie adekvátneho zaobchádzania so špeciálnymi potrebami žiadateľov o azyl. **Nemecko a Slovinsko** rozšírili

⁴⁴ Tento dokument nie je určený pre verejnosť, ale iba pre obmedzený okruh orgánov.

svoju infraštruktúru o pomoc takýmto osobám v rámci projektu v **Slovinsku**, ktorým sa zabezpečilo pravidelné poskytovanie individuálnej a skupinovej psychologickej pomoci a psychoterapeutickej pomoci zraniteľným osobám so špeciálnymi potrebami. **Grécko** vypracovalo dohodu s Albánskom na ochranu maloletých bez sprievodu, vrátane návratu, rehabilitácie a starostlivosti pre albánske deti, ktoré sú obeťami obchodovania s ľuďmi.

4.4 Ekonomická migrácia

Nasledujúca časť odkazuje na vývoj politík v oblasti ekonomickej migrácie, ktorý sa uskutočnil v roku 2009. Časť 4.4.1 uvádza zrealizované aktivity v súlade so záväzkami Paktu vo vzťahu k implementácii politík pracovnej migrácie, nárastu atraktívnosti Európskej únie pre vysokokvalifikovaných pracovníkov a uľahčenie prijímania študentov a výskumných pracovníkov a aktivity zamerané proti fenoménu úniku mozgov. Doplňujúci vývoj v roku 2009 je následne zhrnutý v časti 4.4.2 vrátane legislatívy a údajov vo vzťahu k pracovnej migrácii.

4.4.1 Európsky pakt o prísťahovalectve a azyle

Záväzok: I.(a) *vyzvať členské štáty a Komisiu, aby v súlade so závermi Európskej rady z 13. a 14. marca 2008 pri rešpektovaní acquis a preferencie Spoločenstva, pri zohľadnení potenciálu Európskej únie v oblasti ľudských zdrojov a pomocou najvhodnejších prostriedkov zaviedli politiky prísťahovalectva pracovnej sily zohľadňujúce všetky potreby pracovného trhu každého členského štátu;*

Väčšina členských štátov poukázala, že politiky pracovnej migrácie sú využívané na riešenie nedostatkov na pracovnom trhu (**Belgicko, Bulharsko, Česká republika Estónsko, Francúzsko, Fínsko, Grécko, Holandsko, Írsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Nemecko, Poľsko, Rakúsko, Slovinsko, Španielsko a Švédsko, Veľká Británia**).

Na zabezpečenie toho, aby pracovná migrácia pokryla rôzne potreby pracovného trhu, niekoľko členských štátov uviedlo systém pracovného prísťahovalectva, ktorý bol prevažne určený dopytom po práci a pracovnou ponukou, a v rámci ktorého bolo na jednotlivom zamestnávateľovi, aby nahlásil, že voľné pracovné miesto nie je možné obsadiť občanom daného štátu alebo pracovnou silou z EÚ, a preto žiada o zamestnanie štátneho príslušníka tretej krajiny (**Česká republika, Fínsko, Grécko, Holandsko, Írsko, Litva, Malta, Španielsko, Švédsko, Veľká Británia**). Systém je nezávislý na krajine pôvodu štátneho príslušníka tretej krajiny alebo na počte už vydaných pracovných povolení (t. j. kvót).

Iné členské štáty načrtli, alebo načrtli okrem toho, zoznam profesií a/alebo sektorov, v ktorých existuje nedostatok pracovných síl (**Estónsko, Francúzsko, Írsko, Litva, Portugalsko, Slovinsko, Španielsko, Taliansko a Veľká Británia**) alebo o tom uvažovali (**Malta**). **Litva** uviedla, že do zoznamu pridala zamestnanie, keď dopyt po práci bol dvakrát vyšší ako existujúca ponuka práce pre určité zamestnanie a pracovné miesta ostali neobsadené počas doby troch mesiacov. Prijímanie zamestnancov z tretích krajín na prácu v profesiách alebo v sektoroch, ktoré sú uvedené na tomto zozname, sa uľahčilo, pretože ich žiadosti o pracovné povolenie neboli predmetom individuálneho testu trhu práce (vo **Francúzsku, Španielsku a Taliansku**) alebo boli uprednostňované (v **Litve**). Systém založený na bodoch (PBS – Point Based System) **Veľkej Británie** mal za cieľ poskytnúť schému, v rámci ktorej sa dala migračná politika prispôbovať v nadväznosti na ekonomické okolnosti a situáciu na pracovnom trhu. V rámci tohto systému je vydanie rozhodnutia o prijatí migranta na trh práce spojené s objektívnym testom a s udelenými bodmi za atribúty, ktoré sú úzko prepojené s potrebami trhu práce.

Okrem toho, niektoré členské štáty uzatvárajú bilaterálne dohody s tretími krajinami, s cieľom stanoviť kvóty pre pracovnú migráciu, ako prostriedok riešenia identifikovaných nedostatkov na trhu práce, ktoré sú v danom zozname profesií a sektorov (**Fínsko, Francúzsko, Grécko, Taliansko**) alebo identifikovali zdrojové krajiny, ktorých štátny príslušníci boli spôsobilí na získanie pracovných povolení/víz (**Česká republika, Litva**) alebo mohli pracovať bez povolenia na prácu (**Poľsko**).

Švédsko a Estónsko stanovili mzdový prah vo vzťahu k pracovnej migrácii. **Estónsko** stanovilo, že pracovná ponuka pre štátnych príslušníkov tretích krajín by mala zahŕňať mzdu vyššiu o štvrtinu ako je priemerná mzda. **Švédsko** skúmalo v každom jednom prípade, či sú splnené podmienky zamestnania – vrátane mzdy, sociálneho poistenia a či sú rovnocenné s podmienkami, ktoré majú osoby s udeleným pobytom vo Švédsku. Doposiaľ dávali odborové organizácie poradné stanovisko *migračnej rade*. *Migračná rada* však nemá právny záväzok riadiť sa stanoviskom odborových organizácií v prípade posudzovania podmienok zamestnania, ale vo všeobecnosti im migračná rada prikladá veľkú dôležitosť a sú jedným zo spôsobu ako zaručiť to, aby nedochádzalo k sociálnemu a mzdovému dumpingu. V 85% prípadov zamestnávateľa vyhľadali takéto poradné stanoviská ešte pred tým, ako v skutočnosti začali spracovávať žiadosti o zamestnanie, čo podstatne skrátilo tento čas.

Zlepšenie riadenia legálnej migrácie, vrátane prijatia nových politických stratégií uviedlo pár členských štátov (napríklad **Česká republika, Írsko** – systém zelených kariet). **Belgicko**,

Fínsko, Lotyšsko, Luxembursko, Nemecko, Švédsko, Veľká Británia informovali o lepšej spolupráci medzi vládnyimi agentúrami alebo o založení nových orgánov na implementovanie politik. Niektoré členské štáty uviedli nové komplexné stratégie (**Francúzsko, Litva, Maďarsko**) a zjednodušenie a skrátenie postupov (**Belgicko, Česká republika, Estónsko, Grécko, Holandsko, Litva, Maďarsko, Španielsko, Švédsko, Veľká Británia**). Čo sa týka systému zelených kariet v **Českej republike**, podľa údajov z konca referenčného obdobia ho využilo 51 cudzincov. **Írsko** bolo svedkom veľkých zmien čo sa týka potrieb trhu práce počas referenčného obdobia. Toto vyústilo do zvýšenia väčšiny poplatkov v súvislosti s vydaním povolenia na prácu, tak ako aj k oznámeniu o schéme zelených kariet. Okrem toho, držiteľia pracovného povolenia, ktorí ho mali následne a nepretržite počas obdobia piatich rokov, teraz obdržia povolenie na pobyt a povolenie na prácu bez pracovného povolenia. Čo sa týka komplexných stratégií, **Litva** opísala implementáciu dvoch uznesení, ktoré boli prijaté v roku 2008 ohľadom dlhodobej stratégie v oblasti migrácie.⁴⁵

Belgicko spustilo služby ekonomickej migrácie, na uľahčenie a urýchlenie procesu pri vydávaní víz pre štátnych príslušníkov tretích krajín s „ekonomicky zaujímavým“ projektom a vyhlo sa tak tomu, aby štátny príslušníci tretích krajín, ktorí pracujú v členskom štáte boli obmedzovaní vo výkone svojej profesie kvôli administratívnej pomalosti, za ktorú niesli zodpovednosť. Opatrenia ujasnenie potrieb identifikácie a uspokojovania potrieb trhu práce boli spomenuté niekoľkými členskými štátmi, vrátane založenia centier, výborov a/alebo agentúr s expertízou v oblasti ekonomickej a v oblasti pracovného trhu (**Fínsko, Luxembursko, Nemecko, Veľká Británia**) a plánované v blízkej budúcnosti inými členskými štátmi (**Maďarsko, Malta**). Napríklad v **Nemecku** vytvorilo federálne ministerstvo práce a sociálnych vecí spolok, ktorého úlohou je dávať odporúčania federálnej vláde v súvislosti s dopytom po pracovnej sile (aliancia pre prácu). Cieľom bolo aj vytvorenie opatrení na odstránenie rozdielov a efektívnemu predchádzaniu nedostatku kvalifikovanej pracovnej sily v budúcnosti, napríklad riadením migračných tokov.

Čo sa týka zásady uprednostňovania pracovníkov z Únie, niektoré členské štáty (**Bulharsko, Estónsko, Írsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovenská republika, Španielsko, Švédsko, Veľká Británia**) uviedli opatrenia na overovanie, či dopyt po práci nemôže byť uspokojený prostredníctvom národnej pracovnej sily alebo pracovnej sily EÚ alebo pracovníkmi z tretích krajín, ktorí

⁴⁵ Stratégia na reguláciu ekonomickej migrácie 2007 – 2012 (State Gazette, 2007, č. 49-1897) a Príručka o litovskej prísťahovaleckej politike (State Gazette, 2008, č. 143-5706).

majú dlhodobý legálny pobyt v členskom štáte a až následne prilákať pracovníkov z tretích krajín. Niektoré štáty uviedli, že voľné pracovné miesta boli verejne publikované v rámci národných služieb zamestnanosti (PES - Public Employment Service) a niekedy prostredníctvom EURES na primeranú dobu (**Írsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Malta, Švédsko, Veľká Británia**). Iné odkázali na individuálne testy trhu práce (**Rakúsko**) alebo na povinnosť zamestnávateľov požiadať o povolenie od štátneho orgánu, ktorý sa zaoberá nezamestnanosťou, na zamestnanie štátnych príslušníkov tretích krajín (**Estónsko**). **Nemecko** uskutočnilo v roku 2009 právne kroky na zrušenie požiadavky testu preferenčného prístupu s ohľadom k prístupu na trh práce odlišných skupín štátnych príslušníkov tretích krajín (napríklad kvalifikovaní a dobre integrovaní cudzinci, ktorých vyhostenie bola dočasne pozastavené, rodinní príslušníci vysokokvalifikovaných pracovníkov s udeleným pobytom), tak ako aj pre vysokokvalifikovaných pracovníkov z nových členských štátov EÚ a ich rodinných príslušníkov. **Portugalsko** a **Taliansko** uviedli, že táto zásada sa brala do úvahy, pri tvorbe ročných kvót v súvislosti s vydávaním pracovných povolení a/alebo povolení na pobyt.

Kvôli ekonomickej kríze, niektoré členské štáty sprísnila kritéria na obnovenie vstupu alebo pobytu (**Česká republika, Írsko, Litva**), kvóty (**Portugalsko, Taliansko**) alebo znížili počet profesií spôsobilých na udelenie povolenia na prácu (**Írsko**). V prípade **Litvy** a **Španielska** bol znížený počet profesií zahrnutých v „Katalógu nedostatkových povolání“ (v **Španielsku**) alebo v zozname povolání, ktoré sa vyznačujú malým počtom zamestnancov (**Litva**, zo 60 povolání v roku 2007 došlo k zníženiu na 7 povolání v roku 2009). V **Španielsku** bol počet povolání znížený v dôsledku prispôsobenia sa trendom na trhu práce. Okrem toho, za účelom riešenia zložitej situácie pracujúcich migrantov zamestnaných prostredníctvom agentúr, ktoré sprostredkovávajú prácu sprísnila **Česká republika** riadenie týchto agentúr, aby obmedzila zneužívanie štátnych príslušníkov tretích krajín na prácu.

Tieto reštriktívne opatrenia vo vzťahu k pracovnej migrácii mali mať vo všeobecnosti len dočasný charakter. **Bulharsko, Maďarsko** uvažovali o zavedených podobných opatrení v blízkej budúcnosti, kým iné štáty (**Fínsko, Litva, Malta, Rakúsko, Španielsko, Švédsko, Veľká Británia**) tvrdili, že ich systémy pracovnej migrácie určované dopytom boli dostatočne flexibilné v prispôbovaní sa dynamike pracovného trhu. Tieto boli vykreslené ako samo regulujúce, vyúsťujúce do menšieho počtu voľných pracovných miest, menšieho počtu žiadostí a väčšieho počtu zamietnutých povolení/menšieho počtu vydaných povolení. **Írsko** zaviedlo schému, ktorá umožnila pracujúcim migrantom, ktorí prišli o zamestnanie, aby

mohli ostať počas obdobia, kedy si hľadajú nové zamestnanie a keď si už raz nájdu alternatívne zamestnanie, vyňať ich žiadosti o udelenie pracovného povolenia so štandardného individuálneho testu trhu práce. Inde, **Česká republika** uviedla, že vplyv krízy bolo vidieť aj na počte udelených živnostenských oprávnení cudzincom. Existovalo podozrenie, že mnoho štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí stratili zamestnanie kvôli ekonomickej kríze, sa stalo samostatne zárobkovo činnými osobami tak, že si založili živnosť, aby mohli ostať v krajine.

Pokiaľ ide o štatistiky, niektoré členské štáty uviedli počty žiadostí o udelenie povolenia na pobyt (**Česká republika, Fínsko, Írsko, Litva, Španielsko**), vydaných rozhodnutí (**Estónsko, Veľká Británia**), vydaných povolení (**Česká republika, Grécko, Írsko, Litva, Luxembursko, Maďarsko, Poľsko, Slovinsko, Slovenská republika, Španielsko**) alebo o novo zamestnaných štátnych príslušníkov tretích krajín (**Taliansko**), predstaviť porovnanie medzi členskými štátmi včas je obtiažne v tomto štádiu. Toto rozpätie bolo od 2 239 (**Litva**) po 2 656 (**Slovenská republika**) po 73 666 v **Českej republike**. Avšak, pokles počtu žiadostí o pracovné povolenia (**Belgicko, Španielsko**) a udelených povolení (**Česká republika, Francúzsko, Írsko, Litva, Malta**) predstavoval vznikajúci trend v EÚ, ktorý môže súvisieť s ekonomickou krízou. Napríklad, **Česká republika, Írsko a Litva** poskytli údaje ukazujúce pokles počtu udelených pracovných povolení v roku 2009, so 7 962 povoleniami v **Írsku**, čo predstavuje 41% pokles v porovnaní s rokom 2008, kým **Česká republika** spozorovala pokles o 43% v porovnaní s predchádzajúcim rokom. V **Litve** predstavoval počet vydaných pracovných povolení v roku 2009 niečo menej ako tretinu vydaných povolení v roku 2008, t. j. zo 7 819 na 2 239 pracovných povolení. V **Taliansku** klesol počet novo zamestnaných štátnych príslušníkov tretích krajín zo 167 800 v roku 2008 na 89 140 v roku 2009. Počty cudzincov zamestnaných prostredníctvom agentúr (**Česká republika**) ukazovali prudký pokles. **Česká republika** ďalej uviedla, že 27 700 cudzincov prišlo o prácu v rokoch 2008-2009, z ktorých sa 8% vrátilo do svojej krajiny pôvodu prostredníctvom programu dobrovoľných asistovaných návratov.

Záväzok: I.(b) zvýšiť atraktivnosť Európskej únie pre vysokokvalifikovaných pracovníkov

Mnohé členské štáty uviedli, že podnikli kroky na zvýšenie atraktívnosti Európskej únie pre vysokokvalifikovaných pracovníkov (**Belgicko, česká republika, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Litva, Luxembursko, Rakúsko, Španielsko, Švédsko, Taliansko, Veľká Británia**). Čo sa týka *smernice o modrých kartách EÚ*, niektoré členské štáty boli v štádiu jej transpozície (**Belgicko, Holandsko, Luxembursko, Slovinsko, Španielsko, Švédsko,**

Taliansko); iné uskutočnili prípravné práce za účelom uskutočnenia transpozície (**Bulharsko, Estónsko, Litva, Malta**) a iné to len plánovali urobiť v roku 2010 (**Česká republika, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Litva, Maďarsko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovenská republika**). **Veľká Británia** a **Írsko** sa nezapoja (opt out) do transpozície smernice o modrých kartách EÚ, ale **Veľká Británia** upozornila, že poskytla atraktívne pracovné príležitosti pre vysokokvalifikovaných štátnych príslušníkov tretích krajín v rámci prvej úrovne systému PBS (systém založený na bodoch).

Opatrenia boli namierené na zjednodušenie a týmto spôsobom zrýchlenie postupov a uvoľnenia podmienok na vstup alebo obnovenie povolenia v niektorých členských štátoch (**Írsko, Litva, Luxembursko, Nemecko, Rakúsko, Slovenská republika, Španielsko, Taliansko**). Až doposiaľ Francúzsko uviedlo päť typov povolení (napríklad povolenie pre „kvalifikovaných a talentovaných“, povolenie v prípade „výnimočného ekonomického prínosu“). Závazok I(a) poskytuje prehľad krokov, ktoré podnikli členské štáty na zlepšenie riadenia legálnej migrácie. Niektoré členské štáty špecifikovali, kto mal prospech z uplatnených opatrení (**Belgicko, Nemecko, Slovenská republika, Španielsko, Veľká Británia**), napríklad osoby s univerzitným vzdelaním z tretích krajín (**Nemecko**), zamestnanci s vyšším postavením (napríklad riaditelia spoločností) (**Belgicko**), tí, ktorí boli činní v určitých sektoroch a vykonávali špecifické profesie (**Španielsko**) (pre viac detailov pozri druhú časť I (b) nižšie).

Čo sa týka výsledkov prijatých opatrení, nemnohé členské štáty uviedli nárast v udelených povolení pre vysokokvalifikovaných migrantov (**Francúzsko, Nemecko, Grécko**). Napríklad **Nemecko** uviedlo 30% nárast v počte udelených povolení (od 227 v prvej polovici 2008, do 350 v prvej polovici 2009) a **Francúzsko** (od 1 664 pracovníkov na konkrétne určenie v roku 2008 po 1 954 v roku 2009). Iné uviedli, že ekonomická kríza vyústila do poklesu v počte vysokokvalifikovaných pracovníkov, ktorí žiadali o pracovné povolenie (**Španielsko**). Čo sa týka zjednodušenia a zrýchlenia postupov, **Španielsko** uviedlo, že priemerný čas na spracovanie žiadosti v roku 2008 bol 12,3 dňa; v roku 2009 sa znížil na 11,21 dňa. **Litva** informovala, že cieľom bolo vydať dokumenty pre vysokokvalifikovaných migrantov v rámci 3-4 týždňov, v porovnaní s normálnou dĺžkou dva mesiace pre kvalifikovaných pracovníkov.

A prijať nové opatrenia na výraznejšie uľahčenie prijímania študentov a výskumných pracovníkov a ich pohybu v rámci EÚ;

Dve krajiny predložili návrhy na budúce zmeny v tejto oblasti politik (Írsko, Maďarsko). **Írsko** vydalo viacero návrhov na reformu prístahovalectva študentov, ktorí pochádzajú z krajín mimo EHP a spustilo proces verejných konzultácií v tejto súvislosti. Návrh obsahoval viac ako 20 diskusných bodov, vrátane pokrytia dĺžky času, ktorý môžu tieto osoby stráviť v Írsku ako študenti nie viac ako päť rokov a len o dva roky v prípade ďalšieho vzdelávania alebo jazykového vzdelávania v angličtine; zaviedlo dvoj úrovňový systém na uľahčenie zacielenia iniciatív k vyššiemu koncu akademického spektra, silnejší inšpekčný postup, možné zmeny v súvislosti s vízami a novú príručku o pracovnom umiestnení alebo stážach. **Maďarská** stratégia 2009 sa zameriavala najmä na uľahčenie medzinárodnej mobility a zamestnávania vedcov a výskumných pracovníkov.

Čo sa týka študentov, **Holandsko, Litva, Lotyšsko, Poľsko a Veľká Británia** uviedli modifikácie postupov na prijímanie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí chceli študovať v členských štátoch počas referenčného obdobia. **Lotyšsko**, napríklad, už viac nevyžaduje od kandidátov interakciu s veľvyslanectvami a ich návštevu, čo bolo finančne a časovo nákladné, ale umožňuje, aby inštitúcie vyššieho stupňa vzdelávania priamo podali dokumenty štátnych príslušníkov z tretích krajín súvisiace s ich žiadosťou o vydanie povolenia na pobyt úradu pre občianstvo a migračné záležitosti. **Veľká Británia** ohlásila preskúmanie politiky ohľadom študentských víz svojho systému založeného na bodoch (PBS), čo by bralo do úvahy zvýšenie minimálneho počtu kurzov, na ktorý môže dostať zahraničný študent víza, zavádzajúc povinné testovanie z anglického jazyka pre študentské víza udelené na iné kurzy, ako sú kurzy anglického jazyka a zmenu pravidiel, podľa ktorých študenti participujú na kurzoch zameraných na nižšiu kvalifikáciu mohli pracovať na čiastočný úväzok. V **Litve** bolo v roku 2009 prijaté nariadenie, ktoré modifikovalo prijímacie konanie a uľahčilo prístup pre štátnych príslušníkov tretích krajín k štátom financovaným inštitúciám vyššieho vzdelávania. To umožnilo týmto inštitúciám zaviesť viac študijných programov, ktoré boli dostupné v cudzích jazykoch.

V roku 2009 **Portugalsko** prijalo nariadenie, ktorým rozšírilo sociálne práva dostupné pre študentov vyššieho vzdelávania aj na zahraničných študentov, ktorí majú povolenie na trvalý pobyt alebo ktorí majú povolenie na dlhodobý pobyt.

Niektoré členské štáty v roku 2009 tiež zjednodušili prístup na trh práce pre štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí ukončili vzdelanie vo vzdelávacích inštitúciách v členských štátoch (**Česká republika, Francúzsko, Írsko, Lotyšsko, Rakúsko, Taliansko**) a **Slovenská republika** tak plánovala urobiť v blízkej budúcnosti. **Taliansko** zaviedlo možnosť zmeny

typu pobytu za účelom štúdia na pobyt za účelom práce v prípade študentov postgraduálneho alebo doktorandského štúdia, ako už majú niektoré členské štáty (**Španielsko**). **Francúzsko** požadovalo, v prípade takéhoto zjednodušenia, bola ponúknutá mzda štátnym príslušníkom z tretích krajín, absolventom, minimálne 1.5 násobok národného minima.

Fínsko spomenulo opatrenia na uľahčenie naturalizácie študentov a absolventov škôl.

Čo sa týka výskumu, niektoré členské štáty odstránili požiadavku na pracovné povolenie (**Belgicko, Bulharsko**). **Rakúsko** novelizovalo legislatívu za účelom umožnenia povolenia na pobyt pre výskumných pracovníkov, ktoré sa má vydávať na obdobie dvoch rokov (namiesto jedného roka). Po dvoch rokoch pobytu, je možné ho zmeniť na „povolenie na usadenie sa - neobmedzené“, ktorým sa udeľuje voľný prístup na pracovný trh.

Niektoré nemecké univerzity založili „uvítacie centrá“, ktoré poskytovali poradenstvo ohľadom práce, štúdia, živobytia a rodiny pre zahraničných výskumných pracovníkov, s cieľom posilniť ich medzinárodnú konkurencie schopnosť a atraktivnosť. Niektoré členské štáty poskytli údaje o počte výskumných pracovníkov a/alebo študentov, ktorým bolo vydané povolenie v roku 2009 (**Estónsko, Francúzsko, Fínsko, Grécko, Litva, Maďarsko, Malta, Nemecko, Poľsko, Španielsko**). Tieto boli v rozsahu od troch povolení na pobyt pre výskumných pracovníkov na účely zamestnania, špecificky zameraného na výskum v **Litve** po 2 330 udelených vedeckých víz na dlhodobý pobyt pre výskumných pracovníkov vo **Francúzsku** a od 68 povolení na účel štúdia v **Grécku** po 63 571 študentských víz na dlhodobý pobyt pre študentov vo **Francúzsku**. Na základe predbežných údajov.

Záväzok : I.(c) *dbať na to, aby tieto politiky nepodnecovali únik mozgov, a zároveň podporovať dočasnú a okružnú migráciu v súlade so závermi Európskej rady zo 14. decembra 2007;*

Mnohé členské štáty uviedli opatrenie na predchádzanie alebo nezhoršovanie úniku mozgov (**Belgicko, Bulharsko, Česká republika, Estónsko, Francúzsko, Holandsko, Litva, Luxembursko, Portugalsko, Rakúsko, Španielsko, Švédsko, Veľká Británia**). Tieto opatrenie zahrňovali povolenie migrantom vrátiť sa dočasne do ich krajiny pôvodu prostredníctvom napríklad viacnásobných vstupných víz (pozri tiež I(d) nižšie), a týmto spôsobom vytvárať vedomia istoty, že majú možnosť sa vrátiť do EÚ a príležitosť pre spoluobčanov využiť zručnosti a vedomosti migrantov, ktoré nadobudli prostredníctvom práce (školení) v EÚ (**Belgicko, Portugalsko, Španielsko, Švédsko**).

Spojitosť medzi migráciou a rozvojom vo všeobecnosti a potrebu maximalizovať pozitívny príspevok migrantov a migrácie obzvlášť v súvislosti s rozvojom tretích krajín, bola spomenutá mnohými členskými štátmi (**Belgicko, Bulharsko, Česká republika, Francúzsko, Holandsko, Portugalsko, Rakúsko, Španielsko, Švédsko, Veľká Británia**) (pozri tiež informácie pri záväzkoch Paktu V(d) a V(e) nižšie⁴⁶).

Niektoré členské štáty založili projekty na spoločný rozvoj naviazané na programy okružnej alebo dočasnej migrácie alebo pilotné projekty na podporu prenosu zručností a vedomostí k miestnym ľuďom (**Belgicko, Holandsko, Portugalsko, Španielsko**). Iní odkázali na rozvojové programy alebo projekty na podporu systému vzdelávania (**Rakúsko**) alebo služieb poskytujúcich verejnú zdravotnú starostlivosť v tretích krajinách (**Švédsko, Veľká Británia**) s cieľom urobiť trh práce v krajine pôvodu atraktívnejším pre súčasných alebo potenciálnych migrantov. Niektoré štáty sa rozhodli obmedziť vydávanie alebo obnovenie pracovných povolení pre tých, ktorí boli pôvodom z krajín alebo procesných sektorov, ktoré boli špecifickým cieľom rozvojových projektov alebo programov (**Francúzsko, Veľká Británia**). **Švédsko** tiež poukázalo na dôležitosť nastavenia prenosu sociálnych dávok (napríklad dôchodkov) pre dočasných migrantov pracujúcich v EÚ.

S ohľadom na cieľ nezvyšovať odliv mozgov, niektoré krajiny poukázali na legislatívne opatrenia, ktorými sa obmedzila dĺžka platnosti pracovných povolení vydaných štátnym príslušníkom tretích krajín na dva roky (**Litva, Luxembursko**) a ktorými sa ukladá povinnosť návratu do krajiny pôvodu pre štátnych príslušníkov po uplynutí platnosti pracovného povolenia (**Litva**) a umožňujúca im iba prijať novú pozíciu potom, čo uplynula minimálna čakacia doba jedného mesiaca (**Litva**).

4.4.2 *Ďalšie/doplňujúce informácie*

Zmeny v legislatíve týkajúce sa uľahčenia pracovnej migrácie sa uskutočnili v **Estónsku, Fínsku, Grécku, Írsku a Lotyšsku** vrátane vládneho návrhu zákona vo **Fínsku**, ktorý, ak

⁴⁶Záväzok V(d) : *Lepšie začleniť politiku migrácie a rozvoja prostredníctvom preskúmania, aký prospech by mohli priniesť regiónom, z ktorých prisťahovalci pochádzajú, v spojitosti s inými aspektmi rozvojovej politiky a rozvojovými cieľmi tisícročia.*

*Európska rada vyzýva členské štáty a Komisiu, aby v tejto súvislosti v rámci odvetvových priorít stanovených v spolupráci s partnerskými krajinami presadzovali **projekty solidárneho rozvoja**, ktoré zlepšujú životné podmienky ľudí napríklad z hľadiska výživy alebo v oblasti zdravia, vzdelávania, odbornej prípravy a zamestnania.*

Záväzok V(e): ***Podporovať opatrenia spoločného rozvoja, ktoré umožňujú migrantom podieľať sa na rozvoji svojich krajín pôvodu.***

*Európska rada odporúča členským štátom, aby podporovali prijímanie špecifických finančných nástrojov, ktoré podporia bezpečný a čo najlacnejší **prevod úspor migrantov** do ich krajín na účely investovania alebo sociálneho zabezpečenia;*

bude prijatý, by zaviedol, že povolenie na pobyt by vždy automaticky bol aj povolením na prácu. V **Lotyšsku** bol pripravený návrh zákona, ktorým by sa zaviedlo obmedzenie pre prijímajúcu stranu, ktorá by poskytla nepravdivé údaje o platbách daní alebo by porušila postup pri zamestnávaní štátnych príslušníkov tretích krajín.

Bola prijatá zmena maximálnej dĺžky obdobia, počas ktorého nekvalifikovaní alebo nízko kvalifikovaní sezónni pracovníci môžu byť zamestnaní v **Nemecku**, pričom sa táto doba zmenila zo 4 na 6 mesiacov za rok. Počas roka 2009 bolo v **Nemecku** zamestnaných 294 828 sezónnych pracovníkov, čo bolo o 9 611 viac ako v roku 2008.

Vo **Fínsku** žiadalo 3 114 cudzincov o povolenie na pobyt za účelom zamestnania, čo bolo o 44,3% menej ako v roku 2008. V **Litve** emigrovalo 22 000 litovských občanov v roku 2009.⁴⁷

Fínsko pripravilo projekt s cieľom pripraviť návrh *akčného plánu pracovnej migrácie*, ktorý by bol kompatibilný s plánom migračnej politiky. Bola nadviazaná spolupráca s Čínou za účelom stanovenia toho, ako si môžu oba štáty vymieňať informácie v budúcnosti o otázkach súvisiacich so získavaním pracovnej sily a zneužívaní náborov na prácu. Predbežným plánom bolo podpísať protokol o spolupráci medzi Fínskom a Čínou v roku 2010 ohľadom prisťahovalectva za prácou. *Prijímacie a pobytové konanie (známe ako TEV konanie)*, kde žiadateľ o povolenie na legálny prechodný pobyt a žiadateľ o povolenie na pobyt boli posudzovaní simultánne, bolo považované v **Holandsku** za veľmi efektívne. Výsledkom toho je, že sa môže skrátiť celkový čas konania⁴⁸ a zníži sa administratívna záťaž pre štátnych príslušníkov z tretích krajín a garantov. Hlavnou výhodou tohto konania je, že sa vyžaduje od štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý vstupuje do **Holandska**, aby si podal len jednu prihlášku. **Veľká Británia** zmenila svoju politiku v roku 2009, čo sa týka závislých osôb - tureckých občanov, ktorí tu už majú legálny pobyt, tým že sa rozšírila definícia rodinných príslušníkov v rámci bodového systému pre prisťahovalectvo.

4.5 Zlučovanie rodiny

Táto časť opisuje politiky a aktivity uskutočnené členskými štátmi v oblasti zlučovania rodiny počas roka 2009. Najprv časť 4.5.1 odkazuje na záväzok Paktu ohľadom efektívneho riadenia zlučovania rodín, Okrem toho časť 4.5.2 odkazuje na ďalší vývoj uskutočnený členskými štátmi za účelom zlepšenia politiky v oblasti zlučovania rodín, vrátane ustanovení týkajúcich

⁴⁷ Je dôležité poznamenať v tejto súvislosti, že údaje reprezentujú počet ohlásených emigrantov z Lotyšska.

⁴⁸ Keďže toto konanie je iba pilotným projektom, časové rozpätie bude potrebné ešte určiť.

sa verejnej politiky a bezpečnosti, tak ako aj zavedenia testovania DNA ako dôkazu rodinných väzieb.

4.5.1 Európsky pakt o príst'ahovalectve a azyle

Závazok: I.(d) *lepšie regulovať príst'ahovalectvo týkajúce sa rodín vyzvaním jednotlivých členských štátov, aby v súlade s Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch zohľadnili s výnimkou osobitných kategórií svoje schopnosti prijímania a schopnosti integrácie rodín posudzovaných z hľadiska ich zdrojov a bývania v cieľovej krajine, ako aj napríklad ich znalosti jazyka tejto krajiny;*

Niektoré členské štáty zaznamenali zmeny existujúcich politík počas referenčného obdobia (**Belgicko, Grécko, Litva, Poľsko, Rakúsko, Španielsko, Taliansko**). Toto zahŕňalo modifikácie (súboru) podmienok na zlúčenie rodiny, podmienok pre kategórie osôb vyňatých z naplnenia týchto podmienok a konania týkajúce sa obnovenia povolenia na pobyt v rámci zlučovania rodiny.

Čo sa týka podmienok na zlúčenie rodiny, členské štáty prezentovali nasledujúce prvky vo svojich režimoch, a to aby sa viac brali do úvahy schopnosti rodín integrovať sa, keď sa rozhoduje o žiadosti na zlúčenie rodiny, mnohé členské štáty uviedli, že sa od garantov vyžaduje stabilný a pravidelný príjem na podporu členov rodiny (**Belgicko, Bulharsko, Fínsko, Holandsko, Litva, Luxembursko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Španielsko, Taliansko**), vhodné ubytovanie (**Belgicko, Bulharsko, Litva, Luxembursko, Rakúsko, Španielsko, Švédsko, Taliansko**) a/alebo predchádzajúce obdobie pobytu (**Litva, Španielsko**). Niektoré požadovali, aby členovia rodiny dosiahli určitú úroveň znalosti jazyka (**Francúzsko, Holandsko, Portugalsko**), niektoré po vydaní povolenia na pobyt (**Rakúsko**), a/alebo podpísanie integračnej zmluvy alebo dohody (**Rakúsko, Francúzsko**). **Belgicko** podniklo kroky na prerokovanie protokolov dohody so Spoločenstvom, t. j. subjekty zodpovedné za integráciu cudzincov, s cieľom zviazať povolenie na pobyt za účelom zlúčenia rodiny so záväzkom integrovať a/alebo integrácie do prijímajúcej spoločnosti. **Rakúsko** stanovisko v určitých prípadoch kvóty ohľadom zlučovania rodiny s cieľom rešpektovať svoje národné prijímacie kapacity. **Nemecko** opísalo rozsudok z roku 2009 ohľadom zlučovania rodiny, v ktorom súd uviedol, že sa nemožno vzdať právnej požiadavky na „bezpečné živobytie“, v prípade žiadosti o zlúčenie rodiny, ani diskrečnou právomocou pre manželov štátnych príslušníkov tretích krajín.

Niektoré z týchto elementov boli doplnené do vnútroštátnych režimov počas referenčného obdobia. Napríklad pred rokom 2009, **Belgicko** požadovalo od garantov, aby mali zdravotné poistenie a dostatočné ubytovanie. Avšak legislatíva bola novelizovaná tak, že jednou z podmienok na zlúčenie rodiny je aj splnenie podmienky dostatočného, stabilného a pravidelného príjmu. **Švédsko** predložilo návrh, ktorým chce zaviesť požiadavku na minimálny príjem. Vo svetle dopadov ekonomickej krízy znížilo **Portugalsko** o polovicu prostriedky na životné minimum, ktoré museli mať štátni príslušníci z tretích krajín, keď žiadali o zlúčenie rodiny. Bezpečnostný balíček, ktorý prijalo **Taliansko** v roku 2009, špecifikoval, že ubytovanie musí spĺňať zdravotné štandardy a musí byť osvedčené miestnymi úradmi. Rastúci dôraz na splnenie záväzkov v oblasti integrácie (napríklad prostredníctvom zmlúv) tiež odrážal záujem členských štátov (**Belgicka**) o integráciu členov rodiny. Počas roka 2009, **Holandsko** predstavilo správu o požiadavkách ohľadom príjmu a veku potrebných na zlúčenie rodiny. Bolo uvedené, že požiadavka na zvyšovanie príjmu na migráciu do Holandska vyústila do podstatného poklesu počtu prichádzajúcich partnerov do Holandska. Hoci, prísnejšie požiadavky príjmu a veku nevyústili do jasného príspevku k zlepšeniu socio-ekonomickej pozície osôb so zahraničným pôvodom v Holandsku.

Niektoré krajiny uviedli legislatívne zmeny, ktorými sa zaviedli výnimky ohľadom kategórií osôb, ktoré nemusia splniť podmienky vymedzené v prípade zlúčenia rodiny (**Grécko, Litva, Poľsko, Rakúsko**). Zlepšená ochrana rodinnej jednoty, detí a osôb s udelenou medzinárodnou ochranou bola v centre pozornosti. **Španielsko** schválilo reformu legislatívy v oblasti zlúčenia rodiny, s tým že iba osoby s udeleným povolením na dlhodobý pobyt môžu žiadať o zlúčenie s ascendentmi, vo veku 65 rokov a viac, a udelilo priamy prístup na trh práce pre zlúčených manželov a deti staršie ako 16 rokov. **Litva** zjednodušila zlučovanie rodiny pre vysokokvalifikovaných pracovníkov, pre štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí prišli vykonávať lektorskú činnosť alebo vykonávať prax v národných výskumných inštitúciách a školách a pre osoby, ktoré značne investovali do projektov dôležitých pre štát.

V **Taliansku** sa uskutočnili zmeny v konaní na udelenie povolenia v rámci zlúčenia rodiny. *Ministerstvo vnútra* rozhodlo, že *prefekti* môžu podpísať protokoly o porozumení s jednotlivými samosprávami a týmto spôsobom zjednodušiť proces zlúčenia rodín.

Niektoré členské štáty odkázali na potrebu zlepšenia opatrení na zamedzenie účelovým manželstvám (**Belgicko, Francúzsko, Holandsko, Litva, Rakúsko, Taliansko**). **Belgicko** uviedlo, že legálne registrované partnerstvá by mohli byť zavedené do *cudzineckého zákona* (t. j. do jadra belgickej prísťahovaleckej legislatívy). Toto naznačuje, že ak existujú vážne

pochybnosti o skutočnej podstate vzťahu, legálne registrované partnerstvo by bolo uzavreté len vtedy, a prvé povolenie na prechodný pobyt vydané iba vtedy, keď by sa prešetril a overil stabilný a trvalo udržateľný charakter vzťahu. V roku 2009 **Belgicko** tiež uplatnilo opatrenia na podporu lepšej spolupráce medzi rôznymi aktérmi, ktorých sa to týka, ako napríklad vydanie „príručky o účelových manželstvách“, určenej všetkým úradom, ktoré sú činné v tejto oblasti (napríklad imigračné oddelenie, samospráva, súdnictvo) a vytvorenie federálnej databázy pre miestne úrady (t. j. zamestnanci verejnej správy zodpovední za manželstvá). V **Belgicku** a **Litve** bolo otvorených viac vyšetrovaní v súvislosti s (potencionálnymi) účelovými manželstvami. Vo **Francúzsku** sa spustila vnútroštátna diskusia o účelových manželstvách, ktoré dostali nálepku „šedé manželstvá“, zdôrazňujúc potenciál vykorisťovania jednou zo zainteresovaných strán.

Estónsko, Veľká Británia, Španielsko zdokumentovali zmeny v existujúcich politikách súvisiacich s migráciou rodín a legálnou migráciou počas referenčného obdobia, s tým, že **Estónsko** a **Španielsko** popísali zmeny vo svojej vnútroštátnej legislatíve vo vzťahu k rozdeľovaniu samostatných povolení na pobyt. Takéto povolenia na pobyt môžu byť udelené z dôvodu ochrany obetí domáceho násillia (**Španielsko**). Okrem toho, s ohľadom na obeť z oblasti zlučovania rodiny niektoré členské štáty (**Nemecko, Veľká Británia**) sa vyjadrili k lepšej ochrane obetí nútených manželstiev. *Kódex postupov* bol publikovaný počas referenčného obdobia vo **Veľkej Británii**, s cieľom vymedziť postup, v prípade ak je osoba identifikovaná ako zraniteľná voči nútenému manželstvu. V **Nemecku**, *Spolková rada (Bundesrat)* vyzvala *federálnu vládu*, aby poskytla lepšiu ochranu a ponúkla lepšie možnosti návrtu do **Nemecka** obetiam nútených manželstiev.

4.5.2 *Ďalšie/doplňujúce informácie*

Za účelom identifikácie rodinných príslušníkov, keď neboli dostupné žiadne iné prostriedky na dokázanie rodinných vzťahov medzi garantom a štátnym príslušníkom tretej krajiny, sprístupnilo **Belgicko** v roku 2009 DNA testovanie na 33 diplomatických a konzulárnych úradoch v zahraničí. Čo sa týka žiadostí o zlúčenie rodiny, v **Estónsku** a **Slovinsku** sa uplatnila legislatíva umožňujúca odopretie povolenia na pobyt v prípadoch, kde bolo riziko, že by žiadateľ mohol ohrozovať morálku v členskom štáte (**Estónsko**) alebo by mohol ohrozovať verejný poriadok a bezpečnosť štátu (**Slovinsko**).

Pokyny 2009 na implementáciu zákona o cudzincoch v **Holandsku** nadobudli platnosť a zaistili trvanie pobytu z naliehavých humanitárnych dôvodov, ak sú splnené podmienky vrátane preukázania väzieb s Holandskom a či má dieťa holandského občianstvo. Jedným

z naliehavých humanitárnych dôvodov v **Holandsku** je aj domáce násilie, ktoré samo o sebe zakladá dostatočný dôvod na udelenie povolenia na pokračujúci pobyt, ak bol vzťah ukončený obeťou v spojitosti s týmto násilím v rámci troch rokov legálneho pobytu s jej partnerom.

4.6 Iná legálna migrácia

Čo sa týka inej legálnej migrácie, ktorá nebola rozoberaná v predchádzajúcej časti, na tomto mieste budú zhrnuté aktivity uskutočnené najprv v súlade s Paktom (časť 4.6.1), obzvlášť, tie týkajúce sa zlepšenia informovanosti o možnostiach a podmienkach legálnej migrácie. Časť 4.6.2 potom vykresľuje komplementárny vývoj v členských štátoch v roku 2009, najmä s ohľadom na uľahčenie konania v prípade žiadosti o dlhodobý pobyt, prístupu k lekárskej starostlivosti štátnych príslušníkov tretích krajín a aktivity, ktoré boli realizované v súvislosti s reintegráciou navrátených štátnych príslušníkov tretích krajín.

4.6.1 Európsky pakt o prísťahovalectve a azyle

Závazok: I.(f) *zlepšiť informovanie o možnostiach a podmienkach legálneho prísťahovalectva, a to najmä čo najskorším zavedením nástrojov, ktoré sú potrebné na dosiahnutie tohto cieľa ;*

Viacere členské štáty (**Bulharsko, Česká republika, Estónsko, Francúzsko, Fínsko, Grécko, Holandsko, Írsko, Litva, Lotyšsko, Malta, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovenská republika, Veľká Británia, Španielsko, Švédsko, Taliansko**) uviedli, že informácie o možnostiach a podmienkach legálnej migrácie boli dostupné na oficiálnych webových stránkach ministerstiev a/alebo agentúr zamestnávania. Napríklad, *pobyťový sprievodca*, implementovaný holandskou imigračnou a naturalizačnou službou, poskytuje informácie o pobyte v **Holandsku** a o povoleniach na pobyt. Klient si môže upraviť svoju žiadosť v konkrétnom prípade, aby zistil, či je spôsobilý podať žiadosť a naučil sa zistiť špecifické podmienky a požiadavky, ktoré sa uplatňujú v jeho prípade.

Litva tiež uviedla, že legislatívne akty upravujúce cudzineckú problematiku a občianstvo boli preložené do ruštiny a angličtiny.

Holandsko, Nemecko, Portugalsko taktiež poukázali na webové stránky privítacích alebo obchodných centier. Iné opatrenia na rozširovanie relevantných informácií zahŕňali brožúry (**Česká republika, Grécko, Litva, Poľsko, Rakúsko, Slovinsko, Španielsko**), manuály (**Grécko, Litva, Taliansko**) dostupné v rôznych jazykoch, portály o ponuke práce a dopyte po práci, ktoré podporovali prístup občanov na voľné pozície (**Grécko**), alebo bezplatná horúca linka na poskytovanie rád pre migrantov, ktorí sú v núdzi alebo potrebujú poradenstvo

(**Litva**). Niektoré členské štáty začali projekty zamerané na zvyšovanie povedomia v tretích krajinách (**Bulharsko, Česká republika, Litva, Luxembursko, Poľsko, Portugalsko, Veľká Británia, Španielsko**). Napríklad **Luxembursko** pripravilo projekt „migrovať s otvorenými očami“ na Kapverdách v roku 2006, ktorý bol predĺžený do roku 2009 a 2010 s cieľom umožniť občanom Kapverd rozhodnúť sa, či migrovať alebo nie, tak aby si boli vedomí právnych následkov, ak tak urobia. „Projekt CAMPO – centrum na podporu prisťahovalectva vo svojej krajine pôvodu“, ktorý sa realizuje od roku 2008, realizovalo **Portugalsko** z podobných dôvodov. **Španielsko** uvádza vo všetkých svojich bilaterálnych dohodách o migračných záležitostiach s tretími krajinami pôvodu informácie o legálnom prisťahovalectve a predchádzaní rizikám nelegálneho prisťahovalectva.

4.6.2 Ďalšie/doplňujúce informácie

Na uľahčenie podávania žiadostí a konania o povolenie na dlhodobý pobyt **Belgicko, Estónsko a Portugalsko** zaviedli opatrenia na zjednodušenie konania. V Belgicku sú oprávnení držiteľia povolení na dlhodobý pobyt pracovať vo všetkých sektoroch bez obmedzení po jednom roku. V **Belgicku** tiež vzrástol počet kontroverznej judikatúry ohľadom vyhostenia študentov, štátnych príslušníkov tretích krajín, kvôli falošnej totožnosti, hoci jeho povolenie na pobyt za účelom štúdia bolo pravé a platné. V **Estónsku** sa očakávalo, že nový *cudzinecký zákon* umožní žiadateľom stráviť čas mimo Estónska, kým čakajú rozhodnutie o ich žiadosti o povolenie na dlhodobý pobyt. V kontexte povolení na dlhodobý pobyt v **Portugalsku** vnútroštátna legislatíva predvída udeľovanie povolení na pobyt bez požiadavky na víza v špeciálnych prípadoch, keď štátny príslušník tretej krajiny trpí ochorením, ktoré si vyžaduje predĺženú lekársku starostlivosť. **Portugalsko** vydávalo dočasné konzulárne víza, s limitom na tri mesiace, pre tých, u ktorých bola potrebná lekárska starostlivosť, tak ako aj pre členov rodiny, ktorí ich sprevádzali alebo im pomáhali.

Vo vzťahu k prístupu k lekárskej starostlivosti **Belgicko, Holandsko a Luxembursko** predpokladali špeciálne okolnosti pri poskytovaní starostlivosti pre cudzincov na ich území. **Belgicko** povolilo legalizáciu pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín zo zdravotných dôvodov, ak nemohli odísť z členského štátu kvôli vážnej chorobe.

Vo **Fínsku**⁴⁹ bolo vzrastajúcim trendom najímať si na prácu navrátených fínskych Ingrov, čo bolo výsledkom projektu, ktorý vznikol na tento účel. V **Nemecku** sa ďalej rozvíjali postupy

⁴⁹Fínski Ingrovia sú obyvatelia Fínska z Ingrie (teraz centrálnej časti Leningradskej oblasti v Rusku), potomkovia luteránskych fínskych prisťahovalcov, ktorý prišli na územie Ruska v 17. storočí, keď boli Fíni a Ingrovia súčasťou švédskeho impéria. Fínski Ingrovia vytvárajú najväčšiu časť fínskej populácie v Ruskej federácii.

na riadené, kvalifikované prisťahovalectvo židov z bývalého Sovietskeho zväzu (okrem baltických štátov), za účelom posilnenia židovskej komunity a nemeckej spoločnosti ako celku. **Nemecko** tiež nepatrne skorigovalo postupy uplatňované v prípade etnických nemeckých navrátilcov, čo malo za cieľ objasniť právnu situáciu, zjednodušiť administratívnu prax a zvýšiť rýchlosť konania.

Litva podpísala s Kanadou dohodu o výmene mladých v roku 2009, a dohoda s Brazíliou o zrušení vízovej povinnosti vstúpila do platnosti.

V **Holandsku** bolo založené „*Laboratórium pre au-pair*“ ako súčasť jeho modernej migračnej politiky, za účelom získania skúseností s opatrovateľskými agentúrami a ich predpokladanou budúcou úlohou ako uznaného garanta. V **Holandsku** tiež vstúpili do platnosti zmeny požiadaviek na pravidelne sa *opakujúce povolenia na prechodný pobyt*, ktoré vyňali spod udeľovania tohto typu pobytu množstvo kategórií osôb, vrátane členov rodiny žiadateľov o azyl, ktorí boli prijatí, tak ako aj maloletých cudzincov, ktorý v skutočnosti mali povolenie na pobyt tri roky.

4.7 Integrácia

Táto časť sumarizuje aktivity uskutočnené v súvislosti s integračnou politikou. Najprv opisuje časť 4.7.1 záväzky Paktu ohľadom podpory harmonizácie integrácie v súlade so spoločnými princípmi, ako aj podporu výmeny informácií o najlepších postupoch pokiaľ ide o prijímanie a integráciu. Časť 4.7.2 potom sumarizuje dodatočný vývoj so zvláštnym odkazom na vzdelávacie a jazykové zariadenia pre štátnych príslušníkov tretích krajín, ako aj realizované projekty na uľahčenie integrácie cudzincov na území EÚ.

4.7.1 Európsky pakt o prisťahovalectve a azyle

Záväzok: I(g) vyzvať členské štáty, aby v súlade so spoločnými zásadami, ktoré schválila Rada v roku 2004, a na základe postupov a pomocou prostriedkov, ktoré uznajú za vhodné, zaviedli ambiciózne politiky na podporu **harmonickej integrácie migrantov** s perspektívou trvalého usadenia v prijímajúcej krajine;

Tieto politiky, ktorých vykonávanie si bude vyžadovať naozajstné úsilie zo strany prijímajúcich krajín, musia vychádzať z rovnováhy práv migrantov (najmä prístup k vzdelávaniu, práci, bezpečnosti a k verejným a sociálnym službám) a ich povinností (dodržiavanie zákonov prijímajúcej krajiny).

Budú zahŕňať osobitné opatrenia na podporu osvojenia si jazyka a prístupu k zamestnaniu, ktoré sú základnými faktormi integrácie;

Budú klásť dôraz na rešpektovanie identity jednotlivých členských štátov a Európskej únie, ako aj na rešpektovanie základných hodnôt, ako sú ľudské práva, sloboda slova, demokracia, tolerancia, rovnosť medzi mužmi a ženami a povinná školská dochádzka detí;

Európska rada okrem toho vyzýva členské štáty, aby prostredníctvom vhodných opatrení zohľadnili potrebu bojovať proti diskriminácii, ktorej môžu byť migranti vystavení.

Mnohé členské štáty uviedli vnútroštátne stratégie alebo plány integrácie (**Bulharsko, Česká republika, Estónsko, Holandsko, Írsko, Luxembursko, Maďarsko, Nemecko, Slovenská republika, Slovinsko, Veľká Británia, Španielsko, Švédsko, Taliansko**). Iné poukázali na prípravu revízie takýchto vnútroštátnych stratégií (**Belgicko, Fínsko, Francúzsko, Švédsko**) alebo ich prípravu (**Rakúsko, Lotyšsko, Poľsko**). Novelizovaná legislatíva umožnila vo Valónsku (**Belgicko**) vznik lokálnych plánov na integráciu. Čo sa týka inštitucionálnych zmien, boli založené alebo lepšie koordinované centrá a agentúry, ktoré sa zaoberajú integráciou (**Belgicko, česká republika**). Okrem toho, **Nemecko** opísalo budúce založenie federálneho poradného výboru pre integráciu. V **Slovinsku** bola založená rada pre integráciu cudzincov počas referenčného obdobia, s cieľom medzi inštitucionálnej spolupráce.

Viaceré členské štáty opísali opatrenia pre migrantov zamerané na výučbu jazyka hostujúcej krajiny (**Belgicko, Bulharsko, Česká republika, Estónsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Malta, Nemecko, Portugalsko, Rakúsko, Slovinsko, Veľká Británia, Španielsko, Švédsko, Taliansko**) a na získanie vedomostí o histórii a kultúre hostujúcej krajiny (**Belgicko, Bulharsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Slovinsko, Veľká Británia, Španielsko, Švédsko, Taliansko**). Avšak aj **Nemecko** zaviedlo legislatívu, ktorou ďalej chráni zamestnanie konzulárnych učiteľov v školách, za účelom učenia žiakov ich rodného jazyka (napríklad v tureckom jazyku). Okrem toho, ako dôležitý krok vo vývoji integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín nemecká *federálna vláda* ohlásila zavádzanie integračných dohôd medzi migrantmi a štátom, aby zdôraznila záväzných charakter podporovania individuálnej integrácie, ktoré budú postupne zavádzané od roku 2010. **Slovenská republika** zriadila riadiaci výbor pre migráciu a integráciu cudzincov. Navyše **Slovinsko**, za účelom propagácie porozumenia medzi rôznymi kultúrami a vzájomného rešpektu financovalo prostredníctvom ministerstva vnútra projekty interkultúrneho dialógu v roku 2009, ktoré boli implementované v rôznych lokalitách v Slovinsku.

Viacere členské štáty tiež odkázali na podporu služieb na zlepšenie prístupu migrantov k zamestnaniu (**Estónsko, Francúzsko, Lotyšsko, Luxembursko, Portugalsko, Rakúsko, Španielsko, Švédsko, Taliansko**), vrátane stanovenia kvalifikácie (**Francúzsko**), pracovnej orientácie (**Portugalsko, Rakúsko, Španielsko, Taliansko**), kvalifikačných opatrení a monitorovacích programov (**Portugalsko, Rakúsko**), projektov na podporu podnikania prisťahovalcov (**Portugalsko**) a partnerstiev v priemysle (**Rakúsko, Francúzsko**). **Švédsko** uskutočnilo kroky na zvýšenie osobnej motivácie migrantov naučiť sa švédsky jazyk a nájdenie si práce prostredníctvom bonusového systému, čo viedlo koniec koncov k zrýchleniu “sociálneho uvedenia migrantov“. Niektoré krajiny spomenuli všeobecné integračné programy (**Holandsko, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Taliansko**), z ktorých niektoré skončili integračným testom.

Francúzsko, Írsko, Portugalsko, Veľká Británia, Španielsko, Taliansko tiež uviedli opatrenia na uľahčenie prístupu migrantov k verejným a sociálnym službám, ako napríklad prístup k online webovým zdrojom (**Írsko**), kultúrnym mediátorom (**Malta, Portugalsko, Španielsko, Taliansko**) a projekt na oboznámenie rodičov s vnútroštátnym školským systémom (**Francúzsko, Španielsko**) a finančný mechanizmus pre miestne verejné služby na riadenie prechodných dopadov a tlakov migrácie (**Veľká Británia**) alebo financovania integračných aktivít na miestnej úrovni (**Španielsko**). Na **Malte** oddelenie zdravia migrantov uskutočnilo preklad letákov s informáciami o zdraví, vrátane informácií o ovčích kiahniach a lekárskej starostlivosti. V roku 2009 **Portugalsko** vypustilo obežník, v ktorom uvádzalo, že prístup k vnútroštátnym zdravotníckym službám je základným ľudským právom legálnych a nelegálnych prisťahovalcov. Iné krajiny uviedli občianske orientačné kurzy, ktoré migrantom mali napomôcť v dostupnosti verejných a sociálnych služieb (pozri odsek vyššie). Okrem toho **Slovenská republika** spustila webovú stránku so súhlasom projektu „Feel at Home“ na zabezpečenie orientácie a integrácie cudzincov do slovenskej spoločnosti. Táto webová stránka dopĺňala iné webové stránky založené v predchádzajúcich rokoch.

Belgicko, Bulharsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovenská republika, Veľká Británia, Španielsko, Taliansko uviedli, že niektoré z týchto aktivít, projekty a programy boli financované z Európskeho fondu pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín alebo Európskeho sociálneho fondu (**Španielsko**). V **Litve** bola považovaná za najdôležitejší nástroj v rozvíjaní integračných procesov štátnych príslušníkov tretích krajín implementácia programu Európskeho fondu pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín.

Výnimkou bolo to, že prostredníctvom vytvorených nástrojov, mali migranti získať určitý stupeň jazykových znalostí vo vopred danom čase (**Česká republika, Francúzsko, Rakúsko, Taliansko**) a/alebo znalostí a rešpektovania národných hodnôt (**Francúzsko**) alebo spoločných/základných hodnôt (**Bulharsko, Estónsko, Francúzsko, Holandsko, Nemecko, Rakúsko, Španielsko, Švédsko, Taliansko**). Rešpektovanie ľudských práv (**Bulharsko**), právneho štátu (**Holandsko, Taliansko**), rovnosti pohlaví (**Bulharsko, Francúzsko, Nemecko, Španielsko**), demokracie (**Holandsko**), povinného vzdelávania (**Francúzsko**), náboženskej rôznorodosti (**Nemecko**) alebo iných európskych hodnôt (**Estónsko**) boli členskými štátmi najčastejšie uvedené základné hodnoty.

Rakúsko, Francúzsko, Grécko a Taliansko⁵⁰ rozpracovali integračné zmluvy alebo dohody za účelom stanovenia podmienok integrácie v host'ovskej spoločnosti a zistenia záväzku migrantov voči integračnému procesu a ich aktívnej participácie na ňom, alebo tak plánujú urobiť (**Luxembursko**). Iné odkázali na jazykové testy ako podmienky pre nadobudnutie dlhodobého pobytu (**Taliansko**) alebo trvalého pobytu (**Česká republika**). **Grécko, Litva, Slovenská republika, Veľká Británia** tiež rozpracovali príručka pre migrantov o ich právach a povinnostiach, dostupné vo viacerých jazykoch alebo spustili projekty s týmto cieľom (**Bulharsko, Maďarsko, Slovenská republika**). Vo všeobecnosti sa odrážala rovnováha medzi právami a povinnosťami migrantov v mnohých vnútroštátnych politikách, ktoré podporujú integráciu migrantov (**Bulharsko, Česká republika, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Luxembursko, Maďarsko, Nemecko, Rakúsko, Španielsko, Švédsko, Taliansko, Veľká Británia**).

Viaceré členské štáty uviedli opatrenia na boj proti diskriminácii, ktorej môžu byť migranti vystavení (**Belgicko, Bulharsko, Česká republika, Estónsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Írsko, Litva, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Portugalsko, Rakúsko, Španielsko, Švédsko, Taliansko**). Tieto opatrenia prevažne zahŕňali antidiskriminačnú legislatívu (**Belgicko, Bulharsko, Česká republika, Estónsko, Írsko, Litva, Luxembursko, Portugalsko, Rakúsko, Španielsko, Švédsko**), kampane zamerané na dvíhanie povedomia (**Bulharsko, Česká republika, Grécko, Holandsko, Lotyšsko, Luxembursko, Malta, Portugalsko, Španielsko**), tréningy pracovníkov, ktorí pracujú s cieľovou skupinou (**Grécko, Malta, Portugalsko**) a zriadenie alebo ďalší rozvoj orgánu pre rovnaké zaobchádzanie (**Belgicko, Maďarsko, Rakúsko, Taliansko**). V **Luxembursku** bola rozšírená misia úradu na prijímanie a integráciu aj na boj proti diskriminácii. Okrem toho

⁵⁰ Ide o normu, ktorá sa začne uplatňovať po implementovaní nariadenia.

Francúzsko zriadilo Chartu rôznorodosti a logo rôznorodosti, ktoré môže byť firmám pripisované a **Grécko** podniklo výskum v tejto oblasti. **Portugalsko** organizovalo súťaže ako „súťaž plagátov proti diskriminácii“ a „cena za žurnalizmus, ľudské práva a integráciu“, ktoré uznávajú príspevok profesionálov z médií pri propagovaní tolerance a integrácie a boja proti všetkým formám rasizmu a diskriminácie. V **Litve**, vláda svojím uznesením z 15 apríla 2009 schválila národný antidiskriminačný program na obdobie rokov 2009-2011.

Francúzsko a **Nemecko** poukázali na participáciu v pracovnej skupine pre integračné indikátory s vybraným počtom členských štátov⁵¹. V **Nemecku** identifikovala pracovná skupina pre rozvoj indikátorov a monitorovanie sedem kľúčových súborov údajov, odkazujúc na socio-demografické údaje o prisťahovalectve a štruktúru spoločnosti vo federálnych štátoch, a definovala 28 hlavných indikátorov. Indikátory sa týkajú oblastí „skorého školenia a podpory jazyka“, „školy a odbornej praxe“, „zamestnania a príjmu“, „zdravia“, „bývania“ a „kriminality, násilia a diskriminácie“. **Nemecko** a **Švédsko** uviedli ako svoje ciele vydanie správ o indikátoroch v roku 2010, z toho jeden štát (**Nemecko**) chce zahrnúť výsledky pilotnej štúdie na testovanie indikátorov vytvorených v roku 2009. **Lotyšsko** potrebuje vytvoriť systém indikátorov na zhodnotenie očakávaných výsledkov integračnej politiky.

Závazok: I.(h) v súlade so spoločnými zásadami schválenými Radou v roku 2004 podporovať výmenu informácií o najlepších postupoch v oblasti prijímania a integrácie, ako aj opatrenia Európskej únie na podporu vnútroštátnych politík v oblasti integrácie.

Viaceré členské štáty (**Belgicko, Bulharsko, Francúzsko, Fínsko, Grécko, Holandsko, Litva, Lotyšsko, Malta, Maďarsko, Nemecko, Portugalsko, Rakúsko, Slovenská republika, Slovinsko, Veľká Británia, Španielsko, Taliansko**) podporovali výmenu informácií o najlepších postupoch implementovaných pokiaľ ide o prijímanie a integráciu.

Bulharsko, Lotyšsko, Malta, Rakúsko, Veľká Británia založili alebo ďalej rozvíjali národné webové stránky umožňujúce výmenu informácií o integrácii, často v rámci Európskeho fondu pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín (EIF). Ďalej okrem tohto online fóra, mali možnosť stretávať sa hlavní aktéri zo štyroch členských štátov v rámci medzi inštitucionálnej pracovnej skupiny za účelom prediskutovania integračných otázok (**Bulharsko, Maďarsko, Rakúsko, Taliansko**). Niektoré členské štáty zorganizovali podujatia (napríklad konferencie, semináre) (**Grécko, Rakúsko, Slovenská republika,**

⁵¹ Závety konferencie švédskeho predsedníctva v tejto oblasti sú dostupné na webovej stránke:
http://www.se2009.eu/polopoly_fs/1.28600!menu/standard/file/Indicators%20and%20monitoring%20of%20outcome%20of%20integration%20policies.pdf

Španielsko), iniciatívy vo forme dialógov (**Belgicko, Luxembursko, Švédsko**), konzultácie s moslimskými zástupcami (**Nemecko**), alebo kampane na zvyšovanie povedomia (**Rakúsko, Španielsko**), s integráciou ako súčasnou témou. Iné vydávali letáky alebo štvrťročné časopisy (**Portugalsko, Rakúsko, Švédsko**) a/alebo financovali znalostné inštitúty, ktoré majú za cieľ zbierať a rozširovať informácie o integrácii (**Holandsko, Portugalsko**). **Litva** poukázala na rozvoj manuálu o interkultúrnej komunikácii a školenia o kultúrnej diverzite, ako aj na iné aktivity v oblasti integrácie⁵², ktoré boli realizované v spolupráci s IOM a inými relevantnými mimovládnyimi organizáciami. **Nemecko** zorganizovalo štvrté plenárne zasadanie Islamskej konferencie v roku 2009. Finálna deklarácia, ktorá bola výsledkom konferencie zahŕňala podporu konsenzu o sociálnych hodnotách, nachádzaní riešení pre praktické otázky a otázky súvisiace s náboženstvom na školách a zakladanie moslimských teologických fakúlt v Nemecku.

Okrem toho viaceré členské štáty poukázali na svoju participáciu na zasadaniach národných kontaktných bodov pre integráciu a európskej webovej stránke o integrácii a európskom integračnom fóre. Bilaterálne stretnutia alebo spolupráca vo vzťahu k integrácii sa uskutočnili medzi **Francúzskom a Nemeckom**, a medzi **Holandskom a Belgickom**.

4.7.2 *Ďalšie/doplňujúce informácie*

Za účelom zlepšenia integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín, **Česká republika, Estónsko, Litva, Španielsko a Taliansko** poskytli prístup k jazykovým a edukačným kurzom prostredníctvom kompenzačných (**Estónsko., Litva, Španielsko**) alebo iných opatrení (**Česká republika, Luxembursko, Malta**). Tieto opatrenia zahŕňali rozširovanie kompenzačnej politiky vo vzťahu k jazykovému vzdelávaniu pre všetky osoby, ktoré robia test jazykových znalostí, teda nie len pre tých, ktorí sa uchádzajú o občianstvo (**Estónsko**), s celkovými 3.2 miliónmi EEK (estónskych korún) (približne 205 000 EUR) zaplatených 752 kandidátom. Čo sa týka alokácie zdrojov na vzdelanie, **Španielsko** alokovalo 200 miliónov EUR na podporu financovania prijímania a integrácie prisťahovalcov a ich vzdelávacieho fondu, a pre migrujúcich žiakov v **Litve** bolo alokovaných o 30% viac finančných prostriedkov ako pre litovských žiakov. V **Taliansku**, vydal minister vnútra oznámenie o inovatívnych programoch v oblasti integrácie na školách v provincii Lazio. V **Luxembursku** boli zavedené ďalšie jazykové kurzy za účelom podporovania učenia sa luxemburského jazyka, aby sa prehĺbila integrácia štátnych príslušníkov tretích krajín. Inde, napríklad v **Rakúsku**, okrem vývoja *národného akčného plánu o integrácii a integračných*

⁵² Tieto zahŕňali webovú stránku pre štátnych príslušníkov tretích krajín : www.livingin.lt

indikátorov na vnútroštátnej úrovni, boli v roku 2009 podporované aj integračné iniciatívy na provinčnej a miestnej úrovni, ako napríklad rozvoj integračných stratégií alebo založenie integračných rád, integračných útočísk a delegátov. Jedným z výsledkov takýchto iniciatív bolo založenie *oddelenia integrácie, azylu a základnej sociálnej starostlivosti* v spolkovej krajine Salzburgsko. V **Slovenskej republike** bol v roku 2009 schválený štatút Riadiaceho výboru pre migráciu a integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín a bol považovaný za krok vpred v oblasti integrácie. V **Portugalsku** sa rozvíjala prísťahovalecká platforma, ktorá zahŕňala zavedenie ocenenia „prísťahovalecký podnikateľ roka“. Reorganizácia orgánov ochrancu ľudských práv (ombudsmana) vo **Švédsku** vyústila do vytvorenia pozície *ochrancu ľudských práv pre rovnosť*, zodpovedného za monitorovania uplatňovania *zákona o antidiskriminácii* vo vzťahu k integrácii. **Litva** opísala prebiehajúce právne konanie potrebné na to, aby mohol *Dohovor o účasti cudzincov na verejnom živote* vstúpiť do platnosti na miestnej úrovni. **Holandsko** publikovalo *integračný barometer* v roku 2009, ktorý skúmal stupeň integrácie utečencov a upozornil na zdĺhavý priebeh efektívnej integrácie.

4.8 Občianstvo a naturalizácia

Vývoj v roku 2009 ohľadom politík v oblasti občianstva a naturalizácie je opísaný v tejto časti, poznamenávajúc, že Pakt neobsahuje žiadnu explicitnú zmienku o občianstve alebo naturalizácii. Vývoj zahŕňa zmeny v legislatíve členských štátov, tak ako aj na zrealizované projekty, z ktorých mali systémy občianstva a naturalizácie úžitok.

V **Českej republike, Francúzsku, Litve, Nemecku, Portugalsku a Španielsku** boli predmetom diskusie legislatívne návrhy alebo návrhy noviel v súvislosti s občianstvom, kým v **Belgicku, Fínsku, Litve Maďarsku, Slovenskej republike, Slovinsku** boli plánované reformy národnej legislatívy, ktorá upravuje občianstvo. **Estónsko, Holandsko, Poľsko, Rakúsko, Taliansko** dokumentovali zmeny existujúcich politík v roku 2009. Tieto zahŕňali modifikáciu prieskumného konania v **Estónsku** tak, aby obsahovali testovanie vedomostí o úlohe ústavy v každodennom živote, zároveň berú do úvahy limitované vedomosti estónskeho jazyka u žiadateľov. V **Taliansku** sa na základe inovácií zavedených bezpečnostným balíčkom poskytuje platba vo výške 200 EUR tým, ktorí získali talianske občianstvo⁵³ a manžel alebo manželka, či už cudzinec alebo osoba bez štátnej príslušnosti talianskeho štátneho príslušníka môže získať talianske občianstvo iba po dvoch rokoch legálneho pobytu v Taliansku.

⁵³ Zákon č. 94/2009 z 15 júla 2009, známejší ako “bezpečnostný balíček”.

Belgicko a **Fínsko** opísali minimálnu dobu, počas ktorej bola osoba povinná pobývať v členskom štáte. V prípade Belgicka, povolenie na pobyt s neobmedzenou platnosťou a dôkaz o tom, že cudzinec má väzby s krajinou sú podmienky, ktorých splnenie je potrebné na získanie občianstva, kým v druhom sa požaduje od žiadateľa permanentný pobyt a bydlisko najmenej posledných šesť rokov vo **Fínsku** bez prerušenia. **Česká republika** a **Fínsko** rátajú s reformami. **Fínsko** uviedlo plány na skrátenie požadovanej dĺžky pobytu s cieľom uľahčiť nadobudnutie občianstva pre tých, ktorí vo Fínsku študovali. **Fínsko**, **Belgicko** a **Slovenská republika** tiež plánujú zmenu podmienok na získanie občianstva. Znalosť jazyka bola považovaná za dôležitý faktor čo sa týka žiadosti o udelenie občianstva (**Estónsko**, **Litva**, **Slovenská republika**). **Slovenská republika** by chcela inštitucionalizovať požiadavky vo vzťahu k úrovni „všeobecných znalostí“ jazyka.

Relevantná judikatúra v **Belgicku**⁵⁴ sa týkala trvania legálneho pobytu a zásady rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie.

V **Bulharsku** bol jasný nárast obnovených občianstiev (osoby bulharského pôvodu, ktoré opätovne žiadali udelenie občianstva). Poľsko prijalo legislatívu ohľadom obnovenia strateného občianstva. V **Holandsku** budú maloleté deti, ktoré boli uznané holandským občanom po pôrode a ktoré sú mladšie ako sedem rokov teraz získavať holandské občianstvo ihneď.

V **Belgicku**, **Holandsku**, **Nemecku** a **Slovinsku** boli uplatňované politiky s ohľadom na odňatie občianstva. V **Belgicku** bola možná strata občianstva v prípade závažných zločinov (trest odňatia slobody aspoň na päť rokov), alebo v **Slovinsku**, ak žiadateľ predstavoval hrozbu pre verejný poriadok. Legislatíva v **Nemecku** zaviedla pravidlá na zrušenie rozhodnutia o naturalizácii alebo povolenia na ponechanie si nemeckého občianstva, ak tieto rozhodnutia alebo povolenia boli nadobudnuté podvodom.

Bulharsko, **Estónsko**, **Francúzsko**, **Grécko**, **Írsko**, **Maďarsko**, **Malta**, **Poľsko**, **Portugalsko** a **Rakúsko** poskytli údaje o počte osôb žiadajúcich o naturalizáciu a/alebo občianstvo, v rozmedzí počtu žiadostí o občianstvo od 1 728 (**Poľsko**) a 18 026 (**Grécko**) a 27 765 (**Írsko**). Pre mnohé štáty pokračovala tendencia v náraste počtu žiadostí za posledné roky (**Bulharsko**, **Estónsko**, **Francúzsko**), čo bolo považované čiastočne za dôsledok ekonomickej krízy. **Portugalsko** zaznamenalo nárast registrujúcich zariadení v roku 2009, ktoré môžu spracovávať žiadosti o naturalizáciu, v roku 2009 spracovali 21 397 žiadostí

⁵⁴ Grondwettelijk Hof, arrest 2009/85 van 14 mei 2009 and Hof van Cassatie, arresten van 20 februari 2009

o naturalizáciu. V roku 2009 bola zriadená telefónna linka v súvislosti s odpovedaním na otázky, ktoré sa týkajú občianstva a naturalizácie.

Požiadavky v súvislosti s podaním dokumentov boli sprísnené v **Holandsku** za účelom odstránenia akýchkoľvek nezrovnalostí počas konania. Okrem toho, bola načrtnutá možnosť uzavretia memoranda o porozumení za účelom poskytnutia lepších informácií o tom, ako získať alebo opätovne nadobudnúť občianstvo Holandska alebo Surinamu. Čo sa týka osôb bez štátnej príslušnosti, UNHCR uskutočnil v **Slovenskej republike** okrúhly stôl o potrebe jasných a jednotných pravidiel pri určovaní statusu osoby ako osoby bez štátnej príslušnosti.

4.9 Nelegálne prísťahovalectvo

Nasledujúca časť opisuje vývoj politík v členských štátoch v oblasti nelegálneho prísťahovalectva. Vývoj v súvislosti s napĺňaním záväzkov Paktu bol opísaný v časti 4.9.1, ktorá sa venuje legalizácii individuálnych prípadov, ako aj uskutočneným aktivitám a sankciám proti tým, ktorí vykorisťujú nelegálnych prísťahovalcov. V časti 4.9.2 je opísaný doplňujúci vývoj a údaje o nelegálne sa zdržiavajúcich migrantoch, ako aj o vízach a schémach spolupráce, ktoré sa uskutočnili počas referenčného obdobia.

4.9.1 Európsky pakt o prísťahovalectve a azyle

Záväzok: II.(a) *zameriavať sa iba na legalizáciu jednotlivých prípadov, a nie všeobecnú legalizáciu, v rámci vnútroštátnych právnych predpisov, a to z humanitárnych alebo ekonomických dôvodov;*

Viaceré členské štáty uviedli, že realizovali legalizáciu individuálnych prípadov počas referenčného obdobia (**Belgicko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Litva, Nemecko, Portugalsko, Rakúsko, Španielsko, Taliansko**). Mnohé iné členské štáty sa zmienili o tom, že nevykonávajú žiadnu formu legalizácie (**Bulharsko, Česká republika, Írsko, Maďarsko, Malta, Slovenská republika, Švédsko**).

Dôvody na legalizáciu boli rôzne. V niektorých členských štátoch boli dôvody legalizácie humanitárnej povahy (**Belgicko, Rakúsko**), kým v iných štátoch to boli dôvody spojené s ekonomikou a zamestnanosťou (**Belgicko, Francúzsko, Grécko, Taliansko**), alebo oboje (**Nemecko, Portugalsko**). Iné členské štáty použili dôvody ako sú napríklad úzke väzby na členský štát, študijné a integračné dôvody, zdravotné dôvody alebo výnimočné dôvody, odôvodnené kompetentnými úradmi (**Estónsko, Grécko, Holandsko, Litva, Nemecko, Portugalsko, Španielsko**).

Belgicko a **Taliansko** opísali, že sa v roku 2009 realizovali nové legalizačné schémy. **Belgicko** zaviedlo opatrenia s ohľadom na dlho trvajúce azylové konania a urgentné humanitárne situácie s tým, že sa brali do úvahy súčasná prax súvisiaca s vykonávaním medzinárodných dohovorov a Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Taliansko začalo proces legalizácie vo veľkom rozsahu pre tých, ktorí boli nelegálne zamestnaní v oblasti domácich prác alebo vykonávali činnosti súvisiace so starostlivosťou o chorých a/alebo postihnutých. Obdržali skoro 300 000 žiadostí (z toho 180 408 v prípade domácich pracovníkov a 114 336 v prípade asistentov pre choré alebo postihnuté osoby), najčastejšie sa vyskytovali štátni príslušníci Ukrajiny a Maroka⁵⁵.

Nemecko uviedlo, že neprijalo žiadne opatrenia na legalizáciu pobytu prisťahovalcov s nelegálnym pobytom a že sa na legalizáciu pozerá kriticky vo svetle súčasnej ekonomickej krízy. Avšak *pobytový zákon* umožňuje udeliť permanentnú perspektívu v Nemecku v prípade špecifických okolností, napríklad keď sa štátni príslušníci tretích krajín, ktorí majú byť nútené vyhostení z krajiny, nachádzali na federálnom území niekoľko rokov na základe výnimočného dovoľenia ostať („Duldung“ (tzv. strpenia)) a ktorí sa sami integrovali.

Litva a **Portugalsko** poskytli údaje o počte štátnych príslušníkov tretích krajín nelegálne sa zdržiavajúcich na ich území, ktorých pobyt bol legalizovaný na základe individuálneho posúdenia počas referenčného obdobia. Údaje boli v rozmedzí od 11 v **Litve** (v roku 2009) po 20 664 v **Portugalsku** (v roku 2009).

Závazok: II.(g) vyzvať členské štáty, aby aj v záujme migrantov **prostredníctvom odradzujúcich a primeraných sankcií dôsledne bojovali proti osobám, ktoré využívajú cudzincov s nelegálnym pobytom** (zamestnávateľom, atď.);

Španielsko uviedlo, že transponovalo smernicu o sankciách voči zamestnávateľom do vnútroštátnej legislatívy. Niektoré členské štáty naznačili, že sa pripravujú na jej transpozíciu v budúcnosti (**Belgicko, Francúzsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Švédsko, Taliansko**). **Veľká Británia** sa nepridala k štátom, ktoré transponujú smernicu o sankciách voči zamestnávateľom. Avšak uviedla, že zavedenie občianskoprávných sankcií vo februári 2008 znamená to, že **Veľká Británia** má dostatok nástrojov, ktoré už teraz uplatňuje na efektívne zvládanie otázok nelegálneho zamestnávania.

Niektoré členské štáty posilnili aktivity v tejto oblasti (**Litva, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Taliansko**). V **Poľsku** od januára 2009 bola hraničná stráž oprávnená overovať

⁵⁵ Rozhodovací proces v prípade týchto žiadostí stále pokračuje.

legalitu zamestnania cudzinca na celom území štátu. V **Taliansku** a **Portugalsku** boli zavedené oveľa prísnejšie sankcie pre tých, ktorí vykorisťujú prisťahovalcov, ktorí sa na ich území nachádzajú neoprávnene. V **Rakúsku**, boli účinné rôzne sankcie ohľadom vykorisťovania prisťahovalcov s neoprávneným pobytom, pašovania ľudí a napomáhania a podporovania nelegálneho prisťahovalectva.

Niektoré členské štáty (**Francúzsko, Litva, Lotyšsko, Portugalsko**) poskytli údaje súvisiace s vynucovaním. Čo sa týka počtu skontrolovaných obchodov, či nedochádza k zamestnávaniu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území štátu, Lotyšsko uskutočnilo 682 razíí v roku 2009. V Litve uskutočnil štátny inšpektorát práce 730 kontrol nelegálneho zamestnávania s tým, že bolo odhalených 15 občanov pracujúcich nelegálne.

Čo sa týka počtu zamestnávateľov alebo zariadení, ktoré boli sankcionované kvôli zamestnávaniu štátnych príslušníkov tretích krajín s neoprávneným pobytom, desiatim boli uložené správne sankcie v **Lotyšsku**. V **Portugalsku**, boli uložené správne sankcie 791 zariadeniam za zamestnávanie štátnych príslušníkov tretích krajín s nelegálnym statusom. **Francúzsko** spomenulo 17 súdnych sporov proti zamestnávateľom v období od októbra 2008 do októbra 2009 a vydanie jednej pokuty.

4.9.2 *Ďalšie/doplňujúce informácie*

Dohody o spolupráci pri predchádzaní a boji proti nelegálnemu prisťahovalectvu sú vytvorené v **Belgicku** a **Nemecku**, tak medzi vnútroštátnymi úradmi (**Nemecko**) ako aj s inými členskými štátmi (**Belgicko**). V **Belgicku** aktivity realizované na zvládanie migračných tokov, kvôli náhlemu vzostupu, obzvlášť, z Calais zahŕňali bilaterálne dohody s **Francúzskom** ohľadom rýchlej výmeny informácií a možných spoločných policajných kontrol. Postupy na identifikovanie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí prišli bez dokladov boli tiež iniciované.

Mechanizmy na rýchlu výmenu informácií a komplexných analýz všetkých dostupných a relevantných informácií a vedomostí ohľadom nelegálneho prisťahovalectva medzi kompetentnými orgánmi na federálnej ako aj spolkovej úrovni boli nanovo konceptualizované v **Nemecku**. Čo sa týka poskytovania zdravotnej starostlivosti nelegálnym migrantom **Nemecko** zaviedlo administratívne nariadenia implementujúce *pobyťový zákon*, ktorý, medzi iným, povoľuje takýmto osobám ošetrovanie nemocniciach bez toho, aby mali strach z odhalenia alebo odsunu.

V **Estónsko** uskutočnilo výskum za účelom získania informácií o tom, akým spôsobom boli porušované vízové schémy, aby mohli štátni príslušníci tretích krajín vstúpiť nelegálne na jeho územie. Takéto porušenia sa vyskytli, napríklad, v prípadoch keď boli využívané legálne možnosti akými sú turizmus, tranzit, štúdium, podnikanie alebo využitie osobných kontaktov na nelegálne prisťahovalectvo. V **Luxembursku** bolo v roku 2009 požiadané *ministerstvo pre prisťahovalectvo*, aby detailnejšie definovalo kritériá používané na rozhodovanie o legalizácii nelegálnych migrantov vo svetle politických diskusií o tejto téme. Týkalo sa to najmä obyvateľov provincie Kosovo, ktorí neboli oprávnení na predĺženie svojho pobytu v Luxembursku.

V **Holandsku** bolo navrhnuté rozšírenie právomocí pri dohľade, prostredníctvom legislatívnej reformy, za účelom zabezpečenia úloh súvisiacich s efektívnejšou a účinnejšou identifikáciou štátnych príslušníkov tretích krajín políciou a inými orgánmi.

4.10 Aktivita proti obchodovaniu s ľuďmi

V tejto časti členské štáty opisujú politiky ohľadom aktivít proti obchodovaniu s ľuďmi. V časti 4.10.1 sú adresované záväzky Paktu súvisiace s obchodovaním s ľuďmi, najmä v súvislosti so spoluprácou s krajinami pôvodu a tranzitu. V časti 4.10.2 sú uvedené doplňujúce informácie o dodatočnom vývoji v členských štátoch, vrátane kriminalizácie obchodovania s ľuďmi, ako aj národných programov predstavených v roku 2009 na boj proti tomuto javu.

4.10.1 Európsky pakt o prisťahovalectve a azyle

Záväzok: II.(e) *posilniť spoluprácu s krajinami pôvodu a tranzitu v rámci Globálneho prístupu k migrácii v záujme boja proti nelegálnemu prisťahovalectvu, najmä viesť s nimi ambicióznú politiku policajnej a justičnej spolupráce zameranú na boj proti medzinárodným zločineckým sieťam podieľajúcim sa na obchodovaní s migrantmi a obchodovaní s ľuďmi,*

Viacere členské štáty uviedli zoznam bilaterálnych dohôd/projektov s tretími krajinami (**Belgicko, Bulharsko, Česká republika, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Írsko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Nemecko, Poľsko, Rakúsko, Slovenská republika, Veľká Británia, Španielsko, Taliansko**), z ktorých niektoré očakávali uzavretie dodatočných dohôd v blízkej budúcnosti (**Írsko, Poľsko**). **Švédsko** uviedlo, že neuzatvorilo žiadnu dohodu na bilaterálnej úrovni s tretími krajinami, hoci bolo aktívne na politickej úrovni v priebehu švédskeho predsedníctva v EÚ. **Holandsko** bolo predmetom kritiky od medzinárodných organizácií, ako napríklad UNICEF a Ochrana pre deti (Defence for Children) v súvislosti

s tímami rýchleho nasadenia v Nigérii. Tieto tímy rýchleho nasadenia boli kritizované, najmä kvôli maloletým obetiam obchodovania s ľuďmi, pretože bolo hlásené, že problém obchodovania s ľuďmi sa nerieši pri zdroji. Jediná vec, ktorá je zrejma je, že sa sťažilo obchodníkom s ľuďmi, aby nechali svoje obete cestovať cez Holandsko.

Pokiaľ ide o bilaterálne dohody s tretími krajinami, členské štáty uviedli, že dohody a spolupráca boli zamerané na výmenu informácií, spoluprácu polície a hraničných stráží, ako aj uskutočňovanie spoločných vyšetrovaní trestných činov a cezhraničné operácie proti nelegálnemu prisťahovalectvu a obchodovaniu s ľuďmi, ako aj na budovanie inštitucionálnych kapacít v tretích štátoch (**Fínsko, Francúzsko, Grécko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovenská republika, Veľká Británia, Španielsko, Taliansko**). Čo sa týka toho druhého **Veľká Británia** uviedla napríklad, že prispela k budovaniu kapacít relevantných orgánov v množstve jurisdikcií tým, že pomohla zlepšiť vyšetrovanie a stíhanie priestupkov. **Taliansko** odkázalo na školenia orgánov činných v trestnom konaní v Iraku a **Portugalsko** na budovanie kapacít brazílskej federálnej polície a konzulárnych zamestnancov. **Španielsko** vytvorilo zmluvy s kľúčovými africkými krajinami na dosiahnutie užšej spolupráce v boji proti nelegálnemu prisťahovalectvu a obchodovaniu s ľuďmi, založené na dohodách o spolupráci a memorandách o porozumení. V **Litve** boli vypracované bilaterálne dohody o spolupráci o bezpečnosti štátnych hraníc s Bieloruskom a Ruskou federáciou (oblasť Kaliningradu), Gruzínskom, Moldavskom a Azerbajdžanom.

Niektoré členské štáty tiež poukázali na úzku spoluprácu s regionálnymi a medzinárodnými organizáciami (**Francúzsko, Grécko, Írsko, Litva, Lotyšsko, Slovenská republika, Taliansko**). Niektoré z nich spomenuli spoluprácu a výmenu informácií s Europolom a/alebo Interpolom (**Francúzsko, Grécko, Lotyšsko, Luxembursko, Slovenská republika, Taliansko**), kým iné (**Írsko, Francúzsko**) poukázali na dohody s Medzinárodnou organizáciou práce vrátane, napríklad aktivít proti nútenej práci, obchodovaniu s ľuďmi a eliminácii detskej práce (**Írsko**). **Maďarsko** poukázalo na spoluprácu v rámci Söderköpingského procesu a Budapeštianskeho procesu. **Litva** spomenula svoju účasť v rade štátov Baltického mora a v oblasti spolupráce pri kontrole hraníc v oblasti regiónu Baltického mora.

A lepšie informovať ohrozené obyvateľstvo s cieľom zabrániť drámam, ku ktorým by mohlo dôjsť najmä na mori;

Niektoré členské štáty poukázali na informačné kampane zacielené na komunity ohrozené nelegálnym prisťahovalectvom a/alebo na vykorisťovanie v tretích štátoch (**Belgicko, Estónsko, Fínsko, Grécko, Poľsko, Portugalsko, Veľká Británia, Španielsko, Taliansko**). **Veľká Británia** uviedla, že napríklad v Nairobi spolupracovala s producentmi populárneho televízneho seriálu z Kene za účelom propagácie odkazu o nebezpečenstvách nelegálneho prisťahovalectva. **Belgicko** organizovalo kampane proti nelegálnemu prisťahovalectvu v severnom Pandžábe (India) prostredníctvom plagátov, brožúr, filmových dokumentov, hier, atď. Tiež spomenulo informačnú kampaň v demokratickej republike Kongo a jednu týkajúcu sa brazílskych nelegálnych migrantov pod hrozbou ekonomického vykorisťovania v **Belgicku**. **Španielsko** spustilo kampaň na zvyšovanie povedomia o nelegálnom prisťahovalectve v Senegale, počas roku 2007 v spolupráci s IOM a EÚ.

4.10.2 Ďalšie/doplňujúce informácie

V **Rakúsku** boli upravené povolenia na pobyt pre obete obchodovania s ľuďmi so zreteľom na humanitárne právo na pobyt. Kľúčovým elementom reformy bolo právo obetí obchodovania s ľuďmi požiadať o povolenie na prechodný pobyt a to, že udelenie povolenia nezávisí výhradne od diskrečnej právomoci úradov. **Lotyšsko** a **Portugalsko** zaviedli legislatívu, ktorá kriminalizuje obchodovanie s ľuďmi v súlade s *Dodatkovým protokolom OSN o obchodovaní s ľuďmi*, s tým že **Lotyšsko** uvalilo sankcie na osoby, ktoré posielajú ľudí na sexuálne vykorisťovanie, aj keď s tým tieto osoby súhlasili. V **Estónsku** bol vypracovaný návrh *trestného zákona* s explicitným odkazom na obchodovanie s ľuďmi. V roku 2009 bol vydaný v **Portugalsku** prvý odsudzujúci rozsudok za obchodovanie s ľuďmi, s tým že dva prípady obchodovania s ľuďmi boli v rámci odvolacieho konanie prejednávané na odvolacom súde. Čo sa týka *Dohovoru Rady Európy o boji proti obchodovaniu s ľuďmi*, v roku 2009 tento dohovor ratifikovali **Slovinsko** a **Španielsko**.

Niektoré informácie o obchodovaní s ľuďmi poskytli **Fínsko** a **Nemecko**. **Fínsko** malo tri prípady podozrenia z obchodovania s ľuďmi a **Nemecko** pozorovalo možný pokles v obchodovaní s ľuďmi na účely pracovného vykorisťovania, od jeho kriminalizácie v roku 2005. Pre obe krajiny **Fínsko** aj **Nemecko** boli význačnými krajinami pôvodu krajín z juhovýchodnej Ázie.

V **Rakúsku, Belgicku, Fínsku, Holandsku, Lotyšsku** a v **Slovenskej republike** boli vytvorené systémy na podporu obetí obchodovania s ľuďmi, vrátane projektov, v rámci ktorých sa spolupracovalo s expertmi na identifikovaní obetí obchodovania s ľuďmi medzi žiadateľmi o azyl (**Slovenská republika**). **Belgicko** realizovalo iniciatívy na zvýšenie

povedomia ohľadom detských obetí obchodovania s ľuďmi. Tieto iniciatívy zahŕňali zoznam znakov pre hraničnú stráž, ktoré môžu odhaliť pri kontakte s deťmi, že môže ísť o obeť obchodovania s ľuďmi. V **Slovenskej republike** naďalej fungovala národná linka pomoci obetiam obchodovania s ľuďmi, vďaka ktorej bolo identifikovaných 5 osôb, ktoré sa v minulosti stali obeťami obchodovania s ľuďmi. Vláda **Holandska** vyhlásila aktivity súvisiace s bojom proti obchodovaniu s ľudskými bytosťami za kľúčové ciele v rámci národnej politiky.

Írsko, Litva, Lotyšsko a Španielsko zaviedli národné stratégie na boj proti obchodovaniu s ľuďmi, ako napríklad Program prevencie obchodovania s ľuďmi na roky 2009-2013⁵⁶ v **Lotyšsku** a integrálny plán na boj proti obchodovaniu s ľuďmi na účely sexuálneho vykorisťovania (2009-2012) v **Španielsku**. Podobne v **Litve** bol vládou schválený Program na prevenciu a kontrolu obchodovania s ľuďmi na roky 2009 - 2013⁵⁷ a **Írsko** zverejnilo národný *akčný plán na predchádzanie a boj proti obchodovaniu s ľudskými bytosťami* v Írsku na roky 2009 – 2012. **Fínsko** malo skúsenosť s ťažkým prípadom, ktorý môže byť považovaný za obchodovanie s ľuďmi, súvisiaci s osobami vstupujúcimi do krajiny na turistické víza. Za účelom boja proti tomuto problému v rámci obchodovania s ľuďmi bol vymenovaný ochranca ľudských práv pre menšiny (ombudsman) ako národný spravodajca pre oblasť obchodovania s ľuďmi za účelom vykonávania úloh, ktoré zahŕňajú sledovanie obchodovania s ľuďmi, vydávanie odporúčaní a uskutočňovanie právneho poradenstva a právnej pomoci potenciálnym obetiam obchodovania. Skutočná operatívna činnosť národného spravodajca začala začiatkom roka 2009 s tým, že prvú správu o svojich aktivitách má predložiť v roku 2010. **Portugalsko** zverejnilo prvú správu o pláne boja proti nelegálnemu obchodovaniu s ľuďmi spolu s prvým plánom aktivít centra pre obchodovanie s ľuďmi.

4.11 Návratová migrácia

Členské štáty poskytli informácie o implementovaných politikách v rámci návratovej migrácie v roku 2009. Najprv časť 4.11.1 opisuje vývoj ohľadom plnenia dvoch záväzkov Paktu súvisiacich s návratovou migráciou, najmä uzavieraním readmisných dohôd na úrovni EÚ alebo bilaterálnej úrovni, tak ako aj zavedenie stimulujúceho systému pre asistované dobrovoľné návraty a udržiavanie členských štátov informovaných o aktivitách. Časť 4.11.2 následne referuje o dodatočných a komplementárnych informáciách o návratovej migrácii,

⁵⁶Nariadenie vlády č. 590 27. augusta 2009 “Program prevencie obchodovania s ľuďmi na roky 2009–2013”// Litovský vestník, č.138, 01.09.2009.

⁵⁷Oficiálny vestník, 2009, č. 112-4761.

ako sú zmeny v legislatíve upravujúcej návraty, ako aj judikatúra týkajúca sa návratovej politiky.

4.11.1 Európsky pakt o príst'ahovalectve a azyle

Pre túto časť sú relevantné nasledujúce záväzky Paktu:

Záväzok: II.(b) *uzavrieť s krajinami, pri ktorých je to potrebné, dohody o readmisii, a to buď na úrovni Európskej únie, alebo na bilaterálnej úrovni, aby každý členský štát disponoval právnymi nástrojmi na zabezpečenie vyhostenia cudzincov s nelegálnym pobytom; prehodnotí sa efektívnosť dohôd o readmisii na úrovni Európskej únie; preskúmajú sa mandáty na rokovania, ktoré sa nepodarilo doviest' do úspešného konca; členské štáty a Komisia budú úzko spolupracovať pri rokovaníach o budúcich dohodách o readmisii na úrovni Európskej únie;*

Niektoré členské štáty informovali, že uzavreli alebo vstúpili do platnosti readmisné dohody na bilaterálnej úrovni s tretími krajinami v roku 2009 (**Belgicko, Fínsko, Luxembursko, Maďarsko, Nemecko**). Iné členské štáty referovali o bilaterálnych dohodách vo všeobecnosti (**Bulharsko, Česká republika, Estónsko, Francúzsko, Grécko, Írsko, Litva, Lotyšsko, Poľsko, Rakúsko, Slovenská republika, Veľká Británia, Španielsko, Švédsko, Taliansko**). Mnohé členské štáty tiež uviedli, že boli v procese rokovania o bilaterálnych readmisných dohodách s tretími krajinami (**Belgicko, Bulharsko, Česká republika, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Írsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Poľsko, Rakúsko, Veľká Británia, Taliansko**). Luxembursko uviedlo skoršiu spoluprácu s tretími krajinami v oblasti readmisii prostredníctvom napríklad memoranda o porozumení s Nigériou. **Malta** referovala, že konzultovala s Európskou komisiou potenciálne uzavretie readmisnej dohody s Líbyou.

Niektoré členské štáty tiež informovali o readmisných dohodách na úrovni EÚ s tretími krajinami (**Belgicko, Česká republika, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Taliansko**). V rámci týchto readmisných dohôd na úrovni EÚ niektoré členské štáty informovali o ukončení alebo že boli v procese rokovania o požadovanej implementácii protokolov s krajinami ako napríklad Albánsko (**Grécko, Maďarsko, Malta, Poľsko, Slovenská republika**), Arménsko (**Luxembursko**), Bosna a Hercegovina (**Estónsko, Holandsko, Malta**), Bývalá juhoslovanská republika Macedónsko (**Estónsko, Holandsko, Litva, Lotyšsko, Slovenská republika**), Hongkong (**Malta**), Makao (**Malta**), Moldavsko

(Grécko, Holandsko, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Poľsko, Portugalsko, Slovenská republika), Čierna Hora (Malta, Slovenská republika), Srbsko (Grécko, Holandsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Slovenská republika), Rusko (Estónsko, Fínsko, Grécko, Holandsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Poľsko, Portugalsko, Slovenská republika), Srí Lanka (Malta) a/alebo Ukrajina (Holandsko, Maďarsko, Malta, Poľsko, Portugalsko, Slovenská republika).

Za účelom zabezpečenia readmisie tretími krajinami **Francúzsko** navrhlo vychádzajúc z praxe v súvislosti s konzulárnymi preukazmi (laissez-passer) a do readmisných klauzúl prijatých v dohodách súvisiacich so *Spoločným riadením migračných tokov*.

Záväzok: II.(f) vyzvať členské štáty, najmä za pomoci nástrojov Spoločenstva, aby prijali *stimulačné opatrenia zamerané na pomoc pri dobrovoľnom návrate*;

A aby sa navzájom informovali o tejto záležitosti najmä s cieľom zabrániť neoprávnenému návratu osôb, ktoré využili túto pomoc, do Európskej únie;

Mnoho členských štátov informovalo o stimulujúcich systémoch v súvislosti s asistovanými dobrovoľnými návratmi pre štátnych príslušníkov tretích krajín neoprávnene sa zdržiavajúcich na území členských štátov (**Belgicko, Bulharsko, Česká republika, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Írsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovenská republika, Veľká Británia, Španielsko, Švédsko, Taliansko**). Z poskytnutých údajov vyplýva, že členské štáty poskytovali reintegračnú pomoc vo zvýšenej miere na zabezpečenie úspešného a trvalého návratu, skôr ako sústredenie sa iba na repatriáciu osôb do krajín pôvodu.

Európsky fond pre návrat bol vnímaný tiež ako dôležitý nástroj financovania návratových stimulov. V tejto súvislosti členské štáty informovali o vzniknutých systémoch stimulov alebo o implementácii návratových aktivít s pomocou Európskeho fondu pre návrat (**Belgicko, Grécko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovenská republika**). Grécko napríklad poukázalo na prebiehajúce programy zahrňujúce spoluprácu medzi vládami a mimovládnyimi organizáciami. **Taliansko** tiež spolupracovalo s mimovládnyimi organizáciami ako súčasť projektov financovaných EÚ.

Niektoré členské štáty (**Belgicko, Česká republika, Holandsko, Írsko, Litva, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovenská republika, Veľká Británia, Španielsko**) referovali programoch dobrovoľných návratov, ktoré boli založené v spolupráci s/ realizované IOM. Niektoré uviedli detaily o obsahu týchto

programov (**Belgicko, Česká republika, Francúzsko, Írsko, Litva, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Nemecko, Portugalsko, Rakúsko, Veľká Británia, Španielsko, Švédsko**). Pár z týchto členských štátov uviedlo rôzne typy stimulov v závislosti od kategórie potenciálneho navrátilca (**Belgicko, Francúzsko, Írsko, Rakúsko, Veľká Británia, Švédsko**). V **Belgicku, Rakúsku, Veľká Británia** a **Švédsku** boli osoby, ktoré žiadali o medzinárodnú ochranu tiež spôsobilé na reintegračnú podporu. **Veľká Británia** poskytlo pomoc najmä „v naturáliách“ ako napríklad vzdelanie, odbornú prax alebo pracovné umiestnenie a ponukou pridanych stimulov pre Iráčanov a Afgancov konkrétne na znovu postavenie domov zničených počas konfliktu. **Francúzsko** rozlišovalo medzi pomocou dobrovoľným a humanitárnym návratom a referovalo o poskytovaní reintegračnej pomoci. Reintegračnú pomoc spomenuli aj **Litva, Luxembursko** a **Slovenská republika**. **Maďarsko** a **Slovenská republika** informovali o opatreniach akými boli informačné kampane, brožúry, webové stránky, bezplatné telefónne čísla a budovanie kapacít pracovníkov, ktorý pracujú na návratoch, kým **Poľsko** tiež informovalo o špecifických informačných opatreniach zameraných na skupiny ohrozené obchodovaním s ľuďmi alebo vykorisťovaním

Niektoré členské štáty uviedli nové návratové schémy pre prisťahovalcov, ktorí sa na ich území zdržiavali bez oprávnenia, a ktorí stratili prácu kvôli súčasnej ekonomickej kríze (**Česká republika, Španielsko**). V **Španielsku** bola schválená nová návratová schéma pod názvom APRE –program kráľovským dekrétom 1800/2008. Predpokladá, že nezamestnaní pracujúci migranti, ktorí sa chcú vrátiť do svojej krajiny, majú možnosť dostať dopredu plnú výšku podpory v nezamestnanosti, na ktorú majú nárok. 40% tejto sumy by sa im vyplátilo v Španielsku a 60% v krajine pôvodu. Predvída tiež prenos príspevkov v rámci sociálneho zabezpečenia.

Francúzsko a **Luxembursko** informovali o celkovom rozpočte na rok 2009 na návratovú a reintegračnú pomoc, t. j. 9 000 000 EUR a 185 000 EUR v tomto poradí. Čo sa týka maximálnej výšky finančnej pomoci pre jednotlivca, **Francúzsko** uviedlo 2 000 EUR na jednu dospelú osobu, 3 000 EUR na pár a 1 000 EUR na maloleté dieťa (500 EUR od štvrtého dieťaťa ďalej) v rámci kontextu dobrovoľných návratov. V rámci humanitárnych návratov, finančná výška bola obmedzená na 300 EUR na dospelú osobu a 100 EUR na maloleté dieťa. Reintegračná pomoc vo forme finančnej pomoci so začiatočným podnikateľským projektom bola vo **Francúzsku** poskytovaná do výšky 7 000 EUR. **Luxembursko** referovalo o „reintegračnom štipendiu“ (napríklad ubytovanie, šatstvo) v maximálnej výške 1 500 EUR a o „dodatočnom reintegračnom štipendiu“ na začatie príjmovej aktivity, t. j. 1 500 EUR a na

hľadanie práce 600 EUR. **Belgicko** tiež informovalo o poskytovaní sumy až do výšky 2 000 EUR na osobu, ktorá začína s malou samostatne zárobkovou činnosťou v krajine pôvodu.

Niektoré členské štáty poskytli údaje o počte štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa dobrovoľne vrátili s pomocou národne organizovaných programov v roku 2009 (**Bulharsko, Česká republika, Estónsko, Francúzsko, Írsko, Luxembursko, Nemecko, Portugalsko, Rakúsko, Veľká Británia, Španielsko**). Údaje boli v rozsahu od 3 dobrovoľných návratov v **Estónsku** po 3 549 v **Španielsku**, **Grécko** uviedlo 464 osôb, ktoré sa pripravovali na dobrovoľný návrat v roku 2009.

Iba jeden členský štát informoval o dodatočných národných opatreniach na predchádzanie zneužívania programov dobrovoľných návratov (**Francúzsko**). Tento členský štát zriadil počítačový registračný systém na zabezpečenie riadnej administrácie a kontroly návratovej pomoci, čo tiež umožnilo identifikovať možné podvodné návraty do **Francúzska**.

4.11.2 Ďalšie/doplňujúce informácie

Belgicko zmenilo návratovú legislatívu, čo predstavovalo najmä zmeny v súvislosti s podmienkami odvolania. Táto legislatíva rozlišuje medzi dvom skupinami štátnych príslušníkov tretích krajín; cudzincami, ktorým nie je odoprené podanie odvolania v rámci tridsiatich dní od doručenia rozhodnutia, zatiaľ čo cudzinci zaistení v uzavretých centrách majú pätnásť dní na odvolania voči takémuto rozhodnutiu.

V **Írsku** súdy vydali rozhodnutia v právnych veciach ohľadom vplyvu *rozhodnutí o vyhostení* na rodinný život. Táto judikatúra potvrdila test primeranosti⁵⁸, ktorý majú uplatňovať úrady vydávajúce rozhodnutia o vyhostení rodičov írskych občanov, ktorí nie sú občanmi EHP. Podobne potvrdila aj používanie testu primeranosti pre iných členov rodiny (nie rodičov) dieťaťa (ktoré je občanom Írska). Tento test byť braný do úvahy v rámci právomoci zrušiť *rozhodnutia o vyhostení*, čo by inak malo vplyv na rozdelenie rodiny.⁵⁹

Vláda v **Holandsku** sa zaviazala zlepšiť možnosti návratu štátnych príslušníkov tretích krajín a prijala záväzky za týmto účelom. Tieto boli v oblasti spolupráce s krajinami pôvodu, zlepšenia spolupráce s miestnymi úradmi, týkali sa prijatia efektívnejšieho prístupu pre jednotlivých štátnych príslušníkov tretích krajín, rozšírenia možností efektívne pracovať počas realizácie návratu pre spolupracujúce organizácie a preferovanie opatrení na zaobchádzanie s kriminálnikmi, ktorí sú štátni príslušníci tretích krajín.

⁵⁸*Alli proti Ministrovi spravodlivosti, rovnosti a reformy práva a B (A) & Ors proti Refugee Applications Commissioner & Ors.*

⁵⁹*O (Y) proti Ministrovi spravodlivosti, rovnosti a reformy práva.*

4.12 Vonkajšie vzťahy/globálny prístup

Nasledujúca časť opisuje vývoj v oblasti vonkajších vzťahov a globálneho prístupu. Časť 4.12.1 opisuje záväzky urobené vo vzťahu k Paktu súvisiace s bilaterálnymi dohodami s krajinami pôvodu a tranzitu, partnerskými krajinami a ich možnosť legálnej migrácie do EÚ, budovaním kapacít v tretích krajinách, podporou rozvojových aktivít, partnerstvom medzi EÚ a Afrikou, využívaním kľúčových nástrojov globálneho prístupu k migrácii a inými politikami v nadväznosti na politiku rozvojovej spolupráce EÚ. Časť 4.12.2 opisuje dodatočné informácie poskytnuté členskými štátmi ohľadom globálneho prístupu.

4.12.1 Európsky pakt o prisťahovalectve a azyle

Závazok: V.(a) *uzavrieť s krajinami pôvodu a tranzitu dohody na úrovni Európskej únie alebo na bilaterálnej úrovni, ktoré vhodným spôsobom obsahujú ustanovenia o možnostiach legálnej migrácie prispôbené situácii na trhu práce členských štátov, boji proti nezákonnému prisťahovalectvu, readmisii a o rozvoji krajín pôvodu a tranzitu;*

Európska rada vyzýva členské štáty a Komisiu, aby sa vzájomne informovali a radili o cieľoch a obmedzeniach takýchto dvojstranných dohôd a o readmisných dohodách;

Niektoré členské štáty informovali o ich účasti na mobilitnom partnerstve s Moldavskom (**Bulharsko, Česká republika, Grécko, Litva, Maďarsko, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Slovenská republika, Švédsko**), s Gruzínskom (**Bulharsko, Estónsko, Francúzsko, Litva, Lotyšsko**) a Kapverdmi (**Španielsko, Luxembursko, Portugalsko**).

Dva členské štáty spomenuli uzavretie nových, viac všeobecných a integrovaných dohôd regulujúcich legálnu migráciu, boj proti nelegálnemu prisťahovalectvu, spoluprácu za účelom rozvoja a integrácie (**Španielsko: Rámcová dohoda o spolupráci v oblasti prisťahovalectva; Francúzsko: Dohoda súvisiaca so spoločným riadením migračných tokov**). Tieto dohody obsahovali ustanovenia ohľadom pohybu osôb a študentov, pracovnej migrácie, boja proti nelegálnemu prisťahovalectvu (t. j. ustanovenia o readmisii a policajnej spolupráci) a rozvoja (t. j. sociálna a ekonomická reintegrácia, rozvojové projekty so zaostalými regiónmi). **Španielsko** podpísalo tieto nové dohody so šiestimi krajinami (Gambia, Guinea-Bissau, Guinea, Kapverdy, Mali a Niger), kým **Francúzsko** uzavrelo takéto dohody s deviatimi krajinami (Benin, Burkina Faso, Gabon, Kamerun, Kapverdy, Kongo, Maurícius, Senegal, Tunisko) a rokovalo o nich s tromi ďalšími krajinami (Egypt, Mali a Rovníková Guinea)

V rámci tohto záväzku mnohé členské štáty referovali o bilaterálnych dohodách, ktoré nie vždy odrážajú koncept integrovaného a všeobecného prístupu, ako sú napríklad readmisné

dohody (**Belgicko, Estónsko, Fínsko, Luxembursko, Rakúsko, Veľká Británia, Taliansko**), dohody o policajnej spolupráci (**Rakúsko**), dohody o vízovej liberalizácii (**Rakúsko**), dohody s tretími krajinami o boji proti nelegálnemu prisťahovalectvu (**Maďarsko**) a/alebo dohody o pilotných projektoch súvisiacich s dočasnou migráciou (**Litva, Portugalsko**). Jeden členský štát (**Grécko**) spomenul svoju účasť v projekte AENEAS zameranom na readmisiu a reintegráciu. **Nemecko** informovalo o návrhu rámcovej dohody o spolupráci v oblasti migrácie s Ghanskou republikou.

Závazok: V.(b) *podnecovať členské štáty v rámci ich možností k tomu, aby štátnym príslušníkom partnerských krajín na východ i juh od Európy ponúkali možnosti legálneho prisťahovania prispôsobené stavu svojho trhu práce, a aby tak týmto štátnym príslušníkom umožnili získať odborné vzdelanie alebo pracovné skúsenosti a vytvoriť si úspory, ktoré budú môcť využiť v prospech svojej krajiny.*

Za účelom zabezpečenia príležitostí na legálnu migráciu pre občanov partnerských krajín východnej a južnej Európy, boli identifikované dva prístupy medzi členskými štátmi, ktoré informovali o tomto záväzku (**Francúzsko, Grécko, Litva, Maďarsko, Nemecko, Poľsko, Španielsko, Švédsko, Taliansko**). Jedna skupina štátov referovala implicitne o a/alebo opäť uviedla svoje národné pracovné politiky ako sú opísané v rámci záväzku I(a), a to tak, že poskytuje konkrétne príležitosti pre občanov z krajín východnej a južnej Európy (**Francúzsko, Grécko, Poľsko, Španielsko, Švédsko, Taliansko**). Jeden členský štát (**Taliansko**) informoval o založení kvót na preferenčný vstup pre občanov z určitých krajín východnej a južnej Európy (napríklad z Moldavska, Albánska) a iný (**Grécko**) spomenul dohody uprednostňujúce pracovnú migráciu sezónnych zamestnancov (napríklad z Albánska a Egyptu), Dve krajiny (**Poľsko, Švédsko**) informovali o svojich reformách pracovnej migrácie, ktoré uľahčili nábor a pracovné možnosti na svojom území pre cudzincov vo všeobecnosti (**Švédsko**) a z určitých krajín (napríklad z Bieloruska, Moldavska, Ruskej federácie a Ukrajiny) (**Poľsko**). Jeden členský štát (**Litva**) spomenul existenciu politických usmernení, ktoré dávajú prioritu vysokokvalifikovaným pracovníkom z krajín pôvodu (napríklad z Bieloruska, Moldavska a Ukrajiny, alebo z krajín južného Kaukazu).

Druhá skupina členských štátov informovala o iniciatívach a/alebo projektoch rozvíjajúcich sa v rámci mobilného partnerstva s Moldavskom (**Grécko, Maďarsko**), ktoré podporujú legálnu migráciu Moldavcov tým, že sú im poskytované informácie o príležitostiach na legálnu migráciu (**Maďarsko**). **Portugalsko** informovalo o návrhoch protokolov v roku 2009

na prijatie občanov Kapverd na dočasný alebo trvalý výkon odborného zamestnania, ako aj odbornej praxe v rámci mobilitného partnerstva s Kapverdmi.

Viac k novým, všeobecným a integrovaným dohodám regulujúcim legálnu migráciu, boj proti nelegálnej migrácii, readmisie, reintegráciu a rozvoj pozri napríklad V.(a) vyššie. **Francúzsko** informovalo o rokovaní o dohodách súvisiacich s mobilitou mladých ľudí a pracovnou migráciou s krajinami východnej a južnej Európy (napríklad Bývalou juhoslovanskou republikou Macedónsko, čiernou Horou, Srbskom a Ruskom). **Španielsko** spomenulo podpísanie dohôd o regulovaní a riadení pracovných migračných tokov (napríklad s Marokom, Mauretániou a Ukrajinou), ktoré poskytujú príležitosti sezónneho zamestnania a legálnej migrácie. Nakoniec, iný členský štát (**Maďarsko**) referoval o cezhraničnej spolupráci v prospech legálnej migrácie etnických národných komunit žijúcich v susedných krajinách.

Európska rada vyzýva členské štáty, aby v tejto súvislosti podporovali formy dočasnej a okružnej migrácie s cieľom zabrániť úniku mozgov;

Niektoré členské štáty začali projekty a/alebo uzavreli dohody podporujúce dočasnú alebo okružnú migráciu (**Estónsko, Francúzsko, Holandsko, Portugalsko a Španielsko**) alebo naznačili, že tak plánujú urobiť alebo boli ochotné uvažovať o takýchto projektoch (**Veľká Británia, Švédsko**).

Dva členské štáty (**Francúzsko, Španielsko**) referovali o nových, všeobecnejších a integrovaných dohodách (pozri záväzok V.(a) vyššie), ktoré preferovali dočasnú a okružnú migráciu, vrátane záväzku vrátiť sa späť. **Francúzsko** poskytlo príklad špecifických ustanovení, ktorých cieľom je uľahčiť vstup mladých príslušníkov štátov, ktoré podpísali takéto dohody, poskytujúc im možnosť prvej pracovnej skúsenosti vo Francúzsku vo vzťahu k zvýšeniu ich zamestnateľnosti vo svojej krajine pôvodu, keď sa raz vrátia.

Okrem toho **Holandsko** spomenulo spustenie pilotného projektu o okružnej migrácii s cieľom podporiť vyškolenú pracovnú silu z Indonézie a južnej Afriky, aby pracovali a učili sa v **Holandsku** maximálne dva roky. Projekt zahŕňa napríklad opatrenia na uľahčenie uznávania kvalifikácie a zručností, ktoré by získali v **Holandsku**, za účelom uľahčenia návratu a reintegrácie v domovskej krajine. **Estónsko** tiež naznačilo zjednodušenie právnych nárokov na prácu v Estónsku, čo sa týka krátkodobých migrantov. **Portugalsko** referovalo o pilotnom projekte, ktorý ponúka občanom Ukrajiny možnosť pracovať na šesť mesiacov v Portugalsku v špecifických sektoroch ekonomiky (napríklad v hotelierstve,

poľnohospodárstve a reštauráciách) na dočasné víza. Projekt obsahoval podporné reintegračné opatrenia pre migrantov, ktorí sa vracali na Ukrajinu, ako napríklad založenie profesionálnych projektov.

Európska rada vyzýva členské štáty, aby v tejto súvislosti podporovali formy dočasnej a okružnej migrácie s cieľom zabrániť úniku mozgov;

Estónsko, Francúzsko, Holandsko, Portugalsko, Španielsko, spustili projekty a/alebo uzavreli dohody podporujúce dočasnú a okružnú migráciu alebo naznačili, že tak plánujú urobiť alebo že sú prístupné uvažovať o takýchto projektoch (**Veľká Británia, Švédsko**).

Dva členské štáty (**Francúzsko, Španielsko**) referovali o nových, všeobecnejších a integrovaných dohodách (pozri záväzok V.(a) vyššie), ktoré preferovali dočasnú a okružnú migráciu, vrátane záväzku vrátiť sa späť. **Francúzsko** poskytlo príklad špecifických ustanovení, ktorých cieľom je uľahčiť vstup mladých príslušníkov štátov, ktoré podpísali takéto dohody, poskytujúc im možnosť prvej pracovnej skúsenosti vo Francúzsku vo vzťahu k zvýšeniu ich zamestnateľnosti vo svojej krajine pôvodu, keď sa raz vrátia.

Čo sa týka budúcich opatrení, jeden členský štát (**Švédsko**) spomenul vytvorenie parlamentného výboru na preskúmanie a navrhnutie opatrení na uľahčenie okružnej migrácie. Iná krajina (**Veľká Británia**) tiež naznačila svoj zámer vyvinúť stratégiu okružnej migrácie. Jeden členský štát (**Luxembursko**) informovalo o ustanoveniach vo vzťahu k okružnej migrácii v rámci mobilitného partnerstva s Kapverdmi o možnostiach ich aktívneho uplatnenia v budúcnosti.

Záväzok: V.(c) *viesť s krajinami pôvodu a tranzitu politiku spolupráce v záujme odrádzania od nelegálneho prisťahovalectva alebo boja proti nemu, a to najmä posilnením kapacít týchto krajín;*

Niektoré členské štáty informovali, že podporovali budovanie kapacít v tretích krajinách vrátane krajín pôvodu a/alebo tranzitných krajín (**Belgicko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Maďarsko, Malta, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovenská republika, Veľká Británia, Španielsko, Švédsko, Taliansko**). Niektoré z nich informovali o budovaní kapacít a nástrojoch spolupráce s tretími krajinami vrátane pomoci orgánom vykonávajúcim hraničné kontroly, ktoré boli už uvedené pri záväzku III (f) vyššie.

Záväzok: V.(d) *lepšie začleniť politiku migrácie a rozvoja prostredníctvom preskúmania, aký prospech by mohli priniesť regiónom, z ktorých prisťahovalci pochádzajú, v spojitosti s inými aspektmi rozvojovej politiky a miléniovými rozvojovými cieľmi.*

Niektoré členské štáty zdôraznili dôležitosť integrácie migrácie do rozvojových politík (**Belgicko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Nemecko, Portugalsko, Slovenská republika, Veľká Británia, Švédsko, Taliansko**).

Veľká Británia napríklad referovalo o podpore sektora s remitenciami a jeho všeobecnej politike na znižovanie chudoby v rozvojových krajinách prostredníctvom uznávania existencie vzťahu medzi migráciou a rozvojom. **Nemecko** informovalo aktívne úlohe, ktorú zohralo v rámci kooperačnej platformy EÚ pre migráciu a rozvoj v Etiópii. **Francúzsko** informovalo o akčnom pláne Rabatského procesu a o vytvorení trojročného operačného plánu spolupráce na roky 2009 – 2011, ktorý obsahuje rôzne nástroje na posilnenie synergie medzi migráciou a rozvojom. Tieto opatrenia sú zamerané napríklad na tvorbu politík v oblasti zamestnávania a socio-ekonomického rozvoja, propagácie okružnej migrácie, podpory využitia remitencií na rozvoj a posilnenie vzťahov medzi diaspórami a ich krajinami pôvodu.

Belgicko, Fínsko, Maďarsko, Rakúsko, Slovenská republika, Veľká Británia a Švédsko naznačili, že ich rozvojové rámce/stratégie berú do úvahy spojitosť medzi migráciou a rozvojom. **Belgicko, Fínsko a Portugalsko** informovali dôležitosti posilnenia spolupráce medzi migráciou a rozvojom a ich aktívnou úlohou v rámci Globálneho fóra pre migráciu a rozvoj (GFMD). V tejto súvislosti **Belgicko** zorganizovalo prvé GFMD v roku 2007. **Fínsko** informovalo, že dočasne vyslalo prvých styčných dôstojníkov na fínsky zastupiteľský úrad v Addis Abebe v Etiópii v roku 2009, do ktorých pôsobnosti patria aj migračné a rozvojové záležitosti.

Niektoré členské štáty informovali o plánovanej integrácii migrácie hlbšie do ich politík rozvojovej spolupráce (**Holandsko, Španielsko**). **Holandsko**, napríklad uviedlo, že malo záujem na ďalší rozvoj spolupráce s tretími krajinami ohľadom okružnej migrácie, kým **Španielsko** zahrnulo migračné záležitosti do stratégie svojich decentralizovaných agentúr.

*Európska rada vyzýva členské štáty a Komisiu, aby v tejto súvislosti v rámci odvetvových priorít stanovených v spolupráci s partnerskými krajinami presadzovali **projekty solidárneho rozvoja**, ktoré zlepšujú životné podmienky ľudí napríklad z hľadiska výživy alebo v oblasti zdravia, vzdelávania, odbornej prípravy a zamestnania;*

Niektoré členské štáty referovali o projektoch solidárneho rozvoja s tretími krajinami (**Fínsko, Luxembursko, Malta, Portugalsko, Španielsko, Švédsko**). Niektoré tieto projekty sa týkali zdravotnej starostlivosti (**Luxembursko, Švédsko**) a vody a hygienických zariadení (**Malta**), kým iné projekty boli zamerané na vzdelávanie (**Luxembursko, Malta Španielsko**),

odbornú prax (**Luxembursko, Španielsko**), zamestnanie (**Fínsko, Luxembursko**) a miestny rozvoj (**Luxembursko**). Niektoré členské štáty tiež uviedli projekty solidárneho rozvoja oblasti posilnenia inštitúcií v tretích krajinách (**Španielsko**), poskytovanie pomoci zraniteľným skupinám (**Španielsko**) a poskytnutie podpory na transformačné a reformné procesy.

Závazok: V.(e) *podporovať opatrenia spoločného rozvoja, ktoré umožňujú migrantom podieľať sa na rozvoji svojich krajín pôvodu.*

Niektoré členské štáty informovali o ich zapojení sa do rozvojových aktivít s cieľom umožniť migrantom zúčastniť sa na rozvoji vlastných domovských krajín (**Francúzsko, Luxembursko, Maďarsko, Nemecko, Portugalsko, Rakúsko, Španielsko, Taliansko**).

Nemecko referovalo o účasti v projektoch, ktorých cieľom bolo maximalizovať investovanie remitencií do rozvoja krajín pôvodu, ako napríklad vytvorenie a posilnenie malých a stredných podnikov. **Španielsko** tiež financovalo projekty v Južnej Amerike, Karibiku a Afrike zameranej na efektívne využívanie remitencií migrantov ako nástroja pre tvorbu zamestnania a podpory lokálneho rozvoja a sociálnej integrácie. Iné členské štáty (**Francúzsko, Španielsko**) spomenuli ich spoluprácu napríklad prostredníctvom rozvojových projektov s asociáciami migrantov, za účelom zlepšenia životných podmienok v regióne a/alebo krajinách. Iný členský štát (**Luxembursko**) referovalo o spolupráci s určitými balkánskymi štátmi a regiónmi (t. j. Čierna Hora, Kosovo a Srbský Sandjak) s cieľom umožniť odmietnutým žiadateľom o azyl a navráteným osobám zapojiť sa do rozvoja svojej vlastnej krajiny

Okrem toho dva členské štáty (**Maďarsko a Nemecko**) referovali o projektoch realizovaných v rámci mobilitného partnerstva s Moldavskom, s cieľom posilniť vzťah medzi moldavskou diaspórou a jej domovskou krajinou a podporovať rozvojové projekty. Iné dva členské štáty (**Luxembursko a Portugalsko**) spomenuli projekty, ktoré vznikli v rámci mobilitného partnerstva s Kapverdmi, s cieľom rozvoja mikro-finančného sektora mobilizáciou úspor migrantov z diaspóry a/alebo zahrnutím všeobecnejším spôsobom migrantskej diaspóry do rozvoja krajiny pôvodu.

*Európska rada odporúča členským štátom, aby podporovali prijímanie špecifických finančných nástrojov, ktoré podporia bezpečný a čo najlacnejší **prevod úspor migrantov** do ich krajín na účely investovania alebo sociálneho zabezpečenia;*

Niektoré členské štáty rozvíjali iniciatívy s cieľom uľahčenia transferu remitencií migrantov do ich krajiny pôvodu (**Francúzsko, Grécko, Holandsko, Nemecko, Portugalsko, Veľká Británia, Španielsko, Taliansko**)

Niektoré členské štáty pomohli založiť webové stránky na zlepšenie prehľadnosti informácií o remitenciách. Tieto webové stránky umožňujú migrantom identifikovať, ktoré finančné inštitúcie ponúkajú najvýhodnejšie podmienky na transfer peňazí do príslušných domovských krajín (**Francúzsko, Holandsko, Nemecko, Portugalsko, Veľká Británia**). Aspoň jeden členský štát (**Španielsko**) podpísal dohody o zámeroch s bankami na zníženie nákladov spojených s posielaním remitencií. **Taliansko** naznačilo zostavenie politickej cestovnej mapy na zníženie nákladov na remitencie, zo súčasných 10% na 5% v rámci piatich rokov

Okrem toho niektoré členské štáty informovali o ich účasti na globálnych iniciatívach, akými sú napríklad pracovná skupina G8 pre remitencie (**Veľká Británia**) a na pracovnom programe o remitenciách Svetovej banky (**Francúzsko**).

Čo sa týka budúcnosti jeden členský štát (**Švédsko**) naznačil, že plánuje riešiť záležitosti lacnejšieho a bezpečnejšieho transferu remitencií ako súčasť národnej politiky globálneho rozvoja. Predpokladá zorganizovanie série rozhovorov s kľúčovými aktérmi.

Závazok: V.(f) vykonávať s odhodlaním *partnerstvo medzi Európskou úniou a Afrikou* uzavreté v decembri 2007 v Lisabone, závery prvého *euro-stredoziemského ministerského zasadnutia o migrácii*, ktorá sa konala v novembri 2007 v Albufeire, ako aj *akčný plán z Rabatu* a vyzvať v tejto súvislosti účastníkov druhej euro-africkej ministerskej konferencie o migrácii a rozvoji, ktorá sa uskutoční na jeseň 2008 v Paríži, aby rozhodli o konkrétnych opatreniach;

vypracovať v súlade so svojimi závermi z júna 2007 *Globálny prístup k migrácii na východ a juhovýchod od Európy* a uvítať v tejto súvislosti iniciatívu zorganizovať v apríli 2009 v Prahe ministerskú konferenciu na túto tému;

naďalej pokračovať v existujúcich politických a odvetvových dialógoch, najmä s krajinami Latinskej Ameriky, Karibiku a Ázie, s cieľom prehĺbiť vzájomné pochopenie výziev súvisiacich s migráciou a posilniť súčasnú spoluprácu;

Francúzsko uviedlo, že zorganizovalo druhú euro-africkú konferenciu o migrácii a rozvoji. **Francúzsko** tiež referovalo o prijatí trojročného programu spolupráce na roky 2009 – 2011 počas konferencie, ktorého cieľom je implementácia Rabatského akčného plánu

prostredníctvom operatívnych nástrojov a potvrdenie jeho národných rozvojových politík v súlade s programom spolupráce.

Španielsko informovalo, že bolo aktívnym podporovateľom Globálneho prístupu k migrácii, čo bolo hlavnou hnacou silou Rabatského procesu a že od začiatku Rabatského procesu podporovalo politický dialóg, priateľské väzby a spoluprácu medzi EÚ a africkými krajinami.

Viacere členské štáty neposkytli žiadne informácie v súvislosti s týmto konkrétnym záväzkom okrem **Českej republiky**, ktorá uviedla, že zorganizovala ministerskú konferenciu pod názvom „Budovanie migračných partnerstiev“. Cieľom konferencie bolo posilniť implementáciu Globálneho prístupu k migrácii s južnými a východnými susedskými krajinami EÚ schválením deklarácie, ktorá definuje konkrétne oblasti spolupráce.

4.12.2 Ďalšie/doplňujúce informácie

V **Estónsku** bol schválený vládou *Estónsky plán na rozvoj spolupráce a humanitárnej pomoci na roky 2006 – 2010* a jeho plán implementácie na rok 2010. Najväčšie množstvo pomoci dostávali štyri prioritné krajiny: Afganistan, Gruzínsko, Moldavsko a Ukrajina. Tieto prioritné krajiny boli vybrané na základe ich potrieb a dodatočnej hodnoty pomoci na ich rozvoj. Objem rozvojovej pomoci v roku 2009 bol 198 miliónov EEK (estónskych korún) (približne 12,7 milióna EUR).

V roku 2009 **Slovenská republika** schválila *strednodobú stratégiu oficiálnej rozvojovej pomoci Slovenskej republiky na roky 2009 – 2013*. Táto stratégia predstavuje východisko pre všetky plánovacie a programovacie dokumenty v oblasti oficiálnej rozvojovej pomoci na najbližších päť rokov. Jednou zo základných zásad stratégie je posilnenie koherencie rozvojovej politiky SR s prioritami zahraničnej, bezpečnostnej, ekonomickej, ako aj migračnej politiky Slovenskej republiky.

4.13 Oblasti/témy iných politík

Niektoré členské štáty poskytli informácie o iných oblastiach politík a témach, ktoré pokladali za relevantné, vrátane politík ohľadom rodovej rovnosti, ako aj o publikovaní správ v 2009, ktoré mali vplyv na migračnú a azylovú politiku.

Vo vzťahu k poskytovaniu vzdelávania štátnym príslušníkom tretích krajín v **Írsku** boli publikované štúdie, zdôrazňujúce, rozdiel v dosahovaní výsledkov medzi žiakmi, ktorí hovorili anglicky doma a tými, ktorí nehovorili. Okrem toho vydala *služba pre utečencov a prisťahovalcov* pozičný dokument o dosiahnuteľnosti post stredoškolského vzdelávania pre utečencov.

Čo sa týka lekárskeho testu, **Holandsko** zaviedlo nový postup pri testovaní TBC na účely udelenia povolenia na pobyt. Tento nový postup umožňuje vydávanie povolenia na pobyt na základe pripravenosti štátnych príslušníkov tretích krajín podstupovať takéto lekárske vyšetrenie.

Primárnym predmetom záujmu bola rovnosť pohlaví vo **švédskej** politike globálneho rozvoja.⁶⁰ Čo sa týka predchádzania domácej násilii, **Španielsko** schválilo plán na riešenie a predchádzanie domácej násilii v rámci populácie migrantov na obdobie rokov 2009-2012.

Španielsko pristúpilo v roku 2009 k dohodám s Kolumbiou, Peru, Argentínou, Islandom, Trinidadom a Tobagom, Ekvádorom, Kapverdom, Čile, Paraguajom, Novým Zélandom, Bolíviou a Uruguajom s cieľom zabezpečenia účasti štátnych príslušníkov tretích krajín vo voľbách do samospráv.

⁶⁰ Vládny zákon 2002/03:122; Vládne oznámenie 2007/08:89.

5. IMPLEMENTÁCIA LEGISLATÍVY EURÓPSKEJ ÚNIE

Táto kapitola opisuje vývoj, ktorý sa uskutočnil v súvislosti s legislatívou EÚ v roku 2009. Prijatá legislatíva EÚ v roku 2009 je najprv uvedená (v časti 5.1), a návrhy legislatívy EÚ (v časti 5.2). Detaily o jej transpozícii v členských štátoch sú potom uvedené (v časti 5.3), ktorú nasleduje prehľad skúseností a diskusií, ktoré sa uskutočnili v členských štátoch (v časti 5.4).

5.1 Prijatá legislatíva EÚ v roku 2009

V roku 2009 bola v oblasti migrácie a azylu prijatá nasledujúca legislatíva:

5.1.1 Vonkajšie hranice

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 444/2009⁶¹ zo 28. mája 2009 , ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 2252/2004 o normách pre bezpečnostné znaky a biometriu v pasoch a cestovných dokladoch vydávaných členskými štátmi.
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 81/2009⁶² zo 14. januára 2009 , ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 562/2006, pokiaľ ide o používanie vízového informačného systému (VIS) podľa Kódexu schengenských hraníc.

5.1.2 Víza

- Rozhodnutie Rady 2009/171/ES⁶³ z 10. februára 2009 , ktorým sa mení a dopĺňa zoznam A v prílohe 2 k Spoločným konzulárnym pokynom týkajúcich sa víz pre diplomatické misie a konzulárne úrady, vo vzťahu k požiadavkám na držiteľov indonézskych diplomatických a služobných pasov.
- Nariadenie 390/2009/ES⁶⁴ Európskeho parlamentu a Rady z 23. apríla 2009 , ktorým sa menia a dopĺňajú Spoločné konzulárne pokyny týkajúce sa víz pre diplomatické misie a konzulárne úrady, pokiaľ ide o zavedenie biometrických identifikátorov, vrátane ustanovení o organizácii prijímania a spracúvania žiadostí o víza
- Rozhodnutie Komisie 2009/377/ES z 5. mája 2009⁶⁵, ktorým sa prijímajú vykonávacie opatrenia pre konzultačný mechanizmus a ďalšie postupy uvedené v článku 16 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 o vízovom

⁶¹ Pozri <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:142:0001:0004:EN:PDF>.

⁶² Pozri <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:035:0056:0058:EN:PDF>.

⁶³ Pozri <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:061:0017:0018:EN:PDF>.

⁶⁴ Pozri <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:131:0001:0010:EN:PDF>.

⁶⁵ Pozri <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32009D0377:EN:NOT>.

informačnom systéme (VIS) a výmene údajov o krátkodobých vízach medzi členskými štátmi (nariadenie o VIS).

5.1.3 *Prist'ahovalectvo*

- Rozhodnutie Komisie 2009/350/ES z 28. apríla 2009⁶⁶ k žiadosti Írska prijať rozhodnutie Rady 2008/381/ES, ktorým sa zriaďuje Európska migračná sieť
- Smernica Rady 2009/50/ES z 25. mája 2009⁶⁷ o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vysokokvalifikovaného zamestnania Boj proti nelegálnemu prist'ahovalectvu

5.1.4 *Boj proti nelegálnemu prist'ahovalectvu*

- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/52/ES z 18. júna 2009⁶⁸, ktorou sa stanovujú minimálne normy pre sankcie a opatrenia voči zamestnávateľom štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členských štátov

5.2 **Legislatívne návrhy na úrovni EÚ v roku 2009**

Nasledujúca legislatíva bola navrhnutá v roku 2009:

- KOM(2009) 554 v konečnom znení⁶⁹. Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o minimálnych štandardoch pre konanie v členských štátoch o priznávaní a odnímaní medzinárodnej ochrany (Prepracované znenie).
- [KOM\(2009\) 551 v konečnom znení](#)⁷⁰ Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o minimálnych ustanoveniach pre oprávnenie a postavenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva ako osôb pod medzinárodnou ochranou a obsah poskytovanej ochrany (Prepracované znenie)
- KOM(2009) 342 v konečnom znení⁷¹ Zmenený a doplnený návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktoré sa týka zriadenia systému „EURODAC“ na porovnávanie odtlačkov prstov pre účinné uplatňovanie nariadenia (ES) č. [.../...] [, ktorým sa ustanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej

⁶⁶ Pozri <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:108:0053:0053:EN:PDF>.

⁶⁷ Pozri <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:155:0017:0029:en:PDF>.

⁶⁸ Pozri <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:168:0024:0032:EN:PDF>.

⁶⁹ Pozri <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52009PC0554:EN:NOT>.

⁷⁰ Pozri <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52009PC0551:EN:NOT>.

⁷¹ Pozri <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52009PC0342:EN:NOT>.

krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov]
(Prepracované znenie)

- KOM(2009) 456 v konečnom znení.⁷² Návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 573/2007/ES, ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre utečencov na obdobie rokov 2008 až 2013 ako súčasť všeobecného programu Solidarita a riadenie migračných tokov a ktorým sa zrušuje rozhodnutie Rady 2004/904/ES
- KOM(2009) 66 v konečnom znení.⁷³ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Európsky podporný úrad pre azyl
- KOM(2009) 67 v konečnom znení.⁷⁴ Návrh rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 573/2007/ES, ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre utečencov na obdobie rokov 2008 až 2013, pokiaľ ide o zrušenie financovania určitých činností Spoločenstva a zmenu maximálnej výšky ich financovania

5.3 Transpozícia imigračného a azylového acquis členskými štátmi EÚ

Táto časť opisuje vývoj iba v roku 2009 v oblasti transpozície EÚ acquis členskými štátmi. Celkový prehľad transpozície za rok 2009 je uvedený v prílohe 1.

V **Estónsku** nový *cudzinecký zákon* z roku 2009 predvídal zmeny vyplývajúce z *nariadenia 810/2009/EC*⁷⁵ ohľadom vízového kódexu, a zároveň sa ním transponovala do vnútroštátneho práva *smernica 2003/86/EC*⁷⁶ o práve na zlúčenie rodiny a *smernica 2004/114/EC*⁷⁷ o podmienkach prijatia štátnych príslušníkov tretích krajín na účely štúdia, výmen žiakov, neplateného odborného vzdelávania alebo dobrovoľnej služby.

⁷² Pozri <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52009PC0456:EN:NOT>.

⁷³ Pozri <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52009PC0066:EN:NOT>.

⁷⁴ Pozri <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52009PC0067:EN:NOT>.

⁷⁵ Nariadenie európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 z 13. júla 2009, ktorým sa ustanovuje vízový kódex Spoločenstva (vízový kódex), dostupné na webovej stránke: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:243:0001:0058:EN:PDF>

⁷⁶ Smernica Rady 2003/86/ES z 22. septembra 2003 o práve na zlúčenie rodiny, dostupná na webovej stránke: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:251:0012:0018:EN:PDF>

⁷⁷ Smernica Rady 2004/114/ES z 13. decembra 2004 o podmienkach prijatia štátnych príslušníkov tretích krajín na účely štúdia, výmen žiakov, neplateného odborného vzdelávania alebo dobrovoľnej služby, dostupná na webovej stránke: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2004:375:0012:0018:EN:PDF>

Bulharsko navrhlo zmeny legislatívy, ktorými sa transponovalo *nariadenie 1030/2002/EC*⁷⁸, ktorým sa stanovuje jednotný formát povolení na pobyt pre štátnych príslušníkov tretích štátov a *nariadenie 380/2008/EC*, ktorým sa stanovuje jednotný formát povolení na pobyt pre štátnych príslušníkov tretích štátov⁷⁹ a *nariadenie 2252/2002/EC*.⁸⁰ Obe krajiny **Česká republika** aj **Maďarsko** sa pripravovali na transpozíciu nariadenia *810/2009/EC* vzťahujúceho sa na vízový kódex. Zatiaľ čo **Belgicko, Česká republika, Francúzsko, Holandsko, Litva a Portugalsko** začali proces transpozície *smernice 2009/50/EC o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vysokokvalifikovaného zamestnania*⁸¹ a *smernice 2009/52/EC*, ktorou sa stanovujú minimálne normy pre sankcie a opatrenia voči zamestnávateľom štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členských štátov.⁸²

Slovinsko využilo novelizáciu legislatívy v roku 2009 na transpozíciu *nariadenia Rady 2252/2004/ES*⁸³ o normách pre bezpečnostné znaky a biometriu v pasoch a cestovných dokladoch vydávaných členskými štátmi, ako aj *nariadenie 380/2008/ES*, ktorým sa stanovuje jednotný formát povolení na pobyt pre štátnych príslušníkov tretích štátov.⁸⁴

Česká republika, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Litva a Luxembursko začali prípravy na úplnú transpozíciu *smernice 2008/115/ES o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú*

⁷⁸Nariadenie Rady (ES) 1030/2002 z 13. júna 2002, ktorým sa stanovuje jednotný formát povolení na pobyt pre štátnych príslušníkov tretích štátov, dostupné na webovej stránke: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2002:157:0001:0007:EN:PDF>

⁷⁹Nariadenie Rady (ES) č. 380/2008 z 18. apríla 2008, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1030/2002, ktorým sa stanovuje jednotný formát povolení na pobyt pre štátnych príslušníkov tretích štátov, dostupné na webovej stránke: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:115:0001:0007:EN:PDF>.

⁸⁰ Commission Regulation (EC) No 2252/2002 of 17 December 2002 concerning applications for export licences for rice and broken rice with advance fixing of the refund, dostupné na webovej stránke: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2002:343:0010:0010:EN:PDF>.

⁸¹ Smernica Rady 2009/50/ES z 25. mája 2009 o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vysokokvalifikovaného zamestnania, dostupná na webovej stránke: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:155:0017:0029:EN:PDF>.

⁸² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/52/ES z 18. júna 2009, ktorou sa stanovujú minimálne normy pre sankcie a opatrenia voči zamestnávateľom štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členských štátov, dostupná na webovej stránke: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:168:0024:0032:EN:PDF>.

⁸³ Nariadenie Rady (ES) č. 2252/2004 z 13. decembra 2004 o normách pre bezpečnostné znaky a biometriu v pasoch a cestovných dokladoch vydávaných členskými štátmi, dostupné na webovej stránke: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2004:385:0001:0006:EN:PDF>.

⁸⁴ Nariadenie Rady (ES) č. 380/2008 z 18. apríla 2008, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1030/2002, ktorým sa stanovuje jednotný formát povolení na pobyt pre štátnych príslušníkov tretích štátov, dostupné na webovej stránke: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:115:0001:0007:EN:PDF>.

na ich území⁸⁵ do vnútroštátneho práva, kým **Bulharsko** a **Slovenská republika** transponovali túto smernicu v roku 2009

Za účelom zabezpečenia lepšej implementácie legislatívy EÚ do vnútroštátneho práva, **Grécko, Írsko, Maďarsko, Nemecko, Portugalsko** a **Slovenská republika** navrhli alebo uskutočnili zmeny vo svojej vnútroštátnej legislatíve. Ohľadom vízového informačného systému (VIS) prijali orgány v **Nemecko** zákon, ktorým umožnili prístup do tohto systému policajným orgánom, prokuratúre ako aj tajným službám. I keď **Portugalsko** netransponovalo žiadnu legislatívu EÚ do svojho vnútroštátneho práva počas roka 2009, boli prijaté rozhodnutia ohľadom implementácie systému VIS, tak ako aj *rozhodnutie Komisie 2009/756/ES, ktorým sa ustanovujú špecifikácie pre rozlíšenie a používanie odtlačkov prstov na biometrickú identifikáciu a overovanie vo vízovom informačnom systéme*⁸⁶ a *nariadenie 1104/2008 o prechode zo Schengenského informačného systému (SIS I+) na Schengenský informačný systém druhej generácie (SIS II)*.⁸⁷ **Slovenská republika** zaviedla zmeny v súvislosti s prijatím vízového kódexu, kým v **Grécku** bol vydaný obežník za účelom objasnenia aplikácie *smernice 2003/109/EC o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sú osobami s dlhodobým*.⁸⁸ Obe krajiny, **Írsko** aj **Maďarsko**, predložili návrhy legislatívy, ktoré ak sa príjmu, budú transponovať množstvo legislatívy EÚ, vrátane *nariadenia 767/2008/ES vzťahujúceho sa na vízový informačný systém*,⁸⁹ *rozhodnutia Rady*

⁸⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území, dostupná na webovej stránke: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:348:0098:0107:EN:PDF>.

⁸⁶ 2009/756/ES: Rozhodnutie Komisie z 9. októbra 2009, ktorým sa ustanovujú špecifikácie pre rozlíšenie a používanie odtlačkov prstov na biometrickú identifikáciu a overovanie vo vízovom informačnom systéme, dostupné na webovej stránke: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:270:0014:0017:EN:PDF>.

⁸⁷ Nariadenie Rady (ES) č. 1104/2008 z 24. októbra 2008 o prechode zo Schengenského informačného systému (SIS I+) na Schengenský informačný systém druhej generácie (SIS II), dostupné na webovej stránke: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:299:0001:0008:EN:PDF>.

⁸⁸ Smernica Rady 2003/109/ES z 25. novembra 2003 o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sú osobami s dlhodobým pobytom, dostupná na webovej stránke: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32003L0109:en:NOT>.

⁸⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 z 9. júla 2008 o vízovom informačnom systéme (VIS) a výmene údajov o krátkodobých vízach medzi členskými štátmi (nariadenie o VIS), dostupné na webovej stránke: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:218:0060:0081:EN:PDF>.

2008/633/ES o sprístupnení vízového informačného systému⁹⁰ (**Maďarsko**) a smernice 2001/55/EC o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany⁹¹ (**Írsko**).

Okrem transpozície legislatívy EÚ, **Nemecko** sa podujalo na technickú implementáciu a doladovanie nariadenia EÚ o spoločných štatistikách o migrácii a medzinárodnej ochrane. V **Slovinsku** boli prijaté pravidlá v súvislosti s vydávaním, obsahom a formátom povolení na pobyt pre občanov Švajčiarskej konfederácie a ich rodinných príslušníkov a povolenia na pobyt sa začali takýmto osobám vydávať.⁹²

5.4 Skúsenosti, diskusie v súvislosti s (ne-)implementáciou legislatívy EÚ

Diskusie počas roka 2009 sa vyskytovali ohľadom implementácie rôznej legislatívy EÚ (časť 5.4.1), tak ako aj vplyvov judikatúry na úrovni EÚ a na národnej úrovni (časť 5.4.2).

5.4.1 Diskusie súvisiace s legislatívou Európskej únie

Niekoľko členských štátov (**Česká republika, Fínsko, Grécko, Írsko, Nemecko, Slovenská republika, Španielsko**) opísalo diskusie, ktoré sa uskutočnili v roku 2009 ohľadom implementácie legislatívy EÚ, ako napríklad v **Slovenskej republike** v súvislosti s vysokokvalifikovanými pracovníkmi.

Fínsko, Holandsko a Nemecko načrtli ťažkosti a objasnenia v súvislosti so *smernicou 2004/83/EC (kvalifikačná smernica)*⁹³, na federálnom administratívnom súde v **Nemecku**, ktorý analyzoval podmienky, za ktorých môžu byť žiadatelia o azyl uznaní za utečencov z náboženských dôvodov.

V **Nemecku** sprevádzali implementáciu *smernice 2005/36/ES o profesných kvalifikáciách*⁹⁴ ťažkosti, keďže si to vyžadovalo zmenu viac ako 100 zákonov a nariadení na federálnej ako aj

⁹⁰ Rozhodnutie Rady 2008/633/SVV z 23. júna 2008 o sprístupnení vízového informačného systému (VIS) na nahliadnutie určeným orgánom členských štátov a Europolu na účely predchádzania teroristickým trestným činom a iným závažným trestným činom, ich odhaľovania a vyšetrovania, dostupné na webovej stránke: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:218:0129:0136:EN:PDF>.

⁹¹ Smernica Rady 2001/55/ES z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilia medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkov, dostupné na webovej stránke: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2001:212:0012:0023:EN:PDF>.

⁹² Povolenia na prechodný pobyt sa nevydávajú vyššie uvedenej kategórii cudzincov na základe slovinského cudzineckého zákona, ale na základe ustanovení dohody medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi, na jednej strane, a Švajčiarskou konfederáciou, na strane druhej, o voľnom pohybe osôb.

⁹³ Smernica Rady 2004/83/ES z 29. apríla 2004 o minimálnych ustanoveniach pre oprávnenie a postavenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva ako utečencov alebo osôb, ktoré inak potrebujú medzinárodnú ochranu, a obsah poskytovanej ochrany, dostupná na webovej stránke: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32004L0083:EN:HTML>.

⁹⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES zo 7. septembra 2005 o uznávaní odborných kvalifikácií. Dostupná na webovej stránke: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:255:0022:0142:EN:PDF>.

spolkovej úrovni. **Maďarsko** referovalo o prejudiciálnom konaní na *Európskom súdnom dvore* v súvislosti s problematickým právnym výkladom tejto smernice.

Výsledky štúdie publikovanej v roku 2009 v **Holandsku** o využívaní komunitárneho práva na zlučovanie rodiny ukázali, že v troch štvrtinách prípadov, zlučovanie rodiny na základe komunitárneho práva sa týkalo občanov iných členských štátov s pobytom v Holandsku (obzvlášť občanov **Nemecka, Portugalska a Veľká Británia**).⁹⁵

Otázka azylu bola predmetom diskusie v **Českej republike, Grécku, Nemecku, Španielsku**. V **Českej republike** to bolo kvôli kritickým poznámkam mimovládnych organizácií ohľadom Spoločného európskeho azylového systému a nových legislatívnych návrhov EÚ. V **Nemecku**, hoci bolo urobených 1 855 dožiadaní o prevzatie do **Grécka** s odvolaním na Dublinský postup, výsledkom rozhodnutia ústavného súdu bolo dočasné pozastavenie v mnohých prípadoch, berúc do úvahy prijímacie zariadenia pre utečencov v **Grécku**. V **Španielsku** sa sústredila diskusia okolo aplikácie *návratovej smernice*, spolu s reformou zákona o azyle a cudzincoch

V **Grécku** boli predmetom rastúcej diskusie opatrenia na predĺženie doby zaistenia migrantov, ktorí čakajú na odsun. Okrem toho bolo kritizované zriadenie nového postupu na preskúmanie žiadostí o azyl, keďže bolo zo strany *Vysokej komisie pre utečencov OSN* kritizované ako nedostatočné v súvislosti so zabezpečením spravodlivého a efektívneho

5.4.2 Diskusie súvisiace s judikatúrou EÚ

Fínsko, Holandsko, Írsko, Nemecko mali množstvo prípadov v súvislosti s implementáciou rôznej legislatívy EÚ. **Nemecko** najmä opísalo diskusie, ktorá sa odohrala kvôli rozsudku Európskeho súdneho dvora vo veci *Soysal* ohľadom vízovej politiky voči občanom Turecka, ktorí poskytujú cezhraničné služby.⁹⁶

Čo sa týka smernice 2004/38/EC⁹⁷ o voľnom pohybe občanov EÚ, **Bulharsko, Fínsko a Rakúsko** urobili pokusy o dodatočné doplnenie ich legislatívy, ktorá pôvodne

⁹⁵Tieto sú považované za “belgickú cestu”.

⁹⁶Vec C-228/06, Rozsudok Súdneho dvora (prvá komora) z 19. februára 2009 (návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Oberverwaltungsgericht Berlin-Brandenburg - Nemecko) - Mehmet Soysal, Ibrahim Savatli/Spolková republika Nemecko, dostupné na webovej stránke <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2009:090:0002:0002:EN:PDF>

⁹⁷Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, dostupná na webovej stránke: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2004:158:0077:0123:EN:PDF>

transponovala smernicu, vzhľadom na rozsudok vo veci *Metock*⁹⁸ v roku 2008. V **Rakúsku** bolo považované za potrebné aplikovať ďalšie kontroly a obmedzujúce mechanizmy ohľadom tejto smernice za účelom vyváženia dopadov nových ustanovení. **Fínsko** pokračovalo v projekte z roku 2008, v rámci ktorého sa podujalo vytvoriť časť cudzineckého zákona ohľadom voľného pohybu rodinných príslušníkov občanov EÚ tak, aby korešpondovala s novou interpretáciou obsahu tejto smernice podľa Európskeho súdneho dvora a návrh zákona s týmito zmenami bol predložený do parlamentu v roku 2009.

Smernica 2004/38/ES sa ukázala byť kontroverznou témou, nie len v judikatúre, v **Belgicku** a tiež v **Írsku**. V **Írsku**, v dôsledku diskusie okolo rozsudku *Metock*, pred vrchným súdom bol ďalší spor nielen ohľadom transpozície smernice 2004/38/ES o voľnom pohybe občanov EÚ a ich rodiny, ale aj smernice 2004/83/ES (kvalifikačná smernica).⁹⁹ Kvôli rozsudku vo veci *Metock*, niektoré členské štáty vyzývali na prepracovanie tejto smernice, kvôli jej širokému záberu aplikácie a interpretácie Európskym súdnym dvorom, najmä pokiaľ ide o vydávanie povolení na pobyt pre manželských partnerov - štátnych príslušníkov tretích krajín s neoprávneným pobytom v inom členskom štáte EÚ, pred tým ako uskutočnili voľný pohyb osôb so svojim manželským partnerom – občanom EÚ. Podobne, Komisia publikovala usmernenie na lepšiu transpozíciu a uplatňovanie smernice 2004/38/ES.¹⁰⁰

Európsky súd pre ľudské práva (ESLP) uložil predbežné opatrenia vo viacerých individuálnych prípadoch v **Holandsku**, ktoré sa týkali pozastavenia transferu žiadateľov o azyl až do ďalšieho upovedomenia.

⁹⁸ Vec C-127/08 *Blaise Behetan Metock and Others* proti Minister for Justice, Equality and Law Reform: Tento prípad sa týkal práva na voľný pohyb a pobyt občanov Únie a ich manželských partnerov na území členských štátov. Európsky súdny dvor rozhodol, že manželskí partneri ktorí sú štátni príslušníci tretích krajín, občanov Únie nemusia mať oprávnený pobyt v inom členskom štáte EÚ pred tým, ako začali uplatňovať právo na voľný pohyb so svojim manželským partnerom, ktorý je občanom EÚ. Európsky súdny dvor aplikoval smernicu 2004/38/ES a rozhodol, že obmedzovanie pohybu manželského partnera, štátneho príslušníka tretej krajiny, do iného členského štátu EÚ by porušovalo právo občanov EÚ na voľný pohyb.

⁹⁹ Smernica Rady 2004/83/ES z 29. apríla 2004 o minimálnych ustanoveniach pre oprávnenie a postavenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva ako utečencov alebo osôb, ktoré inak potrebujú medzinárodnú ochranu, a obsah poskytovanej ochrany, dostupná na webovej stránke: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32004L0083:EN:HTML>

¹⁰⁰ KOM(2009) 313, dostupná na webovej stránke: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52009DC0313:EN:NOT>.

Prehľad ekvivalentných vnútroštátnych zákonov, ktoré boli v platnosti alebo kroky uskutočnené na prijatie návrhov zákonov, ktoré implementujú legislatívu EÚ v roku 2009¹⁰¹

Legislatíva EÚ	Ekvivalentné vnútroštátne zákony (stav)
Smernica 2001/40/ES (vzájomné uznanie rozhodnutí o vyhostení)	Malta: novela zákona o prisťahovalectve prostredníctvom návrhu zákona č. 20 z roku 2009 (<i>v platnosti</i>) Poľsko: novela cudzineckého zákona 2003 (<i>v platnosti od 1. januára 2009</i>) Španielsko: novela ústavného zákona 4/2000 prostredníctvom ústavného zákona 2/2009 (<i>v platnosti</i>)
Smernica 2003/86/ES (smernica o zlúčení rodiny)	Španielsko: zákon 12/2009 (<i>v platnosti</i>) Estónsko: cudzinecký zákon 2009 (<i>v platnosti</i>)
Smernica 2003/109/ES (smernica o dlhodobých pobytoch)	Belgicko: kráľovský dekrét z 23. decembra 2008 (<i>v platnosti od 1. januára 2009</i> , ktorým sa dopĺňa súbor zákonov a dekrétov transponujúcich smernicu) Litva: nariadenie z 10. apríla 2009 (<i>ešte neschválené – založená pracovná skupina na vytvorenie a predloženie návrhu zákona o právnom postavení cudzincov do vlády za účelom zosúladenia zákona so smernicou</i>) Španielsko: novela ústavného zákona 4/2000 prostredníctvom ústavného zákona 2/2009 (<i>v platnosti</i>)
Smernica 2003/110/ES (o pomoci v prípadoch tranzitu na účely leteckého odsunu)	Belgicko: zákon z 15. decembra 2008 (<i>v platnosti – zákon týkajúci sa asistencie počas tranzitu v rámci leteckých odsunov</i> , publikovaný belgickom úradnom vestníku v januári 2009) Španielsko: novela ústavného zákona 4/2000 prostredníctvom ústavného zákona 2/2009 (<i>v platnosti</i>)
Smernica 2004/38/ES (smernica o voľnom pohybe)	Rakúsko: zákon o pobyte a usadení (<i>v platnosti – zmeny ako následky rozsudkov v prípade Metock a Sahin</i>) Bulharsko: návrh novely zákona o vstupe, pobyte a odchode z Bulharska 2007 (<i>ešte neschválený – zahŕňa ďalšie mechanizmy na uplatňovanie smernice</i>) Litva: nariadenie z 10. apríla 2009 (<i>ešte neschválené – založená pracovná skupina na vytvorenie a predloženie návrhu zákona o právnom postavení cudzincov do vlády za účelom zosúladenia zákona so smernicou</i>)
Smernica 2004/82/ES (o povinnosti dopravcov oznamovať údaje o cestujúcich)	Španielsko: novela ústavného zákona 4/2000 prostredníctvom ústavného zákona 2/2009 (<i>v platnosti</i>)

¹⁰¹ Berte do úvahy, že príloha sumarizuje iba zmeny alebo vývoj, ktorý nastal v roku 2009.

Legislatíva EÚ	Ekvivalentné vnútroštátne zákony (stav)
Smernica 2004/83/ES (kvalifikačná smernica)	<p>Fínsko: cudzinecký zákon (v platnosti od 1. júna 2009)</p> <p>Holandsko: návrh zákona z 8. júla 2009 (ešte neschválený – na implementáciu článku 15 (a) a (c) smernice prostredníctvom ustanovení cudzineckého zákona 2000)</p> <p>Španielsko: zákon 12/2009 (v platnosti)</p>
Smernica 2005/71/ES (smernica o osobitnom postupe prijímania štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vedeckého výskumu)	<p>Fínsko: cudzinecký zákon (v platnosti od 1. januára 2009)</p>
Smernica 2005/85/ES (smernica o minimálnych štandardoch pre konanie o priznávaní a odnímaní postavenia utečenca)	<p>Fínsko: cudzinecký zákon (v platnosti od 1. júla 2009)</p> <p>Grécko: novela P.D. 90/08 prostredníctvom P.D. 81/2009 (v platnosti – založenie decentralizovaného systému na preskúmvanie žiadostí o azyl. Grécko malo problémy s implementáciou smernice, najmä v súvislosti s časovo – náročným spracovávaním žiadostí o azyl)</p> <p>Španielsko: zákon 12/2009 (v platnosti)</p>
Smernica 2008/115/ES (návratová smernica)	<p>Belgicko: kráľovský dekrét z 8. júna 2009 (ešte neschválený – čiastočná transpozícia do belgickej legislatívy, ktorá upravuje konanie o zaistení a pracovné postupy)</p> <p>Bulharsko: zákon o cudzincoch 2009 (v platnosti)</p> <p>Česká republika: príprava návrhu zákona, ktorým sa dopĺňa cudzinecký zákon a zákon o azyle (ešte neschválený)</p> <p>Francúzsko: v procese transpozície (ešte neschválený)</p> <p>Grécko: zákon 3772/2009 (ešte neschválený – čiastočná transpozícia) nariadenie z 10. apríla 2009 (ešte neschválené – založená pracovná skupina na vytvorenie a predloženie návrhu zákona o právnom postavení cudzincov do vlády za účelom zosúladenia zákona so smernicou)</p> <p>Litva: nariadenie z 10. apríla 2009 (ešte neschválené – založená pracovná skupina na vytvorenie a predloženie návrhu zákona o právnom postavení cudzincov do vlády za účelom zosúladenia zákona so smernicou)</p> <p>Luxembursko: zákon z 28. mája 2009 (ešte neschválený - čiastočná transpozícia)</p> <p>Holandsko: návrh zákona v procese prípravy (ešte neschválený)</p> <p>Slovenská republika: zákon o pobyte cudzincov (v platnosti)</p>
Smernica 2009/50/ES (smernica o modrých kartách)	<p>Belgicko: začal proces transpozície v roku 2009 (ešte neschválený)</p> <p>Česká republika: príprava návrhu zákona, ktorým sa dopĺňa cudzinecký zákon a zákon o azyle (ešte neschválený)</p> <p>Francúzsko: v procese transpozície (ešte neschválený)</p> <p>Grécko: v procese transpozície (ešte neschválený)</p>

Legislatíva EÚ	Ekvivalentné vnútroštátne zákony (stav)
	<p>Litva: nariadenie z 10. apríla 2009 (<i>ešte neschválené – založená pracovná skupina na vytvorenie a predloženie návrhu zákona o právnom postavení cudzincov do vlády za účelom zosúladenia zákona so smernicou</i>)</p> <p>Španielsko: novela ústavného zákona 4/2000 prostredníctvom ústavného zákona 2/2009 (<i>v platnosti</i>)</p>
<p>Smernica 2009/52/ES (smernica o sankciách)</p>	<p>Belgicko: začal proces transpozície v roku 2009 (<i>ešte neschválený</i>)</p> <p>Česká republika: príprava návrhu zákona, ktorým sa dopĺňa cudzinecký zákon a zákon o azyle (<i>ešte neschválený</i>)</p> <p>Francúzsko: v procese transpozície (<i>ešte neschválený</i>)</p> <p>Grécko: v procese transpozície (<i>ešte neschválený</i>)</p> <p>Litva: nariadenie z 10. apríla 2009 (<i>ešte neschválené – založená pracovná skupina na vytvorenie a predloženie návrhu zákona o právnom postavení cudzincov do vlády za účelom zosúladenia zákona so smernicou</i>)</p> <p>Holandsko: návrh zákona v procese prípravy (<i>ešte neschválený</i>)</p> <p>Španielsko: novela ústavného zákona 4/2000 prostredníctvom ústavného zákona 2/2009 (<i>v platnosti</i>)</p>
<p>Nariadenie 1030/2002/ES (o jednotnom formáte povolení na pobyt)</p>	<p>Bulharsko: zákon o bulharských osobných dokumentoch 2009 (<i>v platnosti</i>)</p>
<p>Nariadenie 2252/2004/ES (o normách pre bezpečnostné znaky a biometriu v pasoch a cestovných dokladoch)</p>	<p>Bulharsko: zákon o bulharských osobných dokumentoch 2009 (<i>v platnosti</i>)</p> <p>Fínsko: novely fínskej legislatívy (<i>v platnosti</i> od 29. júna 2009)</p> <p>Poľsko: zákon z 21. mája 2009 o udeľovaní ochrany cudzincom (<i>v platnosti</i> od 29. mája 2009) ; zákon z 21. mája 2009 o pasoch (<i>v platnosti</i> od 27. júna 2009)</p> <p>Slovinsko: novelizácia legislatívy (<i>v platnosti</i>)</p>
<p>Nariadenie 1931°/2006/ES (o pravidlách malého pohraničného styku na vonkajších pozemných hraniciach)</p>	<p>Litva: Nariadenie z 21. mája 2009 (<i>v platnosti</i> – schválenie záväznej formy povolenia o malom pohraničnom styku)</p> <p>Poľsko: novela zákona o cudzincoch 2003 (<i>v platnosti od 1. januára 2009</i>)</p>
<p>Nariadenie 862/2007/ES (o štatistike Spoločenstva o migrácii a medzinárodnej ochrane)</p>	<p>Nemecko: technická implementácia opatrení a dolad'ovanie (<i>v platnosti</i>)</p>
<p>Nariadenie 380/2008/ES (o jednotnom formáte povolení na pobyt)</p>	<p>Bulharsko: zákon o bulharských osobných dokumentoch 2009 (<i>v platnosti</i>)</p> <p>Česká republika: príprava návrhu zákona, ktorým sa dopĺňa cudzinecký zákon a zákon o azyle (<i>ešte neschválený</i>)</p> <p>Litva: nariadenie z 10. apríla 2009 (<i>ešte neschválené – založená pracovná</i></p>

Legislatíva EÚ	Ekvivalentné vnútroštátne zákony (stav)
	<p><i>skupina na vytvorenie a predloženie návrhu zákona o právnom postavení cudzincov do vlády za účelom zosúladenia zákona so smernicou)</i></p> <p>Slovinsko: novelizácia legislatívy (v platnosti)</p>
Nariadenie 767/2008/ES (vízový informačný systém)	<p>Maďarsko: návrh zákona 2009 (<i>ešte neschválený</i> – ak bude schválený, zabezpečí implementáciu nariadenia)</p> <p>Litva: nariadenie z 10. apríla 2009 (<i>ešte neschválené</i> – založená pracovná skupina na vytvorenie a predloženie návrhu zákona o právnom postavení cudzincov do vlády za účelom zosúladenia zákona so smernicou)</p>
Nariadenie 390/2009/ES (o vízach pre diplomatické misie a konzulárne úrady)	<p>Bulharsko: zákon o cudzincoch 2009 (v platnosti)</p>
Nariadenie 444/2009/ES (o normách pre bezpečnostné znaky a biometriu v pasoch a cestovných dokladoch)	<p>Litva: nariadenie z 10. apríla 2009 (<i>ešte neschválené</i> – založená pracovná skupina na vytvorenie a predloženie návrhu zákona o právnom postavení cudzincov do vlády za účelom zosúladenia zákona so smernicou)</p> <p>Švédsko: novela zákona o pasoch a nariadenia o pasoch z 28. januára 2009 (v platnosti)</p>
Nariadenie 810/2009/ES (vízový kódex)	<p>Česká republika: príprava návrhu zákona, ktorým sa dopĺňa cudzinecký zákon a zákon o azyle (<i>ešte neschválený</i>)</p> <p>Maďarsko: návrh zákona 2009 (<i>ešte neschválený</i> – ak bude schválený, zabezpečí implementáciu nariadenia)</p> <p>Litva: nariadenie z 10. apríla 2009 (<i>ešte neschválené</i> – založená pracovná skupina na vytvorenie a predloženie návrhu zákona o právnom postavení cudzincov do vlády za účelom zosúladenia zákona so smernicou)</p>